

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 385

На 1 септември 2016 г. се проведе заседание на Централната изборителна комисия при следния

Д н е в е н р е д:

I. ИЗБОРИ ЗА ПРЕЗИДЕНТ И ВИЦЕПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКАТА И НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНДУМ

1а. Проект на решение относно формиране и утвърждаване на единните номера на изборителните секции извън страната за изборите за президент и вицепрезидент на републиката и национален референдум на 6 ноември 2016 г.

Докладва: Емануил Христов

1. Приемане на книжа за национален референдум.

Докладва: Румен Цачев

2. Проект на решение относно условията, реда и организацията за гласуване на българските граждани извън страната в изборите за президент и вицепрезидент и национален референдум.

Докладва: Александър Андреев

3. Проект на решение относно условията и реда за образуване на изборителните секции извън страната и за назначаване съставите на секционните изборителни комисии при произвеждане

на изборите за президент и вицепрезидент на републиката и национален референдум.

Докладва: Александър Андреев

4. Доклад относно подготовката на гласуването извън страната.

Докладва: Йорданка Ганчева

5. Проект на решение за регистрация на партии и коалиции в ЦИК в изборите за президент и вицепрезидент.

Докладва: Мария Бойкинова

5а. Проект на решение относно реда за проверка на списъците с избиратели, подкрепящи регистрацията на партиите, коалициите и независими кандидати за участие в изборите за президент и вицепрезидент на републиката на 6 ноември 2016 г.

Докладва: Йорданка Ганчева

6. Проект на решение за регистрация на инициативни комитети в ЦИК за изборите за президент и вицепрезидент.

Докладва: Камелия Нейкова

7. Проект на решение относно регистрация на кандидатски листи в ЦИК за изборите за президент и вицепрезидент.

Докладва: Камелия Нейкова

8. Проект на решение относно техническите характеристики на бюлетината за изборите за президент и вицепрезидент.

Докладва: Севинч Солакова

8а. Проект за решение за условията и реда за изработване, доставка и съхранение на изборни книжа и материали при произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент на републиката.

Докладва: Росица Матева

9. Проект на решение за публични регистри на ЦИК за изборите за президент и вицепрезидент и национален референдум.

Докладва: Румен Цачев

9а. Доклади по жалби и сигнали.

Докладва: Метин Сюлейман

9б. Предложение за промяна в състава на ОИК.

Докладва: Ерхан Чаушев

9в. Доклад по проекта на предложение за проект на бюджета на ЦИК за 2017 г.

Докладва: Севинч Солакова

9г. Доклад относно Списъка на регистрираните кандидати за новите избори на 2 октомври 2016 г.

Докладва: Камелия Нейкова

II. ДРУГИ

10. Искания за отваряне на запечатани помещения.

Докладват: Александър Андреев, Румен Цачев, Йорданка Ганчева

11. Искания за изплащане на възнаграждения на ОИК.

Докладват: Александър Андреев, Метин Сюлейман, Ивайло Ивков

12. Доклади по писма.

Докладват: Емануил Христов, Севинч Солакова, Метин Сюлейман, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова

13. Разни.

ПРИСЪСТВАХА: Ивилина Алексиева, Мария Мусорлиева, Севинч Солакова, Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Таня Цанева и Цветозар Томов.

ОТСЪСТВАХА: Георги Баханов, Иванка Грозева.

Заседанието бе открито в 10,35 ч. и председателствано от госпожа Ивилина Алексиева – председател на комисията.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Добър ден, колеги! В залата сме 13 членове на Централната изборителна комисия. Имаме необходимия кворум.

Откривам заседанието на Централната изборителна комисия на 1 септември 2016 г.

Разполагате с проект за дневен ред.

Колеги, имате ли предложения за изменение и допълнение на така предложения ви дневен ред? – Госпожа Нейкова.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожо председател, моля да ме включите в доклади по писма.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Госпожо председател, моля да ме включите с проект на решение относно проверката на списъците в подкрепа на партии и коалиции, регистрирани в ЦИК за участие в предстоящите избори.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Това ще бъде нова точка 5а.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Също така да ме включите в искания за отваряне на запечатани помещения и в писма.

РОСИЦА МАТЕВА: Госпожо председател, моля да ме включите с проект за решение за условията и реда за изработване, доставка и съхранение на изборни книжа и материали при произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент на републиката.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Записвам като нова точка 8а.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Да ме запишете с проект за решение за формиране и утвърждаване на единните номера на изборителните секции извън страната.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, искате ли това да бъде нова точка 1а? – Записах, господин Христов.

МЕТИН СЮЛЕЙМАН: Уважаема госпожо председател, предлагам да се включи нова точка в дневния ред – доклади по сигнали и жалби, тъй като няма в така предложения дневен ред. Както и да ме включите в точки 11 и 12 от проекта на дневен ред.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Господин Сюлейман, вие сте преценили жалбата като спешна, коя точка бихте предложил да бъде?

МЕТИН СЮЛЕЙМАН: Тя е за препращане по компетентност и според мен е по-добре днес да я докладвам.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Включвам я преди отваряне на запечатани помещения, т.е. нова т. 9а – доклад по жалби от господин Сюлейман.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Правя предложение да се включи точка за промяна в състава на ОИК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Нова точка 9б.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: И в писма.

ИВАЙЛО ИВКОВ: Във възнаграждения – трябва да отменим едно протоколно решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Записах, господин Ивков.

Други колеги? – Заповядайте, госпожо Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, моля да се включи точка за доклад по проекта на предложение за проекта на бюджет за 2017 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Записвам като нова точка 9в и тъй като утре е срокът, ще предложа по-рано да мине тази точка.

Други предложения, колеги? – Не виждам.

В такъв случай режим на гласуване на така предложения и допълнен дневен ред.

Режим на гласуване.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за** – **15** (*Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова,*

Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов), **ПРОТИВ – няма.**

Дневният ред е приет.

Колеги, преди да преминем към разглеждане на дневния ред, първо да ви информирам, че днес господин Баханов и госпожа Грозева отсъстват по обективни причини. Госпожа Мусорлиева ще закъснее.

Второ, да ви помоля да дадем думата на господин Томов във връзка с одобрените вчера въпроси за омнибусно проучване, за кратка **информация.**

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Колеги, две неща, които е редно да обсъдим. Те са свързани фактически с мои пропуски.

Едното е, че когато коментирахме цените, обявени от агенциите, аз не споменах пред комисията и не коментирах въпроса дали те са с ДДС или са без ДДС. Обичайната практика е да се обявяват цени без ДДС. И се натъкнах на този проблем още при първото ми обаждане, за да уговоря изпращането на договор. Поне първата агенция, с която говорих, е обявила цена без ДДС.

Предложението ми е да прегласуваме това, ако имаме възражения, защото за повечето организации, с които работят агенциите, няма значение ДДС, защото подлежи на възстановяване, но при нас не е така.

Това е единият въпрос, който поставям.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Господин Томов, по първия въпрос. Когато вие съобщихте цената, въпросът е дали комисията я е възприела като цена с включен ДДС или като цена без включен ДДС. С оглед размера на възнаграждението, аз лично я възприех като цена без включен ДДС, но ако в комисията има различно становище, то тогава само ще се наложи прегласуване. *(Реплики.)*

Колеги, считаме, че цената, която господин Томов е представил, сме я разбрали като цена без ДДС и това сме гласували. Благодаря.

Продължаваме, господин Томов.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Проблемът е, че не го казах изрично тогава. Аз също така я възприех.

Второ. Колеги, сутринта се замислих върху това, че след като поръчваме блок въпроси в четири изследвания, можем да използваме поне едното изследване, за да зададем този блок въпроси и относно референдума, а не само относно изборите за президент и вицепрезидент.

Моето предложение се състои в това: същия тип блок въпроси – всъщност първият и третият изобщо не трябва да се пипат, вторият трябва да бъде променен с оглед на спецификата на референдума, където питаме за това какво затруднява избирателя, за да се ориентира в правата си за гласуване на референдума, да вземем да използваме едно от изследванията, за да съберем информация и за референдума е конкретното ми предложение към вас. От другите три ще имаме достатъчно информация относно изборите за президент и вицепрезидент.

Това означава да разработя нов втори въпрос и естествено да го предлага пред комисията за обсъждане специално за референдума.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Разбирам, че вашето предложение е една от агенциите, да направи омнибусно проучване по отношение на референдума, и това ще бъде една от агенциите или поне агенцията, която ще прави проучване последна във времето на обявената цена.

Колеги, по този въпрос коментари? – Не виждам.

Колеги, подлагам на гласуване така направеното предложение от господин Томов.

Режим на гласуване.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за – 15** (*Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Предложението се приема.

Господин Томов, очакваме от вас за първото заседание следващата седмица формулираните въпроси.

Колеги, предлагам ви с оглед на факта, че след около 10 минути ние ще прекъснем заседанието си, да започнем с проекта на господин Христов, който мисля, че можем за тези 10 минути да обсъдим.

1а. Проект на решение относно формиране и утвърждаване на единните номера на изборителните секции извън страната за изборите за президент и вицепрезидент на републиката и национален референдум на 6 ноември 2016 г.

Заповядайте, господин Христов.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Колеги, в моята папка във вътрешната мрежа има един файл, който касае точно проекта за решение за формиране и утвърждаване на единните номера на изборителните секции извън страната за изборите за президент и вицепрезидент на републиката и национален референдум на 6 ноември 2016 г.

Основанията са изредени така, както е в Изборния кодекс. Точка 18 на чл. 57, ал. 1 казва, че Централната изборителна комисия формира и утвърждава единните номера на изборителните секции. Параграф 2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление пък казва, че се прилага – по-точно прехвърля към Изборния кодекс по същия въпрос.

При това положение предлагам следния проект за решение.

Първата точка да бъде така както я коригирахме при определяне на номерата на секциите в страната – че при произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент на републиката и на националния референдум на 6 ноември 2016 г. се образуват общи избирателни секции.

И оттам-нататък вече следва същината, че единният номер на всяка избирателна секция извън страната се формира от девет цифри, групирани във вида АА ВВ СС ХХХ, където АА винаги е числото 32.

ВВ е номерът на страната от списъка на страните, в които ще има открити секции за гласуване извън страната. Само да поясня. След като уточним в кои държави ще има открити избирателни секции, общо взето ние ги подреждаме по азбучен ред и им даваме поредни номера от 01 до съответния номер и ако се получи нещо допълнително, се получава следващият след последния номер.

Числото СС е винаги 00.

Числото ХХХ е винаги номерът на секцията извън страната, като тук секциите има възможност, но ние сме приели години наред извън страната да номерираме секциите с последователни номера от 001 докъдето стигне. Максимумът е 999, но това не се е налагало досега.

Избирателните секции извън страната се образуват в дипломатическо или консулско представителство. В местата в държавите – членки на Европейския съюз, извън дипломатическо или консулско представителство, се образуват избирателни секции при наличие на не по-малко от 60 избиратели, подали заявление по чл. 16, ал. 1 от Изборния кодекс.

С решение на Централната избирателна комисия по преценка на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства в местата в държавите, които не са членки на Европейския съюз, извън дипломатическо или консулско представителство, се образуват избирателни секции въз основа на не

по-малко от 60 избиратели, подали същото заявление по чл. 16, ал. 1. Ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България, въз основа на териториалното разпределение на българската общност, отдалечеността на избирателните секции и изискването на чл. 14, ал. 5, изпращат мотивирано предложение до Централната избирателна комисия не по-късно от 25 дни преди изборния ден, което е 11 октомври 2016 г.

И упоменаваме това, което е залегнало в Изборния кодекс, че общият брой на избирателните секции, които се образуват в една държава, не може да надвишава 35.

Това са условията, които са взети предвид.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Христов.

Заповядайте, госпожо Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колегата Христов съгласува с мен като ръководител на група чужбина. От своя страна аз съгласувах това, което предлага колегата Христов, и с докладчика по решението за образуване на секции извън страната, което е днес в дневния ни ред. Това е колегата Андреев.

Забелязах, че и предходните наши решения в известна степен преповтарят законовия текст, по който се образуват секции извън страната, така че с оглед измененията, а и самите общи положения, които са залегнали в проекта на колегата Андреев, който беше обсъден в оперативен порядък от групата за гласуване извън страната, т.е. в известна степен преповтаря и тези общи положения тук. Така че аз ще ви предложа да подкрепим този проект във вида, в който е предложен.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Напълно съм съгласна, че сме обсъждали проекта за образуване на избирателни секции извън страната, но според мене точки 3, 4 и 5 тук са абсолютно излишни.

Ние не можем в решение за номерата на секциите да сочим как се образуват те. Точка 6 е достатъчна: Общият брой на изборителните секции, които се образуват в една държава, не може да надвишава 35, както е написал колегата Емануил Христов. На другите точки не им е мястото тук в това решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, госпожо Сидерова.

Заповядайте, госпожо Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Аз по принцип съм съгласна с колегата Сидерова, но тъй като лично за себе си се запознах и с проекти, които са приети вече от Централната изборителна комисия, не само в мандата ни от 2014 г., но и от предходни комисии. И забелязах, че има практика, което се приема това решение, да се сочи начинът на образуване на изборителните секции. Принципно ако Централната изборителна комисия приеме сега, аз също считам, че не би следвало да се намира тук. Но предвид практиката, която е възприета и в нашия състав досега, не знам дали ще си я променим оттук-нататък.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Разбирам въпроса – дали една и съща материя два пъти да бъде уредена в две различни решения или само в едно решение.

Колеги, подлагам на гласуване постъпилото предложение точки 3, 4 и 5 да отпаднат от това решение.

Режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за** – **16** (*Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против** – **няма**.

Предложението се приема.

Заповядайте, госпожо Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Във връзка с това решение предлагам да се прецизира и основанието. Може би да е чл. 57, ал. 1, т. 18 във връзка с чл. 11 и чл. 14 – общо да останат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Всъщност по същината за номера на избирателните секции. Дали числото, което е ВВ – номер на страната в списъка, би се наложило да бъде трицифрено число, тъй като вече имаме секции да се образуват като общо правило в дипломатическите и консулските представителства, както и извън тях в случаите по ал. 3 на чл. 14, което допълнително хипотетично би увеличило броя на секциите в страните, в които нямаме дипломатическо и консулско представителство.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Има възможност да си остане така, както е. Ако се наложи да има повече, може с допълнително решение да се каже, че ВВ ще бъде с още една нула, а СС ще бъде с една нула, така че да се разшири. Това са последните три цифри, не е трудно.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Да бъде последователно за всички държави. Иначе ще имаме дублиране. Например, № 20 за определената държава, да се дублира с № 20 за друга държава. По-добре е да са си от 1 до 999.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, предлагам да приемем решението такова, каквото е. Ако сме в друга ситуация, тогава ще го допълним. Приемате ли, господин Цачев? Много добра беше вашата забележка. Благодаря.

Колеги, подлагам на гласуване така предложения и променен в залата проект на решение.

Режим на гласуване...

Колеги, отменям гласуването. Подлагам на гласуване проекта на решение с вдигане на ръка.

Който е съгласен, моля да гласува.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Колеги, това е Решение № 3438-ПВР-НР.

Прекъзвам заседанието. Моля камерите да бъдат изключени.

(След прекъсването.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, включваме камерата. Упълномощавам госпожа Солакова да води. Преминаваме към разглеждането на точка първа от дневния ред.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Давам думата на господин Цачев да докладва проектите на изборни книжа:

1. Приемане на книжа за национален референдум.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Колеги, по отношение на секционния протокол за националния референдум в папката за днешното заседание го има под № 69 за страната.

Вчера на практика ние започнахме да разглеждаме друг секционен протокол, а не този, който е предложен в тази папка преди това. Тръгнахме по него, тъй че ако него ще разглеждаме, аз не мога да го докладвам, тъй като той е по-различен от това, което аз съм предложил като проект. Всъщност аз държа на проекта, който съм предложил.

Пак ще кажа, че в референдума са важни действителните бюлетини или тези, които са с отговор ДА или отговор НЕ. Всякакви разбивки по видове недействителности са без значение. Контроли в този случай не могат да излязат, защото имаме различни хипотези. Излишни са вписванията на получения брой бюлетини, както и на получения брой пликове, каквото предвижда този протокол, който е

предложен и който сме започнали да гледаме; което пък предполага пак контроли по отношение на броя на получените пликове и бюлетини, тъй че аз, ако комисията реши да гледа този проект – хубаво. Ако не – в протокола, който е в папката „национален референдум – книга“, го има. Всъщност е прецизирана т. 7 по отношение на действителните бюлетини – това, което коментирахме вчера относно записите в Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, госпожо Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, аз вчера внимателно слушах дебата. Лично за себе си, макар че присъствах изцяло на него, не можах да разбера поради какви причини след като колегата Цачев внесе като докладчик проекта за тази изборна книга, след това се внесе още един проект, а виждам след това и още веднъж проект...

Аз лично подкрепям проекта, който е предложен от колегата Цачев. Още повече след вчерашния дебат се убедих, че той е обоснован и е изцяло в съответствие със закона, тъй като и чл. 20 и чл. 21 – без да цитирам с оглед да не губя оперативно време на комисията предвид дългия ни дневен ред – са в съответствие с предложените от колегата Цачев точки.

Като член на Централната изборителна комисия, който е участвал в секционна изборителна комисия, а след това и във всички други видове изборни комисии, считам че предложеният ни проект за изборна книга от колегата Цачев, с оглед обстоятелството, че все пак националният референдум ще се проведе ведно с изборите за президент и вицепрезидент на републиката, а на определени места ще има и частичен избор, считам, че е най-опростеният, най-лесно възприемчивия и изцяло в съответствие със специалния закон.

В случай че ние като комисия гласуваме нещо, което е по-различно и по-усложнено, може би ще предпоставим повече грешки от секционните изборителни комисии. Само припомням, че в крайна

сметка преброяването, отчитането на резултатите било от избори, било от референдум се случва в една по-късна част от деня, когато с оглед целия изборен процес, а и началният и крайният час на гласуването, с оглед и отчитането на резултатите от изборите, а на няколко места ще има и други видове избори, ще се случи когато при хората също може би физическата уморя ще бъде налице.

Затова аз правя предложение да подложим на гласуване протокола, който е предложен от колегата Цачев. Мисля, че във вчерашното заседание – обосновавам си предложението, достатъчно ясен дебат проведохме и достатъчно четохме закона във всичките му членове, които касаят този протокол: чл. 18, чл. 19, чл. 20 и т.н.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, госпожо Ганчева. под формата на реплика искам да кажа. Разбирам, че на вас аргументите са ви изяснени, но казвам съвсем честно на комисията: към настоящия момент аз все още не съм формирала своето вътрешно убеждение. Имам аргументи в едната посока, имам и в другата посока. Затова ви моля да направим кратък дебат, и ако ми позволите, ще ви изкажа собствените си аргументи.

Аз правя противно процедурно предложение.

Колеги, има предложение за прекратяване на дебата и преминаване към гласуване на протокола, изготвен от господин Цачев.

Режим на гласуване.

Гласували **13** членове на ЦИК: **за** – **6** (*Владимир Пенев, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Мария Бойкинова, Мартин Райков*), **против** – **7** (*Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*).

Колеги, позволете ми да взема отношение и да ви кажа въпросите, които стояха пред мен.

Колеги, протоколът изготвен от господин Цачев, отговаря ли на буквата на закона? – Да. Е ли кратък, бърз за попълване? – Да

Дава ли ни необходимата информация, така че ние да можем да определим резултатите? – Да. Това е първото предложение.

Във второто предложение е инкорпорирана една друга логика, а именно: отвъд описанието на недействителните бюлетини и действителните гласове ние да имаме и описание на недействителните гласове.

От протокола на господин Цачев недействителните гласове се извеждат по следния начин: ние имаме действителни гласове по въпрос едно и имаме общо брой намерени в кутията пликове. Когато извадим общия брой намерени в кутията пликове, защото законът вменява един плик – един глас, разбираме и броя на недействителните гласове.

Онова което се предлага в другия протокол, е броят на недействителните гласове да бъде показана и като съдържание с оглед различните видове недействителност. А именно: и по трите въпроса недействителни гласове са случаите, в които пликът е празен – в него не е намерена бюлетини; или цялата бюлетина е зачеркната; или бюлетината не е по образец. И специфичен случай по конкретния въпрос – когато гласът по другите въпроси е действителен, но по този въпрос или няма отбелязване, или целият е зачертан, или има отбелязване и в двете квадратчета, или не може еднозначно да бъде определена волята на избирателя.

Сега въпросът ми е следният: какво печелим и какво губим при двата случая на представяне на информацията.

С втория протокол и с предложението, което вчера поех ангажимент и затова съм го направила само по отношение на тази част, за втория протокол не коментирам дали трябва да се вписва брой получени от СИК бюлетини, брой получени пликове, защото вчера беше изяснено, че това няма да се вписва.

Но ако направим тази разбивка, то тогава ние предоставяме една по-голяма информация от този протокол и от края – общия протокол, на всички участници в процеса, включително инициативни комитети, включително и изследователи да разберат

причината за недействителността, от което те могат да си направят различни изводи – и социологически, и обществени, и политически.

Отново казвам: изисква ли го законът? – Не, считам, че законът не го изисква. Обаче питам: можем ли да си го позволим? – Да, мисля, че юридически имаме основание. И тук аз не съм формирала собствената си позиция, защото имам аргументи и в едната, и в другата посока. Това е моето становище към настоящия момент.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Част от съображенията на колегата Ивилина Алексиева приемам и аз. Но не считам, че протоколът, който ни е предложен от колегата Цачев, отговаря на формалните изисквания на закона, доколкото с една бюлетина се гласува по трите въпроса едновременно и тази бюлетина трябва да се цени три пъти като бюлетина за всеки един от въпросите. Недействителният глас може да бъде недействителен само за един от въпросите.

Ако ние механично включим всички недействителни гласове, а именно като общ брой недействителни гласове включим – а трябва да се включи по този начин, който е дадено – гласовете, които са недействителни поради това, че не е гласувано нито с ДА, нито с НЕ, или е гласувано и ДА, и НЕ за всеки един от въпросите, броят на недействителните гласове ще се увеличи повече отколкото е в реалност. Защото имаме три въпроса! И те са последователни. Вчера си развивахме материално-правните норми – няма да ги повтарям.

Може да не залагаме контроли - малко ще иронизирам – и да мъчим горките хора... Но на тези горки хора ние им плащаме допълнително възнаграждение, за да отчетат реалните резултати от вота на гражданите по въпрос, който е поставен на гражданите. И не може да ги съжаляваме, а трябва хората да си извършат работата с пълното съзнание, че те имат отговорна и тежка работа.

И тези протоколи ние ще ги сканираме. Сетете се за обществения отзвук, когато се качат сканираните протоколи и имаме

едно число недействителни гласове; имаме едно число, което няма да отговаря на действителния брой, защото по всеки въпрос ще има различна недействителност; имаме едно число, което ще се получи като съберем отговорите ДА и отговорите НЕ на въпросите, което са действителните гласове... Там няма изискване и ние не сме сложили да има общ брой на действителните гласове. Но събирайки това разпределение, ние ще го получим, което също може да е различно за всеки един от въпросите и ще е различно. Сетете се какъв ще е отзвукът: какъв протокол е направила ЦИК и как иска да опропасти референдума. Защото никакви числа не могат да отговарят на действителността вътре в протоколите.

Колеги, в протоколите и за резултатите от изборите няма изисквания за контрола. Това означава ли, че там трябва да има контрола, за което всички сме съгласни и е категорично, че трябва да има контрола, а тука не трябва числата да отговарят. Не става дума за нещо сложно и нека не се хващаме непрекъснато, защото вчера аз на няколко пъти пред залата повторих: т. 7 ви беше предложена така, за да се види, че ще се появят различни резултати. Няма пречка тя да е само 7.1. под 6.1., 7.2. под 6.2., 7.3. под 6.3. и да се отчете общият брой на недействителните по този въпрос, като както и в протокола за изборни резултати опишем какви са тези недействителности на бюлетините.

Но аз смятам, че ако не разбием гласовете по въпроси, ние ще направим голяма грешка и ще объркаме отчитането на резултатите от референдума.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, госпожо Бойкинова.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Не мога да разбера за какъв отзвук говорим, че какво толкова ще разберат хората и изследователите като качим протоколите и тази информация. Какво от това, че има примерно 200 избиратели, които не са гласували за Въпрос 3, и техният глас е недействителен по този въпрос? И каква е информацията? Или че е зачертал ДА или НЕ? От това какъв извод?

– Извода можем да направим кой е гласувал ДА, защото това е целта на референдума.

Освен това обяснете ми как ще обясним на хората, че бюлетината е действителна, защото наистина моят глас е действителен, защото пликът означава един глас и означава, чл. 23, предложението предмет на референдума, е прието, ако гласуването са участвали не по-малко от участвалите в последните избори. Тоест, моят глас, независимо че съм гласувала за два въпроса, а не за третия, той си е отвсякъде действителен и бюлетината отвсякъде е действителна. А това че не съм гласувала по третия въпрос, е просто мое право, което ми е дадено по закон. И независимо че са три въпроса, законодателят неслучайно е казал, че те са в една бюлетина. Тоест, бюлетината е една и ние няма как на практика да направим три бюлетини и да отчитаме все едно, че има три бюлетини и три вида отделни избори. Така че ние трябва да се съобразим все пак с волята на законодателя, който неслучайно го е измислил. *(Коментари и уточнения без микрофон.)*

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, тъй като виждам, че продължава разсъждението, аз настоявам днес да приемем изборните книжа, моля ви. Но ако искате, в момента да продължим с други точки и пак да върнем, защото само протоколите ни останаха.

Заповядайте, господин Ивков.

ИВАЙЛО ИВКОВ: Аз имам един въпрос. Ясно е, този спор ми е ясен. Имам въпрос към докладчика. Гледам протокола на Цачев.

В т. 7 последната, където пише: брой на недействителните бюлетини – сумата от – пише: бюлетини, в които отразената воля на гласоподавателя не може да бъде установена еднозначно.

Бюлетини, в които за два въпроса може, а за един не може, ще попаднат ли тук или няма да попаднат тук? Как ще направим?

РУМЕН ЦАЧЕВ: Да, този текст го няма изрично в закона, но да не се връщаме на втория протокол, който беше предложен, в

който половината от нещата ги няма. Тук говорим за хипотеза, която я няма в закона. Няма я в закона и хипотезата, която е записана на предпоследния ред: в случаите когато в един плик има повече от една бюлетина. Тогава как броим? А в случаите, когато има кламерче в плика, как броим?

Колеги, не можем да изброим всички хипотези на недействителност. Важни са недействителните. Но хубаво е да посочим при недействителните бюлетини основните, които ни дава законът, и други основни случаи, които се появяват.

Онзи ден спорихме за списъка на заличените лица. Да, нямаме лица по закон и аз държах да не добавяме нова колона, но комисията и в крайна сметка след разсъждение реши, че лицата без постоянен адрес след 8 август 2016 г. е добре да ги има. Така че е бюлетини, в които отразената воля не може да бъде установена еднозначно.

Прав е колегата Ивков. В този случай ДА или НЕ – двете задраскани, не може да се установи. Имаме изрична хипотеза. Но като започнем там дали хиксчето, дали V-то е влязло в другото квадратче, пък как е и така нататък или по някакъв друг начин не може да бъде установена еднозначна, ето ти хипотеза – комисията да не се чуди, има го записано и ще я брои за недействителна.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, позволете ми една ремарка. Господин Цачев се позова на една друга книга, която искам също да погледнем още веднъж, ако не възразявате.

Заповядайте.

ИВАЙЛО ИВКОВ: Не, точният ми въпрос беше следният. Хипотеза – господин Цачев, ако може, защото явно не ми разбрахте въпроса. Точният ми въпрос е, защото мисля да подкрепя този протокол, обаче това ме смущава: бюлетини, в които отразената воля на гласоподавателя, не може да бъде установена еднозначно. Това са двата случая или двата гласа. Не са най-различни хипотези, както си мислиш.

Случаят е много прост, обаче на единия въпрос само, а на другите два – всичко е наред. Тогава тази бюлетина как ще я броим – като недействителна или като действителна? Или тя ще влезе и горе в т. 6 като действителна по двата въпроса, а долу ще влезе като недействителна? Това ми е точният въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

И госпожа Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Защо приемате, че въвеждането на нов вид недействителност, каквато няма в Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, е допустимо, а разбиването на гласуването по въпроси е недопустимо? Нищо ново няма в онзи протокол, просто резултатите по трите въпроса са дадени за всеки един поотделно. Нищо ново и нищо допълнително към вашия протокол.

Второ, може би забравихте дебатите в тази зала, когато колегата Маргарита Златарева много рязко, но много точно ни убеди, че нищо в повече от описаното в Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление като недействителност, не можем да включим в протокола за националния референдум, който тогава беше предизвикан с предложение на президента. Сега за гражданите ще измислим друга недействителност ли, различна като по въпроса, поставен от президента? Ние не можем да се лутаме и в тази посока. А не е вярно, че аз съм въвела нещо ново. Просто резултатите са дадени въпрос по въпрос. Нищо ново няма! Нито една цифра в повече, нито едно число по-точно. Нито една позиция в повече.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Тъй като това беше тип реплика, Ивков постави въпроса, а Румяна Сидерова – реплика, сега е Румен Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Да, по въпроса, който постави колегата Ивков. Вероятно има и други хипотези, защото това, което поставяте като въпрос, наистина е хипотеза.

Освен това, колеги, правя конкретно предложение. Последната хипотеза, описана в недействителните, да отпадне, за да не спорим, че законът – да, не я дава конкретно, ние я поставяме. Просто да отпадне и преценката ще бъде на секционната избирателна комисия. Разбира се, когато имаме на един, на два въпроса редовно гласуване, тази бюлетина ще бъде отчетена като действителна. Да отпадне тази хипотеза.

По повод репликата на колегата Сидерова ще кажа, че тази хипотеза я имаше както в протокола при изборните книжа 2012 г., за референдума на 27 януари 2013 г., така и в протокола по отношение на референдума през 2015 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, сега е госпожа Матева, след това е госпожа Бойкинова.

Заповядайте, госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Аз да попитам пак колегата Цачев, тъй като от вчера питам подобен въпрос, който зададе и колегата Ивков – коя хипотеза точно в коя точка ще отпадне?

РУМЕН ЦАЧЕВ: Последната опция, която ни е дадена като недействителна,...

РОСИЦА МАТЕВА: Бюлетини, в които отразената воля на гласоподавателя, не може да бъде установено еднозначно? Така.

Аз от вчера питам – ако в бюлетината ясно и еднозначно по правилата е гласувано по един от въпросите, а по другите два не е гласувано, къде ще бъде отразена в протокола тази бюлетина?

РУМЕН ЦАЧЕВ: Това, което записваме в т. 7, че третата възможност като недействителност – не, четвъртата: „Бюлетини, в които са зачертани и двата отговора на всички въпроси“. Те са недействителни.

Има и друга опция – бюлетини, в които няма отговор по въпросите, празни бюлетини и те са недействителни.

РОСИЦА МАТЕВА: Аз обаче не задавам този въпрос и не поставям на обсъждане тези хипотези.

Моят въпрос е по един от трите въпроса в бюлетината съм отговорила еднозначно в полето ДА или в полето НЕ според правилата, по другите два въпроса не желая да отговоря, така както ми дава право законодателят в чл. 18. Моята бюлетина отвсякъде е валидна, защото аз съм отговорила съгласно изискванията на закона – по един от въпросите, по които желая да участвам в референдума. Къде ще бъде отчетена тази бюлетината – действителна, недействителна? Как ще бъде отчетен моят глас по един от въпросите и по другите два? Това питам – в протокола къде ще бъде отразено?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

И господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Току-що отговорих на този въпрос. Току-що отговорих на въпроса. Казано е кои са недействителни, другите са действителни.

РОСИЦА МАТЕВА: Няма как да ми отговориш на въпроса...

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, не минаваме в режим на диалог.

Сега ви давам думата за дуплика. И приключваме.

РОСИЦА МАТЕВА: Твоят отговор беше, че недействителна е бюлетината, по която са зачертани двата отговора и по трите въпроса или по един от трите, или изобщо не е гласувано. А аз задавам въпрос: чл. 18 от закона ми дава право да гласувам само по един от трите зададени въпроса, гласувам с отбелязване ДА само за един от въпросите, за останалите не желая да гласувам. Каква е моята бюлетина, какъв е моят глас?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Госпожа Бойкинова.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Вашата бюлетина ще бъде действителна и съответно поредният въпрос – 1, 2 или 3, за който сте гласували ДА, ще бъде отчетен като ДА. Но няма да бъде недействителна. Ще бъде действителна, отразена в съответния

въпрос. Примерно, ако за едно сте гласували с ДА или с НЕ, ще бъде там отразено при преброяването. Тук няма спор по това.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Как да няма?

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Няма спор, защото... (*Реплика на Румяна Сидерова.*) Сега ме прекъсваш, аз имам думата и не знам какво да говоря.

МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Сега кой за микрофона иска думата? - Заповядайте, госпожо Матева.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Мария Бойкинова имаше думата и не си довърши.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Заповядайте, госпожо Бойкинова.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Законодателят е предвидил недействителна бюлетина, обща недействителна. Тоест, имаш недействителност и по трите въпроса. Дал ги е хипотезите и те са в т. 7. А действителните се разпределят по въпроси. И няма нищо сложно.

РОСИЦА МАТЕВА: Имам следната реплика. (*Реплика на Емануил Христов.*)

Има регламент в правилника, господин Христов, и го спазвам. Имам реплика към изказването на колежата Бойкинова.

Колежата Цачев не отговори на същия въпрос различно. Той каза, че бюлетината ще бъде недействителна, ти казваш, че ще бъде действителна и всъщност никой в момента тук не обсъжда и не стои въпросът по изброените хипотези, без последната в т. 7, че бюлетините ще бъдат недействителни. Нямаме спор по този въпрос. (*Реплика на Емануил Христов.*)

Мога ли да говоря?

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Защо ме питате мен? Аз съм ви дала думата.

РОСИЦА МАТЕВА: Защото водите заседанието, пък извън микрофона се говори.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Аз не знам кого слушате.

Имате думата. (*Реплика на Емануил Христов.*)

В момента госпожа Матева прави реплика, дуплика има госпожа Бойкинова, веднага след това е господин Христов.

Продължете, госпожо Матева.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Колегата Цачев ви отговори, че вашата хипотеза....

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Не е свършила репликата.

РОСИЦА МАТЕВА: Въпросът е, когато по един въпрос е отговорено правилно и валидно, а по другите – не, или по два въпроса, както каза колегата Йвков, е отговорено правилно, по един – не е, или по един са зачертани и двата отговора, какво става с бюлетината, къде се отнася, в коя точка на протокола се отнася, как се брой и какво се случва с действителността на двата отговорени въпроса или на единия?

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Колегата Цачев ви отговори правилно – че вашата хипотеза очевидно не е в т. 7, не е при недействителните бюлетини, което означава автоматично, че е действителна за въпроса. Това Ви отговори колегата Цачев съвсем коректно.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Господин Христов има думата и моля да не го прекъсвате.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Колеги, нещата са много елементарни и ние ги правим много сложни. Бюлетините биват два вида – действителни или недействителни. Трети вид няма. Действителните бюлетини всъщност са два вида – или са с отговор ДА, или са с отговор НЕ. Тогава какво има да умуваме? Когато се отвори бюлетината на всеки въпрос – било то първи, втори, трети или шести, ако бяха шест въпроса, се нанася кой с какво е отговорил – ДА или НЕ, и така нататък.

Прави се общата таблица и когато по единия въпрос, да речем по първия въпрос, има отговорили с ДА – 2000 души, с НЕ – 1000 души, значи общо действителните бюлетини са 3000. Ако пликите вътре са 10 000, значи недействителните са разликата от всички гласували минус действителните, а ние действителните ги имаме при всяко положение. Да, и не само това са действителните. Ами разликата от броя на пликите минус действителните прави недействителните. Ето, там е отишъл гласът. Защото аз не съм съгласен и никъде в този специален закон няма думата „глас“. Тук по инерция сме свикнали – гласа, гласа, а там имаме само бюлетини. Ако не вярвате, прочетете чл. 20, говори се за действителни бюлетини и недействителни бюлетини. Ако отворите Изборния кодекс, във всички неща се говори за действителни гласове и там се делят бюлетини от гласове. Но нека да не бъркаме – бюлетината е такава, а моят глас къде ще отиде. Няма „глас“, бюлетината ти е важна.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Христов.

Бих искала, съгласявайки се с вас, да ви отправя само една реплика. Задача на Централната избирателна комисия е независимо от термина на закона да отчете гласуването по гласове. Ние отчитаме гласуването по гласове. Оттам-насетне аз съм съгласна, че когато извадим от числото брой намерени пликите в кутията, които са брой гласове, броя на действителните гласове, получаваме броя на недействителните гласове, а броят на действителните гласове го отразяваме по всеки един от въпросите – ДА или НЕ, и тогава контролата излиза. Съгласна съм с вас, само репликата ми е, че ние отчитаме гласове.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Разсъжденията на колежата Христов – това е изказване, а не реплика – биха били верни, ако въпросът беше един. Там няма спор.

Проблемът идва от това, че никъде няма обяснение в закона „що е бюлетина“, „що е глас“ – разяснително, което значи, че ние като Централна избирателна комисия трябва да решим в референдума „що е бюлетина“, за да не работим с гласове. Тогава трябва да решим, че тази бюлетина, в която има три въпроса, е бюлетина за всеки един от тях и се брои три пъти, Христов. Разбери! Три пъти се брои за всеки един от въпросите.

Във връзка с това т. 6 – не т. 6.1., 6.2., 6.3., няма никакво място в този протокол, защото нямаме опция в т. 20 да имаме общ брой на действителните бюлетини. Няма как да има общ брой на действителните бюлетини, както няма да има общ брой на недействителните общо за трите въпроса. Броят на действителните по всеки един от въпросите, както и броят на недействителните по всеки един от въпросите, е различен. Затова няма общ брой на действителните гласове. Защото ей-тук като се сумира ДА и НЕ, на всеки един от въпросите може да ви даде различни числа. Как ще уточните? Средно аритметично ли ще впишем?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, по реда на постъпване – госпожа Бойкинова, госпожа Мусорлиева и след това господин Томов.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Искам да задам следния въпрос. След като законодателят ми е предоставил възможност в една бюлетина, подчертавам, да има три въпроса и аз да гласувам за който си искам въпрос, как ще ми обясните, че вие ще отчетете моя глас за недействителен, ако аз не гласувам по трите въпроса? То няма глас, а вие ще ми го отчитате за недействителен.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Как да нямаш глас, имаш...?

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Ами, няма. Аз моя глас съм си го дала за двата въпроса. Защо трябва да ми го отчитате за недействителен? Защото законодателят ми е дал тази възможност аз да избира по който си искам да гласувам. И е недействителна, ако аз отида и не гласувам по никой от въпросите. Затова законодателят е казал, че тогава е недействителна.

Но аз съм категорично против и не знам как ще ми обясните, при положение че съм отишла, гласувала съм за два въпроса, бюлетината ми е действителна, отчетени са ми гласовете за ДА, нямам глас, защото не искам да гласувам и вие ще ми го отчетете като недействителен!? Ами, откъде-накъде? Значи тук няма аналогия с изборите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, давах ви думата за реплики. Отправихме реплики към господин Христов – аз и госпожа Сидерова, на която дадох думата за реплика, но каза, че е изказване, към господин Христов.

Първо господин Христов трябва да си каже думата и след това да продължим.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Имаше изказване на Румяна Сидерова и аз исках реплика на това изказване.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Имам думата за реплика на това, което Румяна каза.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, нека спрем за малко. Изказване имаше госпожа Сидерова, изказване имаше госпожа Бойкинова.

МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Не, реплика.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Реплика на Бойкинова към госпожа Сидерова, Вие – реплика към госпожа Сидерова.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Моята реплика е следната.

В специалния закон, в чл. 20, ал. 2 изрично пише: „В случаите на гласували по повече от един въпрос, за всеки въпрос се отбелязва броят на действителните бюлетини по ал. 1, т. 7 и 8“. Само броят на действителните бюлетини! Никъде не пише за недействителните, пък още повече разбити на не знам си какво. Това и вчера го казах и умишлено някой си затваря очите и не иска да го види. Това е точната редакция – когато са повече от един въпрос, няма защо да казваме: „Аз като не съм, къде ми е отишъл гласът, без да съм гласувал?“. Пише – когато има повече от един въпрос, се отбелязват

само действителните с ДА и с НЕ. И аз смятам да не си играем повече, а да четем чл. 20, да видим кое отговаря на него и да продължим. Иначе можем да си играем още два-три дни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Това беше втора реплика.

Трета реплика на госпожа Сидерова – заповядайте.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Може би и аз ще повторя неща, които донякъде казах на предното заседание.

Все пак искам да обърна внимание на следното. Бих приел всичко, което каза госпожа Сидерова, ако законодателят беше предвидил, че когато има три въпроса, на които хората отговарят, се произвеждат три референдума. Само че законодателят е предвидил, че референдумът е един, независимо от броя на въпросите. Тогава възниква ситуация, която по аналогия можем да мислим само с един тип избори – изборите за Европейски парламент, където имаме вот за партия и преференциален вот и никъде не броим като недействителни гласовете на тези, които не са дали преференциален вот. Броим ги като действителни, защото те са отговорили на другия въпрос. Можем да приложим този модел при отчитане на резултатите от референдум с повече от един въпрос, защото това ни задължава да направим законът такъв какъвто го е приел законодателят. Тоест, да имаме различен брой отговори ДА и НЕ по отношение на всеки въпрос, но недействителни да бъдат само гласовете на хората, които не са отговорили на нито един от трите въпроса.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Това бяха три реплики.

Имате дуплика, след това изказване.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Колега Томов, не може да се слага знак на равенство, защото там гласуването за партия и гласуването за... (*Реплика на Росица Матева.*)

Колега Матева, моля те, Томов ме попита и искам да отговоря. Аз не отговарям за пространството, колега ми е задал въпроса. (*Реплики.*) Нека после да си задаваме другите въпроси.

Не може да се направи знак за равенство, защото гласуването за политическа партия или коалиция и гласуването с преференция са действия от един и същи ред, на един и същи ред. Само за тази партия и коалиция става дума. А тук са три отделни въпроса с три възможности и с дадена законова възможност да не гласуваш по единия от тях. Там има изрично уредена норма кога е действителен гласът за партията, или не. Но гласуване за партията и преференцията са резултати от един и същи ред, а тук са три отделни реда заради трите въпроса. Могат да бъдат два, могат да бъдат пет редовете. Различни резултати, няма никаква идентичност. Може би трябва малко да се поосмисли.

Не си играем, решаваме много важен въпрос. В последните – хубаво, нека ги кажем 15 години, за първи път има национален референдум с три въпроса. Не мога да се сетя за местните, защото не съм ги следила така и те не са толкова много.

Ние трябва да кажем на хората как броят и как отчитат. Според мен поради наличието на т. 9 в ал. 1 на чл. 20 и поради наличието на ал. 2 в чл. 18 ние сме длъжни да дадем разяснение какво означава „гласуване“ и какво означават „бюлетини“, какво означават „пликове“, какво означават „гласове“. Не е елементарно.

Сега ще се наложим с протокола. Една част ще гласуваме „против“, друга част ще гласуват „за“. Аз обаче считам, че числата по т. 6 и по т. 7 от този протокол, като в т. 6 влизат т. 7 и т. 8 от чл. 20, а в т. 7 – т. 9 от чл. 20, трябва да са за всеки въпрос поотделно.

С нищо не утежнявам протокола. С абсолютно нищо! Поради факта на трите въпроса в една бюлетина, ние, колеги, трябва да кажем – тази бюлетина се брой като бюлетина за всеки един въпрос поотделно. Затова резултатът се нанася за всеки един поотделно. Не е толкова страшно. Хората лесно ще го преброят, ще си отбележат на листчетата и след това ще пренесат данните в протокола.

Но ако остане само една т. 7 – обща за всичките въпроси, ще създаде това, което попита Мария: „Какъв е този смут?“. Ще видите колко питання ще има и ще има манипулации, че са неверни резултатите и че манипулираме резултатите от изборите и че сме ги намислили тези манипулации предварително, когато сме създавали протокола.

Разберете, не си играя! Може би като юрист, а не като математик разсъждам и от правна гледна точка и действително съм стигнала до тези разсъждения. Не се забивам за чест и слава, защото аз съм ви предложила разбиването на т. 7 по трите въпроса.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря за дубликата ви, госпожо Сидерова. Наистина тук колегите казват и са прави – нека да не използваме термина „манипулация“. Молбата ми е тази.

Заповядайте, госпожо Мусорлиева.

МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Сега, вчера според мен уточнихме, че ако един гражданин е отговорил на който и да е въпрос с ДА или НЕ, бюлетината е действителна. Вчера също стигнахме до извода, че ако е задраскал ДА и НЕ на един от въпросите, бюлетината е недействителна. От тук нататък господин Цачев е предложил нещо, госпожа Сидерова предлага друго. Ако вчера не беше изкристализирало мнението на всеки един от нас, днес мисля вече, без да обиждам никого, че така наречения „дебат“ прераства в инат.

Затова предлагам процедура вече да се гласуват нещата – първо, по предложението... Както решите, както прецените разбира се – по проекта на госпожа Сидерова и по проекта Цачев, просто едното след другото.

Не виждам какво повече има да дебатираме. Повтаряме едно и също и смятам, че изказванията на всеки от нас, събрани заедно, надвишават много повече по един и същи въпрос 5-те минути.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Това е процедура, госпожо Мусорлиева. С цел да бъде безкрайно прецизна ми се струва, че това е процедура по прекратяване на разискванията по кой протокол работим.

МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Така е.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Така че, колеги, имаме процедура по прекратяване на тези разисквания. След това ще подложа на гласуване по кой от протоколите работим.

Само обратна процедура имате, господин Ивков – заповядайте.

ИВАЙЛО ИВКОВ: Вярвам, че леко и ние се отегчихме от дебата, обаче е важно. И не сме виновни ние, че има две тези. Вие го обосновахте много надълго и нашироко и аз съм съгласен в началото.

Правя обратна процедура, защото аз самият се обърках в аргументите за едното и другото. Затова зададох въпроса на докладчика какво правим, как ще ги изпишем тези бюлетини. Както виждате, имаше равнозначни отговори.

Предлагам да продължим процедурата, защото навън обсъдих с колега на спокойна глава и имам нов аргумент по отношение на едната теза, който не е изказан нито вчера, нито днес, и може пък да получи разбиране. Така че ще искам да се изкажа по същество още веднъж, ако може.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, подлагам на гласуване процедурното предложение за прекратяване на дебата относно кой от протоколите ще използваме.

Режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **5** (*Владимир Пенев, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Мария Бойкинова, Мария Мусорлиева*); **против** – **12** (*Александър Андреев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Камелия Нейкова, Мартин Райков, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*).

Колеги, продължаваме дебата.

Първо, отрицателен вот по тази процедура на господин Томов. След това господин Ивков беше заявил изказване.

Заповядайте за отрицателен вот.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Независимо от това, че от време на време се въртим в кръг, според мен става дума за изключително важен въпрос, по който трябва да говорим спокойно и да търсим начин да се обединим около обща гледна точка. Той не е политически въпрос. Той може да се отрази много съществено на начина, по който ще бъде оценена работата на Централната избирателна комисия и начина, по който ще бъдат отчетени резултатите от референдума. Затова според мен обстоятелството, че сме на доста различни позиции, ни принуждава да положим усилия да ги сбlijим. Затова предлагам да се продължи обсъждането.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Томов.

Заповядайте, господин Ивков.

ИВАЙЛО ИВКОВ: С две думи, без да повтарям нищо досега, аз вече имам отговор на въпроса, който зададох на докладчика господин Цачев, т.е. аз ще подкрепя неговия протокол, ако се гледа той. С уточнението, че бюлетините, в които отразената воля на гласоподавателя на може да бъде установена еднозначно, ще бъдат като действителни, а не като недействителни и няма да се впишат в т. 7 като недействителни, дори да остане. Поради следната логика, която считам, че трябва да преодолее двете различия, защото и в двете тези имаше много резон. Не може да преодолеем чл. 19, който казва, че не е зачертан отговор или са зачертани и двата отговора и когато имаш такива два въпроса, те по буквата на закона са недействителни.

Откъде обаче черпя основанието си въпреки това, ако на първия въпрос примерно, и двата отговора – всичко е наред и е казано ДА или НЕ, самата бюлетина е действителна? – От чл. 18, ал. 2, който считам, че е специален текст и говори само в случаите, в които идва и трудността, че при повече от един въпрос

гласоподавателят не е длъжен да отговаря на всички въпроси. Тоест, тогава аз считам, че действителността на единия – преодоляване действителността по чл. 19, т. 4 – тя не трябва да се приложи... Казах, че го обсъдих навън на спокойствие с колега, не му споменавам името, защото може той да не иска това като негово мнение, затова го казвам като мое мнение, че аз намерих отговор на въпроса.

Считам, че действителността в тази ѝ част преодолява недействителността в другата ѝ част, която би била недействителна бюлетина, ако имаше само един въпрос или само тези два въпроса. Затова считам, че това е нов аргумент и поисках да продължим разискванията и смятам, че трябва да считаме бюлетините за действителни и с това да решим спора, който между другото произлиза от това, че наистина законът трябва да се тълкува в това отношение, не може да се гледа само буквата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: За реплика на изказването.

Аз ще кажа само две думи – да, така е, колега Ивков, но мисля, че този въпрос, че по единия въпрос само е гласувано, не води до недействителност на бюлетината.

По първия въпрос, който поставихте, по отношение на последната хипотеза в т. 7, аз направих конкретно предложение да отпадне.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, други изказвания? - Заповядайте, госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, да разбирам ли, че след изказването на колегата Ивков бюлетина, в която дори по един въпрос е отговорено правилно, ще бъде отнесена в т. 6, наравно с всички бюлетини, в които е даден отговор и по трите въпроса?

ИВАЙЛО ИВКОВ: Аз това предлагам.

РОСИЦА МАТЕВА: В общата т. 6, не в т. 6.1., не в 6.2., не в 6.3.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, може ли да поставя един въпрос?

Във връзка с въпроса на госпожа Матева по този протокол аз искам да поставя допълнителен въпрос, изцяло свързан с вашия. Гледам контролата по т. 6 – допълвам вашия въпрос – която трябва да е равна на сумата от числата по 6.1., 6.2. и 6.3., която контрола, колеги, аз не виждам как ще сработи. (*Реплики.*)

Заповядайте.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Да, Мария, защото мисля и наистина го мисля, и ме е страх, че ще се получи проблем.

Така посочената контрола по същество изцяло опровергава твърдението на колегата Цачев и на колегата Христов. Така както е записана.

В чл. 20 няма такава опция „общ брой на действителните“. Няма! (*Реплики.*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Господин Чаушев има думата.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Моите ще бъдат принципни. Мисля, че целият проблем идва от дефиницията на това „що е бюлетина“ и ако това не го решим, всеки ще влага различно съдържание и пак ще се замеряме с различни термини. Що е бюлетина? Наистина броим действителни бюлетини. Но ако не кажем „що е бюлетина“ за три въпроса, както е тук, останалото е това, което правим от толкова време. По-добре е да си изчистим това принципно нещо, а после ще си нагласим и квадратчетата.

Имам принципна забележка и по едно разсъждение тук на господин Томов. Референдум е пак същото – референдум като форма гласуване на граждани или референдум по отделни въпроси с различни предмети, което по общо определение на „референдум“ всеки гражданин отговаря на различни въпроси по различни предмети от действителността. Това че думата е „референдум“, тя включва в себе си съвсем друг тип съдържание.

Още една принципна забележка. Действително се броят действителните бюлетини. Само че от практиката, която ние вземаме, която за мен е основният критерий, за съжаление мога да го твърдя – няма да се повтори за кой ли път, но моето определение в нашата реалност и в нашите секционни комисии, действителна е тази, която не е недействителна. Тоест, почваме – не мога да го разгранича, защото онзи, който го хване, кое иска сега? – Да го прави действително? Или иска да го прави недействително? Неслучайно е толкова голям процентът на недействителните. Субективната преценка коя е действителна или недействителна, става една ужасяваща величина в наши условия – да не се втурвам пак. Те резултатите са такива.

Може ли за президентски избор да имаме 15-18% недействителни? Това е абсурдно! При две квадратчета!? Очевидно тук играят други механизми.

Поради което е важно и да си опишем, в крайна сметка, кога, при какви условия доколкото се сещаме на един лист хартия – кога е действителна, по-скоро кога е недействителна, защото нашите общо взето това правят. Да си ги опишем на един лист кога една бюлетина е недействителна и то няма да е повече от един лист, лист и половина.

И не да си казваме – ама, ние така го казахме на маса, ами ето сега да си го напишем с чавките ето така, и да продължим нататък.

МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: И да гласуваме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, господин Томов.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: По отношение на контролата към т. 6. Според мен е ясно, че ако ние, както и законът ни задължава, приемаме, че действителна е тази бюлетина, в която поне на един от трите въпроса е отговорено с ДА и НЕ, тогава в 6.1., 6.2. и 6.3. ни липсва една колона – действителните бюлетини са от три типа, а не от два типа: с отговор ДА, с отговор НЕ и БЕЗ отговор. Защото на всеки от въпросите е възможно някой избирател да не е отговорил.

Това, че не е отговорил на един или два въпроса, не прави бюлетината недействителна, ако е отговорил на третия. Затова ако сложим една колонка „БЕЗ ОТГОВОР“ на конкретния въпрос, на нас ще ни излезе контролата на т. 6 и няма да има никакъв проблем.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Господин Томов, благодаря Ви, но ви отправям реплика. Това не е вярно, тъй като съобразно чл. 19, ал. 1, т. 4 бюлетината е недействителна, когато не е зачертан отговор, тоест когато е празна. Тоест, ние не можем да я направим действителна.

Колеги, отправната точка на колегата Чаушев е вярна – що е то бюлетина? И как се съотнася бюлетината към трите въпроса. От там коя бюлетина е действителна и коя – недействителна, и как това се съотнася към трите въпроса. Всъщност ние от вчера до днес само това дебатираме по различен начин.

Ще дам думата на господин Христов, но все пак, колеги, в мнозинството си сме юристи, нека да имаме единно разбиране за „бюлетина“ и за „глас“ и че една бюлетина в конкретния случай, когато става дума за повече от един въпрос, може да съдържа три гласа - по един за всеки един от въпросите. Може да съдържа един, може да съдържа два – действителни гласа. За недействителните е обратно. Може да има три действителни гласа, може да има два, може да има един. Може да няма действителен глас. Но трябва да направим връзката между „бюлетина“ и „глас“.

Заповядайте, госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Аз мисля, че дори да не наричаме действителния глас в референдума „глас“, а „действителна бюлетина“, има си запис в закона и в чл. 20, ал. 2, и в чл. 21, ал. 2, и ни е казано, че в случай на гласували по повече от един въпрос, за всеки въпрос се отбелязва броят на действителните бюлетини. Кое то казва, че законодателят е имал предвид, че по всеки един от въпросите, когато се провежда референдум по няколко въпроса, а не по един, ние трябва да отчитаме действителните бюлетини по всеки въпрос. Ако аз гласувам само по единия от въпросите, моята

бюлетина е действителна само по този въпрос, по другите два – не е. Но ние тук с този протокол няма как да отчетем този резултат.

Когато в т. 6 първоначално записваме общия брой по трите въпроса на действителните бюлетини и после ги разпределяме надолу, нито контролата ще ни сработи, нито отговаряме на изискванията на закона. Защото ние трябва да имаме действителни бюлетини по всеки един въпрос от трите и да отчетем резултата по всеки един от трите въпроса.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Аз също ще отправя реплика.

Госпожо Матева, в тази връзка репликата ми е следната. Господин Цачев вече предложи т. 6 като такава да отпадне заедно с контролата. А може би този въпрос може да бъде решен, ако вървим по този протокол – в 6.1., 6.2. и 6.3. наистина да има още една колона, в която пише „общ брой действителни бюлетини“ по въпрос 6.1., по 6.2. и по 6.3. Това беше моята реплика.

Заповядайте, господин Томов.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Моята реплика се състои в следното. Аз не съм съгласен с интерпретацията на чл. 20, ал. 2. В нея се казва, че в случаите на гласували по повече от един въпрос, за всеки въпрос се отбелязва броят на действителните бюлетини, но и посочено – кой? – по ал. 1, т. 7 и 8. Тоест само отговори ДА и НЕ. Нищо повече от това.

РОСИЦА МАТЕВА: Само те са действителни.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не само те са действителни. Действителни са и бюлетините, когато на конкретния въпрос, избирателят не е посочил нито ДА, нито НЕ, но е отговорил на някои от другите два въпроса. (Реплики.)

РОСИЦА МАТЕВА: Дуплика може ли? Аз съм съгласна с това, което казахте под формата на реплика.

По отношение на репликата на колежата Томов. Да, така е, само по т. 7 и по т. 8 са действителни бюлетините по конкретния въпрос, когато е отговорено с ДА или с НЕ. Само за конкретния

въпрос е действителна конкретната бюлетина. Това означава, че ние трябва да имаме – съгласна съм с колегата Алексиева, ако имаме по всеки въпрос в 6.1. отговор ДА и отговор НЕ и отзад общ брой действителни бюлетини. Защото по всеки въпрос действителни могат да бъдат бюлетините, в които е отговорено само с ДА или само с НЕ. Не говорим по другите два въпроса как е отговорено. За тази бюлетина ще се отчита резултатът по другите два въпроса в 6.2. и в 6.3.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колегата Сюлейман има предложение.

МЕТИН СЮЛЕЙМАН: Уважаеми колеги, аз се спирам на проекта на изборна книга на колегата Цачев с оглед дебата, който се разви. Тъй като станаха няколко проектите на изборната книга, с оглед дебата, който се разви и контролите, които трябва да ги има все пак, предлагам там, където е „действителни бюлетини“, там да се вкара още една колона, като в тази колона пише „действителни гласове по т. 1, 2 и 3 на т. 6“. И на всеки ред отстрани съответно с разбивката с ДА и отговор НЕ, което е допълнителна контрола. По този начин контролата по т. 6 ще съвпадне.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Допълнителна колона „Общ брой действителни бюлетини“. Да, ние току-що предложихме с госпожа Матева.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Ако се вкара тази колона, която не е допустима от чл. 20, трябва да се вкара т. 7 – „недействителни гласове по първи въпрос, по втори въпрос и по трети въпрос“, 7.1. и общо. „Общо“ не може да има. Само по въпроси може да има. Или вкарваш т. 6 и в т. 7 – разбита по въпроси, или си остава и няма да има т. 6 с общо сумиране на ДА и НЕ колко е бройката. Защото законът не ти го изисква. Ако стъпваме на закона, дайте да стъпим на закона. Ако разбиваме действителните по въпроси, трябва да разбием и недействителните по въпроси. И не е нищо в повече. Не е! Иначе става объркване. И то объркването ще стане при отчитането

на резултатите в самите комисии. Контрола с т. 6 не може да има и не може да има т. 6.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Реплика към госпожа Сидерова ли имате, госпожо Матева, тъй като господин Цачев има реплика към госпожа Сидерова.

Заповядайте за реплика.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Тъй като госпожа Сидерова по-скоро имаше реплика към господин Сюлейман, и аз имам към него по-скоро реплика във връзка с това, което казва.

Това, което беше предложено и преди това – има голяма логика в това, което се предлага. Тъй като говорим за действителна бюлетина по 6.1., 6.2. 6.3., всъщност действителността е сборът от ДА и от НЕ.

ОБАЖДАТ СЕ: Точно така.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Тъй като това е основният принцип на закона „кои са действителните“ и „колко са действителните“ по съответния въпрос, да, такава колона трябва да има – абсолютно сте прави, колеги, които направихте това предложение.

В този случай това обаче автоматично ще доведе до редица промени в самия протокол. Точка 6 – „общ брой“, става абсолютно излишна и отпада. Няма да се вържат контролите в началото на самия протокол, където казваме, че броят на пликите е равен на броя на действителните и броя на недействителните, тъй като вече няма да броим една бюлетина като една, независимо дали има един, два, три отговора, а сам по себе си всеки отговор на всеки въпрос ще представлява отделно число, което ако след това го връзваме с контролите, няма да излезе.

По отношение на недействителните бюлетини, мисля, че независимо от всичко е излишно да правим разбивка във връзка с тази – то не е разбивка, а даване на яснота в т. 6. Просто трябва да прецизираме контролите и според мен контролата, която нас ни интересува, е сборът от ДА и от НЕ по т. 6.1., съответно 6.2. и 6.3. да е верен на ДА и на НЕ. Имаме отделни точки по отношение на т. 4 и

5 – броят на пликите, в които не е намерена бюлетина като отделно число, броят на бюлетините, които са без плик. Останалите могат да си останат в т. 7 без да е необходимо да се прави контрола и връзка между едното и другото.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Заповядайте, госпожо Нейкова.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, според мен такава контрола изобщо не ни е необходима, защото това, което отчита секционната и след това районната избирателна комисия, е броят на гласувалите според намерените пликите. Така че контрола с броя на бюлетините - с действителни или недействителни, тя не ни е необходима.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Заповядайте.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Единствената възможна контрола при този вид на протокола е броят на подписите да отговаря на броя на пликите. Това е единствената възможна контрола при изискването на закона такива числа да се включват. Други контроли не могат да бъдат правени. А както не щете да разбийте, както разбихте т. 6 – вкарайте „общ брой действителни“, каквито не изисква чл. 20, трябва и т. 7 да се разбие на 7.1., 7.2. и 7.3. И ако искате, втора колона „общ брой“.

Извинявайте, понеже извън микрофон чух, че т. 7 ще отпадне...

ОБАЖДАТ СЕ: Не, не, не.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Извинявайте, колега Цачев, вече не разбирам какво предлагате.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Колега Сидерова, въпреки многото неща, които имам да ви казвам освен позитивни и негативни, но за вторите си мълча, за разлика от вас, ще ви кажа, че напротив, т. 7, казах, че не бива да се разбива според мен, а т. 6 – „общ брой“, ще бъде премахната въобще.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Заповядайте, господин Томов.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Уважаеми колеги, отпадането на т. 6, ще си позволя да кажа – според мен ще доведе до рязко нарастване на техническия брак при обработката на изборните резултати от секционните избирателни комисии. Ако нямаме такава контрола в т. 6, при която и по 6.1., и по 6.2. и по 6.3. сборът от отговорите ДА, отговорите НЕ и случаите, в които не е посочен нито отговор ДА, нито отговор НЕ на конкретния въпрос, да дава общ брой на действителните бюлетини и секционните комисии да следят това, ние ще имаме пълни с грешки протоколи. Аз съм категорично против да постъпим по този начин, защото това създава много рискове изобщо за обработката на изборните резултати.

Пак ще повторя предложението си, което може би не успях да обясня съвсем добре. Какво ни пречи и тогава контролата на т. 6 излиза – общия брой действителни бюлетини ние го имаме, след като приспаднаем от броя на пликите случаите на недействителност, какво ни пречи да прибавим освен отговорите ДА и отговорите НЕ по отношение на всеки въпрос, и случаите, в които не е даден нито отговор ДА, нито отговор НЕ, но бюлетината не е недействителна, защото е отговорено на някой от другите въпроси.

Ако ние имаме това число, тогава сборът от отговор ДА и отговор НЕ и както и да кръстим тази колона, ще ни дава общия брой на действителни бюлетини, секционните избирателни комисии ще трябва да следят това, тази контрола ще може да се въведе и ще имаме една гаранция срещу множество рискове за изкривяване на резултатите, които ще се получат, ако нямаме изобщо т. 6.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, имам следната реплика към колежата Томов.

Ако направим това, което предлагате, ще се изкриви резултатът. Защото ние трябва да отчетем резултат по всеки въпрос поотделно. Затова това, което предложихме с госпожа Алексиева и с колежата Сюлейман и колежата Цачев възприе е: трябва да махнем т.

6 като общ брой действителни бюлетини и тази контрола. В т. 6.1., 6.2. и 6.3. трябва да имаме трета колона с общ брой действителни гласове и според мен това, което предлага колегата Сидерова, в т. 7 - може да имаме тази т. 7, но тя да стане т. 8 - в т. 7 трябва да имаме разбивка на недействителните бюлетини по въпроси. Защото как ще отчетем резултата по всеки въпрос? Към каква цифра ще съотнесем по всеки въпрос съотношението, за да преценим гласували ли са повече от 50% от участвалите в референдума по този въпрос, за да е валиден резултатът, или не са гласували?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Заповядайте за дуплика.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Вижте, аз мисля, че не си ме разбрала правилно, ще се опитам още веднъж да обясня. Може би лошо съм обяснил.

Ние имаме общ брой действителни бюлетини, който е разликата между намерените пликосе и случаите на недействителност. Ние можем да го фиксираме в т. 6.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Не е така. (*Реплики.*)

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Момент! Ние имаме... Хайде, малко да се изслушваме.

Имаме брой на гласоподавателите според избирателния списък – окей; имаме брой на гласувалите според подписите, имаме вероятност с малка разлика броят на гласувалите според намерените в кутията за гласуване пликосе, което законодателят е взел като основния белег за активност при референдума.

От там насетне имаме случаите на недействителност. Тук проблемът е с това, че е възможно една бюлетина да е изпаднала от плика и да се брой два пъти за недействителна, но да кажем, че това няма да доведе до съществено отклонение, няма да е често срещан случай. Ако се извадят всички случаи на недействителност от броя на гласувалите, ние ще получим броя на действителните бюлетини и можем да имаме такава контрола.

Тогава какво става по отношение на всеки въпрос? По отношение на всеки въпрос при всяка действителна бюлетина има три, а не две възможности – да има отговор ДА, да има отговор НЕ или да няма никакъв отговор на конкретния въпрос. Говоря само за действителните бюлетини. Не е недействителна бюлетина, ако е отговорено на един въпрос, а на другите два – не е отговорено. (*Реплика на Росица Матева.*) Значи, сблъскваме различни интерпретации – аз развивам своята.

Законодателят ясно определя кои бюлетини са недействителни. Ясно казва в чл. 18, т. 2, че избирателят може да гласува само по един от трите въпроса, без това да прави вота му недействителен и без бюлетината да е недействителна. Така ли е, или не е така?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Използвам само за да упълномощя госпожа Солакова да води за малко. (*Реплики.*)

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Въпросът е първо да приемем така ли е. Окей. Ако за това спорим, е защото ние изхождаме от различни гледни точки. (*Реплики на Ерхан Чаушев.*) За мен е така. Поне разбрах защо се разминаваме и правим различни интерпретации – защото ти не приемаш чл. 18, т. 2, а аз от това изхождам.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Предлагам да се опишат на един лист.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колега Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Колеги, това, което каза колегата Томов, е абсолютно така. Ако вземем обаче да броим действителната бюлетина, в която няма отбелязвания по всички въпроси с ДА или НЕ, това не бива според мен да бъде в т. 6 – 6.1., 6.2. или 6.3. Всъщност това ще бъде едно число, което ще ни даде броя на действителните бюлетини като бюлетина, а не като брой отговори по въпроса. Това означава преброяване всъщност на действителните бюлетини като бюлетини, а не като отговори на въпроси и това трябва да бъде отделно число извън т. 6. Тогава то би се вързало. Както е в момента т. 6 – „общ брой действителни бюлетини“ примерно условно.

Тогава вече тази контрола, която си я имаме – т. 6, т. 6 плюс т. 7, трябва да бъде равно на пликите, съответно на броя на подписите в избирателния списък. Но това означава въвеждане на ново преброяване като цяло по отношение на броя бюлетини като физически носител на въпросите, независимо дали е отговорено на един, на два, на три въпроса.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Давам думата за реплика на госпожа Матева към колежата Томов.

РОСИЦА МАТЕВА: Колежата Томов, в продължение на това, което каза колежата Цачев. Това, което вие предлагате, ще ни даде възможност да направим цялото това преброяване, за което каза колежата Цачев. Но то не ни е толкова необходимо.

Ние трябва да имаме данни за броя гласували по пликите и по списъка, за да преценим доколко броят на гласувалите в референдума ни дава броя, който е необходим, за да бъде валиден референдумът като цяло.

По всеки отделен въпрос обаче трябва да определим резултат, защото това, че имаме брой гласували повече от 50% от предишните избори за Народно събрание, не означава, че резултатът по всеки от трите въпроса автоматично, ако са гласували действително, ще се смята за валиден. Тоест, ние освен броя гласували с пликите и подписи, трябва да обявим резултата по всеки един от въпросите, който ще бъде различен резултат, защото гласоподавателят има право да гласува по всеки един въпрос както прецени. Затова трябва да имаме валидни действителни бюлетини – общ брой по всеки въпрос, съответно – недействителни по всеки въпрос, за да можем от тези две числа да изчислим валидността на отговора, на действителността на всеки въпрос поотделно, след като сме определили общата валидност по пликите и по подписите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, ще дам думата на господин Томов за отговор.

Позволете преди това, господин Томов.

Искам само да ви кажа, че аз съм много удовлетворена – знаем, че е дълъг разговорът, но виждам как вървим в обща посока. До този момент съм много удовлетворена, затова след като господин Томов изкаже своето становище, ще дам обедна почивка и ще продължим.

Заповядайте.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Съгласен съм с всичко, което се каза, с изключение на последното изречение. Дайте да си представим самата технология на броене и как ще е най-удобно на комисиите. Ясно е как определяме действителните бюлетини, при които е възможно да няма действителен глас на един или на два въпроса, нали така? При всяка действителна бюлетина това е възможно.

Когато те отделят действителните бюлетини, по отношение на всяка действителна бюлетина, когато се гледа въпрос по въпрос, са възможни три варианта: отговор ДА, отговор НЕ, или няма нищо попълнено за съответния въпрос.

РОСИЦА МАТЕВА: Но той ще е недействителен.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Момент, чуй ме! Ще е недействителен глас по твоята терминология за конкретния въпрос, но ще е действителна бюлетина за референдума като цяло. Говоря за такива бюлетини.

Най-удобно за комисията би било да следи натрупването и на отговор ДА, и на отговор НЕ, и в случаите, когато няма отговор. И би трябвало да има контрола, за да не се допуска технически брак или злоупотреби в това отношение. При липсата на тази контрола няма да има откъде от протокола да хванем дали действително излиза общият броя – ДА плюс НЕ, плюс неответили на съответния въпрос, което трябва да съответства на броя на действителните бюлетини, като цяло подадени за референдума.

Това може да няма отношение към описването на крайния резултат, но има отношение към неговата коректност. Защото при липсата на такава контрола, както апропо беше с преференциалния вот, се допускат страшно много грешки и няма възможност за

контрол над това какво прави секционната изборителна комисия. За това говоря преди всичко.

Нищо не пречи – вижте, имаме абсолютно стандартен случай, в който имаме три варианта на изход от едно събитие – ДА, НЕ или няма нищо по отношение на всеки въпрос. Ако не принудим секционната комисия да опише и трите варианта и да контролира сбора от тези три варианта – прави общия брой на действителните бюлетини, ние ще допуснем хаос при отчитането на резултатите от изборите. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, давам почивка до 13,45 ч.

(След обедната почивка.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Добър ден, колеги! В залата сме 12 членове на Централната изборителна комисия. Имаме необходимия кворум, продължаваме днешното заседание.

Колеги, моля ви да дадем думата на госпожа Нейкова за доклада относно кандидатите. Нали не възразявате?

ОБАЖДАТ СЕ: Не.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря ви.

9г. Доклад относно Списъка на регистрираните кандидати за новите избори на 2 октомври 2016 г.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, в папка с моите инициали, в днешно заседание можете да се запознаете със Списъка на регистрираните кандидати за новите избори на 2 октомври 2016 г. за кмет на кметство Дяково, кмет на кметство Веселиново, на кметство Петърница и кандидатите за общински съветници за община Ружинци и община Балчик. В excel-формат е списъкът. Нарича се

„Общ списък на регистрираните кандидати за нови избори“. Отделно има таблица за общински съветници и отделно за кметове на кметства. Списъкът е подготвен съобразно нашите изисквания в Решение № 3411 от 23 август 2016 г., което почти напълно повтаря Решение № 2000 от 8 септември 2015 г.

Искам да ви обърна внимание само на първата колона „№ по ред“. В нашето решение пише, че списъкът трябва да съдържа „№ по ред“, само че така изписано, примерно има пет-шест имена с едно, след това с две, ви предлагам да допълним колоната „№ по ред според регистъра на съответната ОИК“, за да има яснота защо са така номерата. Или в другия случай, ако остане само „№ по ред“, да бъдат от 1 до... Добре, значи остава така с допълнителната бележка.

Списъкът за общински съветници и останалите колони са съобразно решението – ЕГН, имената на кандидатите, политическата партия, коалиция или инициативен комитет, които ги предлагат, и общината, за която са кандидати.

Втората табличка „Кмет на кметство“ – по същия начин е подготвена, само че тя има и една допълнителна колона „Населено място“. Това с наклонената черта „постоянен адрес на кандидата“ може би трябва да отпадне, защото не съм сигурна, че съвпада с постоянния адрес на кандидата. Още повече в нашето решение няма такова изискване за постоянен адрес.

В тази връзка ви предлагам, ако приемате така подготвения списък, той да бъде изпратен на ГД „ГРАО“ за извършване на проверката, която те трябва да извършат, съгласно нашето принципно Решение № 3411 от 23 август 2016 г., и съответно на „Информационно обслужване“ АД за извършване на проверката по Раздел IV, т. 5 от същото принципно решение.

Писмата са подготвени и също са в моята папка. Само че по повод тези писма колегата Пенев – но той пък е извън залата, а с него обсъждахме преди това.

Отварям примерно писмото до ГД „ГРАО“. В писмото е цитирано като основание Решение № 2000. Само че, ако си

спомняте, ние приехме Решение № 3411 от 23 август 2016 г., което с изключение на точката за проверката на кандидатите, която правихме в Министерството на правосъдието заради стария текст на ЗМСМА, ние приехме ново принципно решение. Според мен Решение № 2000 вече не следва да се прилага, независимо че имаме избори, насрочени с укази на президента, обнародвани преди и след 26 май 2016 г. Защото промяната на ЗМСМА следва да се прилага спрямо всички кандидати, които ще участват в новите, съответно и в частичните избори по-късно.

В тази връзка, ако сте съгласни с това, може би трябва – не знам дали ще се наложи всъщност да се допусне поправка на Решение № 3411, в което е написано, че този ред е само за изборите, насрочени с указ на президента, обнародван след 26 май 2016 г.

Казвам това по отношение на Решение № 2000, че не следва да се прилага, защото § 144 от Преходните и заключителните разпоредби на промените на Изборния кодекс е, че разпоредбите на този закон не се прилагат за частични и нови избори, за които към датата на влизане в сила на този закон, има обнародван указ на президента. Но по отношение на ЗМСМА би трябвало да прилагаме измененията, които са в сила оттогава. Затова ви моля и вашето мнение да кажете – дали ще вървим по двете принципни решения и дали се налага Решение № 2000 да бъде отменено в такъв случай? И кое?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Там е т. 30 от Решение № 3315.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Нека първо да уточним въпроса дали ще прилагаме двете решения при новите избори, защото имаме по новия и по стария Изборен кодекс, или само едното?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, госпожо Нейкова.

Колеги, и двете решения или само едното, а именно Решение № 3411-МИ? Моето становище е само за Решение № 3411-МИ.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Същото е – № 3411-МИ, тъй като колегата се обоснова. Това произтича от промените в ЗМСМА, а проверката е съобразена с тези промени.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, други становища? - Не виждам.

Очевидно ще бъде Решение № 3411-МИ.

Вторият въпрос, който се поставя, е ще правим ли поправка на техническа грешка в Решение № 3411-МИ в „относно“? Или всъщност ще правим ли изменение? - Ще правим изменение.

И по отношение на Решение № 3315-МИ? (*Уточнения.*)

Колеги, мисля, че се обединихме и прилагаме Решение № 3411-МИ.

Заповядайте, госпожо Нейкова, и да подлагам вече на гласуване.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, във връзка с извършване на проверката ви предлагам да изпратим, както казах и по-рано, до ГД „ГРАО“ в МРРБ списък на кандидатите за общински съветници и за кметове, регистрирани за участие в новите избори за 2 октомври 2016 г. за извършване на проверка по Раздел I от Решение № 3411-МИ от 23 август 2016 г. на ЦИК, и същият списък да се изпрати на „Информационно обслужване“ АД за извършване на проверка по Раздел IV от Решение № 3411-МИ.

Решенията, които ви казах, че са публикувани – там е посочено Решение № 2000, но ще бъде нанесена съответната корекция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, по така предложения списък и по така предложените писма? - Не виждам коментари.

Ан блок подлагам на гласуване.

Режим на гласуване.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за** – **15** (*Александър Андреев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков,*

Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мария Мусорлиева, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов), **против – няма.**

Приема се.

Продължаваме **с протоколите**, колеги.

Колеги, преди почивката бяхме стигнали дотам, разглеждайки протокола, предложен от господин Цачев, че т. 6 – „общ брой на действителните бюлетини“, отпада заедно с контролата.

Остават 6.1., 6.2. и 6.3. Като до тях се добавя една допълнителна колона след „действителни гласове (бюлетини)“ още една колона, която е „общ брой действителни гласове (бюлетини)“, която е сумата от отговор ДА и отговор НЕ по всеки въпрос – 6.1., след това по 6.2. и след това по 6.3.

Продължаваме натам по протокола.

Заповядайте, господин Томов. След като стигнахме до там, господин Томов имаше допълнителни предложения.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Искам да кажа, че все пак няма консенсус в комисията по този въпрос – за отпадането на т. 6. Едно такова предложение би следвало да се гласува. Ако го подкрепи комисията, естествено то ще се случи.

Искам още веднъж да обърна внимание на това, че ако ние се откажем от т. 6 и не въведем контрола, при която за всеки от въпросите в референдума – да се следи дали сборът от отговорите ДА, отговорите НЕ и случаите, в които не е отговорено на въпроса, но бюлетината е действителна, защото е отговорено на някои от другите въпроси, дали се следи дали сборът от тези три променливи дава общия брой на действителни бюлетини. Ако не съставим такъв протокол, повтарям мнението си пред комисията, ние ще създадем предпоставки за множество умишлени или неумишлени грешки при попълването на протоколите от секционните

избирателни комисии. Поради това аз не съм съгласен с отпадането на т. 6.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Разбирам, благодаря, господин Томов.

Мисля, че преди почивката госпожа Матева изрази противното становище по отношение на т. 6 и допълнителната част.

Има ли някой друг, който желае да вземе отношение по така направеното от ас предложение – т. 6 да остане и 6.1., 6.2. и 6.3. да се допълнят с колоната, която вие предлагате? - Не виждам.

Колеги, подлагам на гласуване това предложение.

Колеги, подлагам на гласуване, защото това е нова концепция, която е различна от тази, която обсъждахме до момента – дали ще е в този или в друг протокол, няма значение. Господин Томов преди почивката обоснова, вие обосновахте вашата теза. Сега ще подложа на гласуване неговото предложение. (*Реплики.*)

Заповядайте – добавете, господин Томов.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Извън това считам за уместно, но всъщност това са два отделни въпроса, може би поотделно следва да се обсъдят. Точка 7 да мине над т. 6, тоест „общият брой на недействителните бюлетини“ да бъде дефиниран преди да бъде дефиниран общият брой на действителните бюлетини. Така е по-логично да бъде. Ако се възприеме, разбира се, такъв подход.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: И понеже преминахме, колеги, към т. 7, аз няма да подложа на гласуване предложението по т. 6, защото т. 6 и т. 7 са свързани.

Продължаваме дебата. Записах предложението, после ще ги подлагам на гласуване

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: За мен е без значение кое по ред ще е като точка в протокола недействителните гласове. Но считам, че по същия начин, както се разбиват действителните гласове по въпроси – първи, втори и трети, трябва да се разбият и недействителните гласове по въпроси, тъй като това число за всеки един от въпросите ще е различно и контрола може да се направи, само ако има записани отделно недействителните гласове по всеки един от въпросите. Иначе дали това ще е т. 7 или т. 5, как ще е номерацията, е без значение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, госпожо Сидерова. Но вие всъщност говорите за нещо друго. Вие говорите за недействителни гласове по въпроси и действителни гласове по въпроси, а господин Томов говори за т. 7 – „брой недействителни бюлетини“ със съответните суми.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Говоря за бюлетини, другото е лапсус, защото чл. 19 обявява всичко за бюлетина, включително и празния плик.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, госпожо Сидерова.

Госпожа Матева беше първа.

РОСИЦА МАТЕВА: Госпожо председател, ние с колегата Томов говорихме след края на предиобедното заседание и мисля, че това, което говорихме двамата, би могло да обедини комисията, но той не го изказа в цялост в изказването си. Затова ще се опитам аз да го кажа и ще го моля да ме допълни, ако не съм точна.

Говорихме следното. При преброяването на бюлетините най-напред трябва да се отчете резултатът – брой пликове, който би следвало да съответства на брой подписи. Това ни е важният резултат за отчитане валидността от гласуването в референдума изобщо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Това е т. 3.

РОСИЦА МАТЕВА: Точно така – т. 3.

Всички останали точки са „брой пликове – празни“, „брой бюлетини, изпаднали от пликовете“, те си се отчитат.

След което трябва от пликовете да се извадят бюлетините и те да бъдат отчетени от комисията като общ вид действителни/недействителни, в смисъл от тези бюлетини – всичките, трябва да се отделят описаните в т. 7, които довеждат до общата недействителност. Затова предложението беше тя да се качи преди т. 6, за да може от общия брой гласували като се извадят тези, които са недействителни по т. 7, да останат действителните, които трябва да се разпределят по трите въпроса и да се отчете резултатът.

След което вече от тези бюлетини да започне да се отчита резултатът въпрос по въпрос. Тук вече стои въпросът – как би могъл да бъде отчетен този резултат?

Имаме сега посочените колони – отговор ДА, отговор НЕ, което представлява действителността по всеки един въпрос. След което колегата Томов предлага да има една колона „празни“. Защото, когато имаш една действителна бюлетина, в която има отговор по един или два въпроса, а по третия – няма, трябва да може да се отчете по някакъв начин този глас. Аз тук допреди разговора с него смятах, че този глас трябва да бъде отнесен към недействителните, за да може да се изчисли резултатът по въпроса. Той обаче не е недействителен.

Всъщност колегата Томов ми го обясни и го пресметна статистически, че имайки третата колона с негласувал по този въпрос, човекът, който е гласувал по другите въпроси, като отчетем този празен глас за този въпрос, ще можем да изчислим върху абсолютното число на действително подадените гласове резултата от всеки конкретен въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, госпожо Матева.

Първо реплика от мен, след това – от господин Чаушев.

Госпожо Матева, бих се съгласила с това предложение, ако съдържанието на т. 7 не беше такава.

В т. 7 пише, че броят на недействителните бюлетини е равен на броя на намерените в кутията бюлетини без плик. Отделно броят на бюлетини не по образец. Отделно бюлетини, зачертани изцяло. Отделно бюлетини, в които не е зачертан отговор. Отделно бюлетини, в които не е отразена волята на гласоподавателя или тя не може да бъде установена еднозначно. Или това отпада.

Считам, че тук има една концептуална грешка и тя е: когато ние броим броя на пликите, като един плик е равен на един глас, то по-скоро по отношение на недействителните бюлетини ние отчитаме броя на празните пликите, които сме намерили, а не броя от намерените в кутията бюлетини по т. 4 – без плик. Ако това се промени, то тогава би могло да мине отпред.

Заповядайте, господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Концептуално.

Отново продължавам да твърдя, че има разлика между „дума“, „понятие“, „технически термин“. В този протокол аз така и не разбрах ще имаме ли само използване на думата „бюлетини“ или ще имаме само използване на думата „гласове“, или ще имаме в различни варианти използване на думите „бюлетина“ и „гласове“. Това е концептуалният въпрос, който аз поставих още преди един час. Както виждате и единият колега, и другият колега внимателно използват думичките, по някой път си замълчават, по някой път си карат общо смислово.

В крайна сметка в този протокол ще използваме ли думата „глас“? (*Реплики.*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Прощавайте, колеги!

Уважаеми колеги, позволете ми по въпроса, който поставя господин Чаушев, лаически, след не знам си колко

години занимавайки се с право, да считам, че бюлетината е технически носител, а гласът е инкорпорираната върху този технически носител воля, която се нарича „глас“.

Оттам-насетне, полагайки това свое разбиране върху термините, използвани в Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, бих искала да кажа, първо, че Централната изборителна комисия и през 2013 г., и през 2015 г. е разбирала „глас“ и водещият момент е бил „глас“. Първо, можете да видите протоколите.

Второ, ако чета „недействителни бюлетини“ по Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, аз виждам два случая какво разбира законодателят под „недействителна бюлетина“.

Първият случай на недействителна бюлетина е тази, при която съотнесено към трите въпроса при нас, и по трите въпроса гласът е недействителен. Защото това е бюлетина не по образец, защото това е празен плик, защото това е бюлетина, която е зачеркната изцяло.

Вторият специфичен случай, който законодателят използва за недействителна бюлетина, това е по отношение на намерените в кутията бюлетини по т. 4 – без плик, която аз разбирам като бюлетини, които не инкорпорират глас и които по отношение на изборите, ако направим сравнение с изборите, ние броим като бюлетини преди да започнем да броим гласовете от кутията. Това е моето разбиране като съотношение.

Оттам-насетне вчера ние правихме разсъждения дали, ако една бюлетина има отразен глас по един въпрос, по друг въпрос, а пък по трети – няма, действителна ли е, или не, и това е допълнителен аргумент към току-що изразеното от мен становище.

Заповядайте.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Томов, това, което предлагаш и както го разбирам, е просто въпрос на математическа сметка и това без да го има в протокола, можеш да го направиш. Защото ще ти кажа: примерно имаш 100 гласували: за въпрос № 1 имаш примерно 75 – ДА, 10 – НЕ, значи 85. От 100 като извадиш 85, излиза, че 15 са в общата хипотеза зачертал по единия въпрос, по двата – два пъти, или негласувал...

А ние може да имаме обща недействителност, както казва Роси, и сметката пак става: от 100 изкарваш примерно 5 – обща недействителност, и стават – 95. От 95 изваждаш 85 и остават 10, които са в хипотезата, при която не си гласувал. Но това е математическо изчисление, което може да се направи на базата на протокола и без да го има. Защото те няма да го броят. Не знам дали ме разбира.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Към изказването на Мария... *(Реплики.)*

Добре, заповядайте, господин Томов.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Мария, така е. Само че ако липсва графа, в която да се отбелязва това още при броенето, няма да има контрол, ще правят каквото си искат и ще гъмжат от технически грешки протоколите.

Трета колона ни е нужна, не защото този резултат не може да бъде изчислен вторично, а за да бъдат принудени да съберат тази контрола при приемането и издаването на разписки от „Информационно обслужване“ и да се отстраняват навреме техническите грешки в протоколите. Аз това имам предвид.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Това беше първото.

Второ е на госпожа Мусорлиева, след това – госпожа Матева.

МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Аз имам само едно питане и изхождам от теорията за решаване на спорове въобще.

Трябва да се изолират нещата, които са безспорни и аз бих предложила да го направим и да ги гласуваме, като останат само... Съвсем малък е спорният въпрос. В този смисъл не виждам защо да не подложим наистина и да се обединим около това, което обобщи много хубаво Матева, като прецизираме това, което вие казахте, защото бяхте права - трябваше просто прецизиране. И ще останат много малко неща, около които може би още малко да поспорим.

Вече са изчистени ред от въпросите. Аз действително предлагам да ги гласуваме и безспорно да се отразят.

Това, което Матева обобщи и е чудесно, че се правят между членове, независими членове на независимата Централна изборителна комисия, споразумения – това, което тя предложи с прецизиране на т. 7 от вас, е готово да бъде прието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Заповядайте, господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Не може и по теорията за конфликтологията да се отсее спорно и безспорно, ако нямаме първоначални дефиниции за каквото и да било. Това беше в т. 2. Думичките са си думички, но въпросът е понятието какво съдържание има, за да влезем в по-специализираната техника в отделни отрасли думичките да имат различно значение от речниковия състав в речниците.

Не мога да кажа имам ли спор или нямам, ако съм нарушил концептуално какво съдържание вкарвам в думичките.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

По този повод – заповядайте! (*Реплики.*)

МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Чакайте! Предлагам тогава да изчистим първото предложение на Чаушев, което аз изцяло подкрепям - да дадем определение кое Централната изборителна комисия счита за недействителна бюлетина. След това да тръгнем по точките и наистина да направим речник,

грубо казано, да тръгнем от това кое считаме за недействителна бюлетина. И се чудя защо не се приема?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря – записах това предложение.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Уважаеми колеги, това трябва да го направим с отделно решение. Ако искате да се приеме този протокол, трябва да стъпим на чистата формалистика, която е разписана в чл. 19 и чл. 20 и не дава възможност за никаква друга контрола, освен дали броят на пликите, намерени в избирателната кутия, отговаря на броя на подписите.

Не можем да имаме други контроли, защото боравейки с понятието „недействителна бюлетина“, избирателят отнася към тази недействителна бюлетина нещо, което не е глас – бюлетината извън плика. Имаме изрична норма, която казва, че „глас“ е пликът, поради което тази, която е извън плика, макар и вътре в кутията, не е глас. Затова не трябва да има контроли.

Аз сутринта още го казах, че има само една контрола, която е възможна. Тогава т. 7 би звучала „брой на недействителните бюлетини“ в скоби пишем това, което е написано в четирите точки на чл. 19, и празните пликосе. И с това приключва. И числото е сума-сумарум – като преброят празни пликосе – 5, като преброят недействителни бюлетини – еди-колко си, събират го и го вписват на този ред. И не може да става контрола, защото в недействителните бюлетини се е появило нещо, което не е глас, а празният плик е глас.

Или пишем контролата така, както е писана по-рано. Тя няма как да се сумира при наличие на три въпроса. Аз пак се връщам – че за всеки отделен въпрос това число трябва да е отделно или трябва да се прави отделна контрола. Защото недействителността по точката „Не съм гласувал“ или съм задраскал и двата отговора, може да е различна. По-добре да няма контрола, отколкото да оплескаме докрай пейзажа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.
И това записах.

Колеги, има ли други желаещи да участват в дебат? -
Заповядайте!

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Съжالياвам, че ви изморявам, госпожо председател. Някакви формални основания, Румяна, струва ми се имаш. Само че според мен ние ще поемем огромен риск, ако нямаме никаква ефективна контрола при попълването на протокола, която да позволи при приемането на този протокол от районната изборителна комисия, да се правят проверки за коректното попълване на секционните протоколи.

Сами знаете темата за грешките в секционните протоколи и ако ние нямаме нито една контрола относно действителните гласове, което в крайна сметка е важният резултат от референдума, която да позволи на „Информационно обслужване“ АД, респективно на РИК, да връща обратно некоректно попълнени протоколи, за да се открие грешка и да се направи поправка, ние ще омажем цялата работа ужасно. Аз се опасявам преди всичко от това.

Не мога да разбере едно нещо, уважаеми колеги. Ние имаме елементарна ситуация, в която има три възможни изхода от едно събитие. Възможен изход: отговор ДА; възможно изход: отговор НЕ; възможно изход, благодарение на даденото му от закона правото, изборителят да се е въздържал са посочи ДА и НЕ на конкретния въпрос, без това да прави бюлетината му недействителна. Четвъртият прави бюлетината недействителна

ОБАЖДАТ СЕ: Не, не.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Окей, при всички положения той е обединим с третия. Защото реално имаш вот ДА, вот НЕ и липса на вот по конкретния въпрос.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ (*без микрофон*): Те са четири.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Ако ние не принудим секционните комисии при попълване на протокола да съберат тези три числа и да ги съотнесат с общия брой бюлетини, върху който ще се изчислява в крайна сметка резултатът от референдума и ако това не подлежи на проверка от софтуера на „Информационно обслужване“, протоколите ще бъдат бъкани с грешки – пак ще повторя, умишлени или неумишлени. Все едно. Тези три числа трябва да дават сбора на числото, върху което се изчислява резултатът от референдума в крайна сметка.

Ако това не се получи, то може да не се получи в 50-60-70 на сто от протоколите. Тогава по какъв начин изобщо ще обявим резултата от референдума?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Реплики – Чаушев, Сидерова, Андреев.

Заповядайте, господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: В изказването, както видяхте, се използваха три различни неща. В крайна сметка, първо, какво изчисляваме – гласове или бюлетини? Пак не стана ясно. Вот! Какво значи „вот“? Това глас ли е, действителна бюлетина ли е, или действителен глас по един от трите въпроса? Същото е. Използваме думички, не даваме дефиниции. Толкова!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Втора е госпожа Сидерова, господин Андреев. *(Реплики на Ерхан Чаушев.)*

Господин Андреев има думата.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Колегата Чаушев каза една голяма част. Може би аз малко по-спокойно ще се опитам да го обясня.

Колегата Томов, към когото имам реплика, използва „бюлетина“ и „глас“ едновременно и от тук остава объркването на понятията.

Има четири варианта, а не три, два от които са действителни гласове и два са недействителни гласове. Защото в чл. 19, т. 4 – ако

лицето не е задраскало нито един отговор или е задраскало и двата отговора, е едно и също. Той е недействителен глас. Но това, което вчера обяснявахме, тъй като са три въпроса, няма смисъл и законодателят, за да създаде икономия, ги е сложил в една бюлетина.

Ние трябва да отчитаме гласовете, въз основа на които се определя дали един референдум е успешен или не е успешен референдум. И аз не мога да разбера защо тук продължаваме чрез това дали е бюлетина, дали е глас - продължаваме и тъпчем на едно и също място.

Колегата Сидерова правилно каза, че ако отчитаме действителните гласове, както трябва, то трябва да бъде по всеки отделен въпрос, така както трябва да отчитаме и недействителните гласове по всеки отделен въпрос. И не мога да разбера защо отново го поставяме на обсъждане. Затова, ако трябва да имаме колонки, те трябва да бъдат не три, а трябва да бъдат четири или повече. Защото пликът е глас, а не самата бюлетина, защото гласувалият може да пусне празен плик без да има бюлетина вътре. Точно това вчера колегата Цачев ни го обясняваше за веригата, която може да се получи. Тоест, нека да боравим с тези понятия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, позволете ми сега, вече започвам да се обърквам, и ще внеса лека шега.

Колеги, вчера започнахме да говорим, че трябва да има много контроли, за да може протоколът да бъде сигурен. След това днес тръгваме да четем буквата на закона, след това отново връщаме към много контроли. Така че на мен ми се струва, че може би първият въпрос, който ЦИК трябва да реши, е: какви всъщност контроли ние ще искаме? След въпроса на Чаушев, по който аз ще ви направя конкретно предложение.

Вариантът за контролите, колеги, тъй като така направената контрола с действителни бюлетини, предложена на

мен, не ми носи никаква информация, защото аз не искам да правя каквито и да било контроли по бюлетини. Защото и господин Христов, като обсъждахме евентуална контрола, каза: „Тук се гласува с пликове“. Така че за мен контролата по бюлетини автоматично отпадна. Евентуална контрола аз приемам по гласове.

Връщам към въпроса, който поставя господин Чаушев, и с разбирането си за „бюлетина“ и „глас“, което преди малко споделих. Преглеждайки протокола, по т. 1 няма проблем, по т. 2 няма проблем, по т. 3 няма проблем, по т. 4 е точно така: „брой бюлетини, намерени в кутията без плик“, по т. 5 е точно така: „брой пликове в кутията, в които не е намерена бюлетина“.

Точка 6 няма да коментирам, защото има предложение да отпадне.

По точки от т. 6.1. до 6.3. аз ще кажа „действителни гласове“ и в скоби „бюлетини“, както сме правили досега. И ако е допълваме с колона – казвам собственото си разбиране, но ако допълваме с която и да било колона, аз отново ще предлага да е „гласове (бюлетини)“, защото тук ние, колеги, разбираме гласа на избирателя или как той конкретно е гласувал по конкретния въпрос.

Продължавам надолу по т. 7, колеги. По т. 7 в момента е предложен един сбор, една недействителност на бюлетините. А не виждам защо ни е като такава. Да, в протокола, в изискванията по Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление има необходимост да се изпише така, но по-скоро на мен би ми било важно, след като по т. 6.1., 6.2. и 6.3. говоря за гласове, и то действителни, по т. 7 аз да говоря отново за гласове, но в случая недействителни.

Недействителните гласове по всеки от въпросите би била разликата между броя на намерените пликове в кутията и броя

на действителните гласове по всеки един от въпросите. Това е вярно и математически излиза.

Дали ние ще накараме секционната изборителна комисия да направи подобна математика? Дали тази математика ще бъде заложена в софтуерния продукт при изчисляване в районната изборителна комисия и в протокола в РИК ще има такава позиция, на мен ми се счита редно това нещо да го има. Оттам-насетне по отношение на т. 7 аз повече коментари нямам.

Мисля, че с това, което казах, отново повторих отношението си „що е бюлетина“, „що е плик“ и отношението на това към текста в закона. Оттам-насетне направих едни редакционни корекции.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Малко се връщам назад. Репликата ми към колегата Томов е, че в протокола се вписват само първични данни и тези данни не са резултат от сборове и изваждания, а от конкретно установяване чрез броене. Така че ние не можем да караме комисииите да изваждат и събират в ноцта, за да установят някаква данна. Данната е факт. Ето, тук на тази камарка съм турила три недействителни – три са недействителните, а не броя недействителните, вадя, намирам действителните. Това е някаква контрола или по-скоро проверка дали съм преброила всичко, както трябва.

Второто. Не обърнахме внимание, че още през 2013 г. сме заложили отделна точка „брой на намерените в кутията бюлетини без плик“. Те неслучайно бяха извадени отпред, защото не са гласове. (*Реплики.*) Кой ти е казал, че са действителни? Сега чуй! Не ме прекъсвай, за да чуеш какви ми е мисълта.

Ако т. 5 – брой на празните пликосе, я няма отделно – аз не я намирам или не чета хубаво...

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: В чл. 20.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Няма я в чл. 20 – празните пликкове. Да, ако махнем сегашната т. 5 и празните пликкове си останат само в т. 7, сегашна т. 7, то ние можем да направим контрола. Защото от т. 7 ще извадим само броя на намерените бюлетини без плик, които ще съществуват и в т. 4, и в т. 7 и тогава ще определим точния брой на гласовете, както беше в предишните протоколи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря за изказването.

В тази връзка на мен ми се струва, че това, което с госпожа Сидерова току-що говорихме, някак си влече към себе си приемането – не съм забравила, че ще подлагам на гласуване предложението на господин Томов, но някак си влече след себе си по протокола на господин Цачев състоянието на протокола, такова каквото е без контрола за недействителни, като тя правилно отрази, че там само първични данни се вписват, а не и сметки. Само това ми се струва.

Заповядайте, господин Томов.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Аз никъде не съм казвал и не съм предлагал да правят сметки в секционните комисии. Още веднъж ще кажа. Това, което предлагам, е когато се броят бюлетините, това да може да бъде отразено в протокола, да се записват както гласовете ДА и гласовете НЕ, така и неотговорилите на конкретен въпрос. Това предлагам. Трябва да се прави при броенето на бюлетините.

А контролата е при приемането на протокола, когато би следвало, както е при всички други контроли, сборът от тези три числа да дава сбора на действителните бюлетини, върху които се изчислява, не забравяйте, резултатът от референдума.

Резултатът от референдума съгласно чл. 23 – предложението е прието, ако се съберат над 50 на сто от гласовете на участвалите в референдума избиратели. Значи този процент не може да бъде изчисляван при различни бази на

първи, втори и трети въпроси. Такава е най-малкото волята на законодателя. Защото един избирател и да не е отговорил на втори и трети въпрос, а да е отговорил само на първи, трябва да се брой като участвал в референдума. Съвършено ясно е, че числата ДА на първи, втори и трети въпрос трябва да бъдат отнесени към една и съща база.

Тогава какво означава ние да изчисляваме различен брой недействителни гласове за трите въпроса? Това означава да сменяме базата, върху която изчисляваме резултата от референдума, което самият законодател не допуска. Това число не играе никаква роля при определянето на изборния резултат. То може да бъде получено като допълнителна информация, но в никакъв случай не може да влезе във формулата за изчисляване на резултата от референдума.

И най-важната контрола, и с това свършвам, която може да има, е трите възможни варианта на отговор на един въпрос, като сбор да дават базата, върху която ще се изчисляват процентите. И това да се следи с контрола. Това всъщност предлагам. Това не изисква никакви допълнителни сметки от секционната избирателна комисия. Изисква да отчита просто освен ДА и НЕ, и броя на празните отговори сред действителните бюлетини.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Първа беше госпожа Матева, след това господин Христов.

РОСИЦА МАТЕВА: Не съм съвсем съгласна с това, което в момента казва колегата Томов, и ще ви кажа защо. В чл. 23 пише, че предложението – предмет на референдума, е прието, ако в гласуването са участвали не по-малко от участвалите в последните избори. Това е първата част, да. Само че ние ще имаме различен резултат като база по трите въпроса. Не можем да имаме еднакъв резултат.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Можем, можем. Защото това е само еднаквият резултат – брой на пликите. *(Реплики.)*

РОСИЦА МАТЕВА: Аз говоря за резултата, не за брой гласували. Как ще се отчита резултатът по всеки въпрос? *(Реплика на Румяна Сидерова.)* Именно, не може базата да ни е еднаква, защото по всеки въпрос ще има различен брой участвали. *(Реплики.)*

Ти като си участвал в самия референдум, си пуснал плик, но по различните въпроси не си дал отговор. *(Реплики.)*

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Росица, разбери – сменят се числителите. Имаш различен брой отговори ДА, респективно НЕ при един и същи знаменател, който ти е броят на действителните гласове. *(Реплики.)*

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, колеги! Аз бих призовала господин Томов, когато е дадена думата на госпожа Матева, да не ходи и да я занимава с нещо, за да може тя да си каже тезата. След това господин Томов има начин, по който може да отговори.

Заповядайте, довършете си тезата, госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Втората част на чл. 23, ал. 1 е, че когато с ДА са отговорили повече от половината, тогава вече се приема за валиден отговорът. И аз пак смятам, че когато имаме три въпроса и законодателят дава възможност да не гласуваш и за трите, не може да е еднаква базата и за трите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Господин Христов иска да постави въпрос.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Питането ми е следното. Ще направим контрола – това, което иска господин Томов или който и друг иска. Отива протоколът в „Информационно обслужване“ и контролата не сработва. Тоест, не сработва, което означава, че няма равенство. Какво ще правим от тук нататък? Тези, които са отишли – тримата души да носят протокола, те не могат да поправят тези цифри. Ще отворят чувалчето, за да се брои наново пред цялата

комисия ли? Това е единственият резултат. Те не могат да поправят, защото това не е техническа грешка. И ще има много такива неща. И досега ги имаше и ги приемаме дефакто каквото е. За какво слагаме тогава контрола?

Тази контрола наистина, ако сработи – че това не е равно на това, и след като тези трима души не могат да поправят нищо,...

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Защото трябва да се следи още като брой.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Е, то това какво трябва да бъде – 12 хиляди комисии са.

РОСИЦА МАТЕВА: Извинявай, за коя контрола говориш?

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: За тази, която иска и Томов да направи – да се вкара допълнително туй плюс туй плюс туй да бъде равно на действителни плюс не знам си какво си. Това са неща, които уж не изглеждат сложни, но в края на краищата в нощта, когато се отиде в районната избирателна комисия и се окаже, че контролата не е вярна, в случая тя няма как да се поправи от тези трима души, които са там.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, има ли други желаещи? Или да подлагам на гласуване, или да отлагам? - Заповядайте, господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Ще кажа две неща. От всичко това, което говорим и сега, и преди, ние скачаме от тема в тема.

Всъщност обсъждаме две основни неща. Едното предложение на господин Томов е да се направи ли контрола по отношение на действителните бюлетини или гласове, или както искате там да го наричате. Това е едното предложение с оглед да може да се контролират тези ДА или НЕ – действителни.

Другото предложение, което се прави, е да се направи разбивка на недействителните бюлетини, което пък го няма изискване в закона да се прави. Това е другата тема, която обсъждаме.

Това са двете теми. Само че ние като говорим, започваме по едната, след това започваме на другата, после пак на първата, после пак на втората. Това са двете основни теми по принцип, които ние трябва да решим – трябва ли въобще да разискваме по тях или не трябва?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Господин Цачев, в кратка реплика, след това и господин Чаушев.

Аз считам, че вече не говорим за разбивката на недействителността. Мисля, че тази тема от вчера до днес я оставихме настрана. Тоест, остава първата тема, която вие поставяте, а тя е свързана с контролите. И тук, разбира се, използвам и този случай да кажа, че аз не приемам да има контроли по отношение на бюлетините с аргументите, които казах преди това.

Заповядайте, господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Решаването на един въпрос винаги зависи, разбира се, от формулировките. Ето това беше класически пример как не се разбираме.

Господин Цачев през цялото време говори за бюлетини, само че другата огромна част тук от нас говореше за гласове. И не може да се замазва - както щете ги наречете.

Напротив, именно разликата между „бюлетина“ и „глас“ е същественият проблем, който ние разискваме. Не може с баданарката – ей-така да използвам една думичка, и да мина в кавалерийска атака, ей-така, дай, че се уморихме, дай, да си видим нещата.

Отново твърдя, че концептуалният въпрос е разлика бюлетина/глас и дали ще има такава разлика. Толкова! (Реплики.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, колеги! Това е хубав въпрос. Хайде да повторим отново. Имаме бюлетина, която е технически носител. В

протокола е описано: по т. 4 има брой бюлетини, намерени в кутията без плик. Бюлетини ли са? – Бюлетини са. Инкорпориран ли е глас? – Не е инкорпориран, защото гласовете се броят по пликове. Тук използваме термина „бюлетина“.

Надолу, когато вече започваме да отчитаме резултата, започваме да говорим с „гласове“, защото резултат се отчита с гласове. Затова по т. 6.1., 6.2. и 6.3. ние говорим за „гласове“. И вече отгук-насетне стои въпросът дали ние ще говорим и за недействителните гласове. И тук госпожа Сидерова вчера беше предложила тип разбивка, но като вижда, че не върви натам комисията, днес каза – по-скоро да не ги включваме като такива, защото не можем да го правим като чисто математическо смятане – брой гласове като брой намерени пликове минус брой действителни гласове.

Тоест, госпожа Сидерова би приела само и единствено да се броят недействителните гласове и да се описват, а не да се направи контрола в секционен протокол, защото не отразява първични данни. Аз това чух дотук. Но мисля, че използвахме еднакво терминологията.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Точка 5 отпада, защото реално празните пликове два пъти ще ги има.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Защо? Къде виждаш в т. 7 празни пликове?

РУМЯНА СИДЕРОВА: Трябва да ги има, защото така ги иска законът.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Ето ги в т. 5 и ги знаеш точно като бройка.

РУМЯНА СИДЕРОВА: И в т. 7, миличък, има празни пликове.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: „Пликове, в които не е намерена бюлетина (празни пликове)“.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Имаш протокол, който ти е в папка в днешното заседание.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Папката ти нали е с едно число „2“? Това ли ти е папката с книгата в днешно заседание?

РУМЕН ЦАЧЕВ: В днешно заседание има „книжа 2 НР“ и така нататък.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Този протокол гледам. В т. 7 имаш „Пликове, в които не е намерена бюлетина“. Ето!

РУМЕН ЦАЧЕВ: То е точно обратното. Вижте т. 4 за пояснение.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Вижте сега, нека вървим по проклетия закон. „Проклет“ е, защото е объркал „гласове“ и „бюлетини“. Съжалявам, че така казвам.

Обаче след като този, който го е писал, не прави разлика между „глас“ и „бюлетина“, затова е в момента този дълъг дебат, който е много важен.

В т. 7, щем не щем, ще трябва да включим празните пликове, защото така изисква законът. Съгласна съм в т. 4 да бъдат изведени, нищо че ще присъстват в т. 7 бюлетините без плик, защото това не е глас и контролите ще ги правим между гласове.

В т. 7 трябва да бъде 1, 2, 3 – по първи въпрос, по втори въпрос, по трети въпрос - съжалявам, че се повтарям. Заради начина на гласуване, празна бюлетина и отметнали и двата въпроса, може да се получат различни резултати. Тогава можем да направим контролата много лесно – с числото по т. 6, с числото по т. 7. Като ще вадим това число, което е по т. 4. Три ще са контролите - не по първи въпрос, втори въпрос, трети въпрос. Самостоятелна, една и съща контрола. Самостоятелна, една и съща контрола! Отговорите ДА плюс отговорите НЕ, които са по т. 6, плюс недействителните гласове по 6.1., плюс недействителните гласове по 7.1. минус т. 4, която е извън – нали тя нарочно е извън, горе самостоятелно сложена – трябва

да ти даде числото по точка, която е „намерените пликове в избирателната кутия“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: А как ще установиш недействителните?

РУМЯНА СИДЕРОВА: В какъв смисъл „как“?

В т. 7, както е написал Цачев, разписваме видовете недействителност в скобички, няма да ги редим на камарки. Празният плик само ще е на камара.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: За всеки един от въпросите?

РУМЯНА СИДЕРОВА: По всеки, разбира се – 7.1., 7.2. и 7.3., както има 6.1., 6.2. и 6.3.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Ако се окаже, че контролата не е вярна, какво правим?

РУМЯНА СИДЕРОВА: Каквото правим на общите избори. Когато се окаже, че контролата гърми, им казваме: „Приемайте ги с гърмяща контрола“, защото те не могат да пипат по числата, след като протоколът излезе от секционната избирателна комисия. Някаква много фрапантна грешка, примерно, имали 50 избиратели, пък писали 500 бюлетини - знаете, че сме имали такива ситуации, само тя може да се поправи. Защото само това е очевидна техническа грешка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Тъй като тук се поставя дума за разбивка по т. 7 – недействителни, в единия случай въпросът за тази разбивка е един – да имаме броя на недействителните по въпроси. Нали? Тъй като имаме броя на действителните по въпроси, да имаме и броя на недействителните по въпроси за сведение, за информация.

Тук госпожа Сидерова казва – ще ги разбиваме, ама още по-така, така, така, за да правим контроли.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Не съм казала това. (*Реплики.*)

Не е вярно! Много ви моля, колеги! (*Реплики.*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, колеги! Разбрахме и по т. 7 концепцията. Моля да говорим само на микрофон! Моля госпожа Бойкинова, господин Андреев, госпожа Матева, госпожа Сидерова, господин Ивков да говорим на микрофон.

Колеги, разбрахме и концепцията по т. 7. (*Реплики.*)

Колеги! Колеги, искате ли да отложим и да продължим с друго или искате да се доконцентрираме?

Искате да продължим с друго, колеги. Добре, аз си записах всичко по реда.

Колеги, по ред на точките и по ред на постъпилите предложения – дали сега ще гласуваме, или след почивка, първо, ще гласуваме т. 5 да отпадне от протокола; второ, ще гласуваме т. 6 да отпадне и да дойде нова колона в 6.1., 6.2., 6.3. Това е първото постъпило предложение. След това, ако то не намери необходимото мнозинство, ще гласуваме предложението, което формулира госпожа Матева като общо предложение с господин Томов, което после се оказва, че не е общо – тя ще го повтори. След това ще подложим на гласуване и предложението на господин Томов и ще видим кое ще постигне мнозинство. Като не, ще постигнем мнозинство... (*Реплики.*)

Колеги, отиваме по т. 7. (*Реплика на Росица Матева без микрофон.*)

За „бюлетината“ и „гласа“ аз не разбрах той да иска да вкарваме в протокола дефиниции. (*Реплики.*)

Колеги, по т. 7 от протокола има предложение от госпожа Сидерова за определена разбивка и това са предложенията, които постъпиха.

Що се касае до концептуалния въпрос относно „бюлетина“ и „глас“, мисля, че проведохме определен дебат и се надявам, че сме се обединили донякъде, но не мисля, че е елемент на протокола да пишем „що е то бюлетина“ и „що е

глас“, но аз се опитах да рационализирам концептуалния въпрос и да ви предложа къде да пише „бюлетина“ и къде да пише „глас“, поради което, колеги, така ще го подложа и отделно на гласуване.

Сега питам – в момента почиваме и продължаваме с друго, или продължаваме с това? (*Реплики.*)

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Аз мисля, че неправилно разсъждаваме за това, което се пита тук: „Общ брой действителни“ и „Общ брой недействителни“. Според мен когато се отвори кутията в секцията, трябва да се отброят всички действителни бюлетини общо и всички недействителни също. А не въпрос по въпрос. (*Реплики.*)

Които са общо недействителни. Да се отброят тези, които са общо недействителни. От 200 бюлетини има 15 бюлетини, които са намерени без пликите – те за всички въпроси важат, че са недействителни. Или пък еди-колко си празни и така нататък.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, на изказването – госпожа Матева за реплика, и след това наистина ще помоля да отложим протокола.

РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, моята реплика е във връзка с това, че това, което предлагам да се отвори кутията и се преброят пликите и се извадят всички бюлетини от пликите, могат да се отделят недействителните поради общите изисквания за недействителност. Обаче имаме чл. 19, т. 4, където се казва, че когато не е зачертан отговор по единия въпрос, бюлетината е недействителна и това противоречи на възможността, дадена в чл. 18, ал. 2 избирателят да гласува по един от въпросите.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Аз имам едно процедурно предложение, госпожо председател. Да приключим за момента дискусиата, да бъдат поставени в едно-единствено предложение за приложението вариантите 1, 2 и 3, за да се видят съгласно предложенията, да можем да ги погледнем, тъй като те обобщават

всичко казано до момента, за да можем да го видим и вече всеки да си формира мнението за гласуването по предложенията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, продължаваме със следваща точка от дневния ред – ще помоля да се отразят тези неща в протокола като варианти.

Следваща точка от дневния ред е:

3. Проект на решение относно условията и реда за образуване на избирателните секции извън страната и за назначаване съставите на секционните избирателни комисии при произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент на републиката и национален референдум.

Заповядайте, господин Андреев.

Колеги, господин Андреев има думата, а госпожа Мусорлиева упълномощавам да води.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Колеги, хайде малко повече ред.

Заповядайте, колега Андреев.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Уважаеми колеги, в моята папка е проектът под № 3355. Започвам от него, тъй като той е един от основните принципни решения, свързани с организирането на гласуването в чужбина и формирането на избирателните секции.

Проектът е обсъден в рамките на група „Чужбина“, обсъден е като проект. Бяха направени някои предложения от колегите Ганчева и от други колеги. В тази връзка съм ги отразил вътре в самия проект. От тук нататък мисля да вървим по раздели – проектът отдавна е качен във вътрешната мрежа и се надявам, че всеки един от вас се е запознал, за да можем да го приемем и който има забележки, да можем да ги отразим.

Ще ви помоля, колеги, да погледнете отново основанията, тъй като това е общо за изборите за президент и вицепрезидент и за национален референдум – както са текстовете от Изборния кодекс, така е включен и § 2 от Преходните и заключителните разпоредби,

който препраща към Изборния кодекс във връзка с провеждането на националния референдум в секциите извън страната.

В първия раздел – условия за образуване на избирателните секции извън страната, са включени общите въпроси, свързани с организирането на подаването, на изискването на разрешение или уведомяването на приемащата държава с оглед разкриването на секциите, както и задължението, което има по Изборния кодекс, а именно местоположението да бъде определено, съгласно териториалното разпределение на българската общност в съответното място на територията на държавата.

Включено е как се формират в т. 7. Аз просто ви маркирам тези, които са различните, а именно формирането, тъй като знаете, че имаме промяна на чл. 14 – това е в дипломатическите и консулските представителства въз основа на подадените заявления по чл. 16, ал. 1 от Изборния кодекс. Тук съм добавил това, което беше дадено като предложение и правилно от колегата Ганчева - да бъде посочено, че не може максималният брой 35 секции.

По отношение на реда на подаването на заявленията, е отразено, че в случаите, в които е посочен електронен адрес, лицето се уведомява от извършената проверка по чл. 17, както и за тези, които не са потвърдени, заявленията се качват на страницата на Централната избирателна комисия. Знаете, че в тази връзка също има промяна по отношение на текстовете, които бяха преди 22 юли 2016 г.

Не знам, колеги, ако имате бележки – аз маркирам само основните неща. (*Реплики.*)

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Има ли някой нещо да каже? Иначе да вървим по глави.

Заповядайте, госпожо Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Предлагам чисто редакционно и от техническа гледна точка с оглед това, че всъщност секциите извън страната ще бъдат и за национален референдум, и за изборите за президент и вицепрезидент, ако колегата докладчик и ако комисията

естествено не възрази, да бъде добавено, където следва изборния ден, и денят на националния референдум. В случай че не възприемете тази поправка, тя не влияе върху смисъла и въобще върху диспозитива на решението.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Благодаря за предложението. Принципно – да, би могло да се каже, че би било по-коректно да посочим, че съответно 6 ноември 2016 г. е денят на референдума. Защо не съм го включил? Защото би утежило в определени случаи самия изказ на решението. Но ако прецени комисията, бихме могли да го добавим, още повече че в началото сме го казали в т. 2. Но както прецени комисията. Това е нещо, което е дооформяне, доредактиране на решението.

Единственото, което би могло евентуално да преценим, е при националния референдум дали всичките срокове, в смисъл не е като преди изборния ден - там се изчисляват от деня на референдума, тоест дали имаме изцяло съвпадение, и затова може би така да остане.

Във втория раздел е разгледана процедурата по образуване на избирателните секции извън страната и назначаването на секционните избирателни комисии. Тук няма различие по това, което е по отношение на процедурата, която е за провеждането на консултациите за формирането на секционните избирателни комисии. С едно-единствено изключение, което съм включил в текста и е обсъдено, а именно, че в случаите, в които няма предложения от страна на политическите сили, участвали в консултациите, то незаемите места се качват на интернет страницата на Централната избирателна комисия с оглед предложения, които могат да бъдат направени от страна на Министерството на външните работи по предложение, също така и на българските общности в чужбина, с оглед попълването на съставите на секционните избирателни комисии.

В Раздел трети е задължението, което съществува по отношение на Министерството на външните работи и

ръководителите на дипломатическите и консулските представителства за публикуването на условията и реда за гласуване извън страната, което е текстът от Изборния кодекс.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, чухте предложението проект на решение. Имате ли коментари? - Не виждам.

Колеги, режим на гласуване на така предложението проект на решение от господин Андреев.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Уважаема госпожо председател, моля да го приемем – такава, каквато е практиката на Централната избирателна комисия, с протоколно решение. Същото да бъде изпратено на Министерството на външните работи с оглед съгласуване на решението. След съгласуване от тях писмото, тогава вече ще го приемем с номер.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, режим на гласуване – това е решението по т. 3 от дневния ред.

Гласували **11** членове на ЦИК: **за – 11** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Мария Бойкинова, Мария Мусорлиева, Метин Сюлейман, Севинч Солакова, Таня Цанева*); **против – няма.**

Колеги, повтарям за яснота – току-що гласувахме с протоколно решение едновременно приемането на този проект на решение и неговото изпращане.

Продължаваме със следващия проект на решение.

2. Проект на решение относно условията, реда и организацията за гласуване на българските граждани извън страната в изборите за президент и вицепрезидент и национален референдум.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Уважаема госпожо председател, по отношение на втория проект, който също съм изпратил, но тъй

като имаше някои забележки от страна на колеги, аз ще помоля да го отложим и да го приемем в следващото заседание, за да можем евентуално да отразим забележките в проекта и той вече да бъде внесен с тях.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.
Отлагаме, господин Андреев.

Продължаваме със следващ доклад:

4. Доклад относно подготовката на гласуването извън страната.

Госпожа Ганчева има думата.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, в тази точка ви предлагам с оглед на това, че днес напреднахме във времето, да гласуваме едно писмо. Припомням само, че във вътрешната мрежа са всички изходящи писма, които сме изпратили на Министерството на външните работи по повод подготовката и организацията на гласуването извън страната и в частност разкриването на избирателни секции.

Припомням само, че във вътрешната мрежа в папка с моите инициали е писмо, наш изх. № ПВР-04-01-5 от 04.08.2016 г. Изпратихме искане до Министерството на външните работи да ни изпрати информацията относно дипломатическите и консулските представителства, за да може ние своевременно в сроковете, които сме си определили, да обявим местата, където ще се образуват секции извън страната по чл. 14, ал. 1, освен в изрично посочените случаи, които вече ще бъдат предмет на друго наше решение.

Към настоящия момент имаме отговори, които се получават по другото писмо, което е с изходящ номер – накрая същият, но с цифра 4 от същата дата. Мисля, че и изходящи, и входящи писма администрацията трябва да е сложила в папка с моите инициали за яснота и за припомняне. Тоест, по отношение на искането по чл. 21 – действията, които извършва Министерството на външните работи. В

тази връзка съм ви докладвала две писма, информацията е разположена във вътрешната мрежа и се обобщава от нашите служители в администрацията.

Към настоящия момент, както споменах, нямаме отговор по отношение информация за дипломатическите и консулските представителства, затова ви предлагам проект на писмо, който е в папка с моите инициали, който също беше обсъден в оперативен порядък от работната група по организацията и подготовката на гласуването извън страната и беше споменат от мене в предходни доклади на предходно заседание.

Това е проект № 7886. То е адресирано до министъра на външните работи. В него всъщност цитираме номерът на нашето изходящо писмо. Сочим, че съгласно наши хронограми би следвало да приемем решенията си, т.е. да обявим местата в срок до 16 септември 2016 г. и отделно тази информация ще способства и улеснява организацията и подготовката за стартиране на процедурата по подаване на заявления по електронен път чрез нашата интернет страница.

Това е проектът на решение.

Докато се запознавате, предлагам да ви **върна на доклад и писмото**, докладвано от мен, за сведение и запознаване на предходно заседание с вх. № ПВР-00-24 от 29.08.2016 г. Припомням, то е от Димитър Иванов, който е координатор на временните обществени съвети, и ви беше изпратено ведно с други проекти по електронните пощи на цялата комисия за запознаване.

Тук Централната изборителна комисия като адресат е в копие, тоест то е основно до господин Ради Найденов – извънреден и пълномощен посланик на Република България във Федерална република Германия и е с копие до Министерството на външните работи на Република България и до Централната изборителна комисия. Предполагам, че колегите са се запознали.

Аз само за коректност на доклада ще посоча, че и в първата част - на стр. 1 от писмото, е посочен и момент, в който се казва, че в местата, в които има български почетни консулски представителства, следва да бъде този важащ за дипломатическите и консулските представителства режим в съответствие с Виенската конвенция за консулски отношения. В условията на променен чл. 14 от Изборния кодекс това следва да се разбира като автоматично служебно откриване на избирателна секция по реда на чл. 14, ал. 1 във всички места, в които има почетно консулство, без да има необходимост от подаване на определен брой заявления по чл. 16. Тоест, поставя се въпросът по отношение на почетните консулства. Но този въпрос, колеги, както е видно от писмото, е на вниманието на господин Ради Найденов – извънреден и пълномощен посланик на Република България, и в копие сме ние – за сведение и за запознаване.

Тук ние би следвало да преценим дали ще вземаме отношение по така представения ни въпрос за сведение, защото сме в копие. Ако искате, можем да го оставим за обсъждане в оперативен порядък, предвид многото проекти на решения днес.

Докладвам го, защото макар и почетни консулства, е във връзка с дипломатическите и консулските представителства и ако прецени комисията, че има нужда да се повдига този въпрос, да намира своето място и в писмото, което съм предложила като проект за изпращане до министъра на външните работи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, госпожо Ганчева.

По въпроса, който поставяте? – Господин Андреев.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Моето предложение за момента е да остане за сведение – още повече че ние сме в копие, да го обсъдим в рамките на работна група 1.10., като видим какво би могло да бъде становището, тъй като така или иначе ще се събираме с оглед и другото решение, което е със забележките, след което вече да го обсъдим в заседание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Колеги? Мисля, че се обединяваме около това.

Връщам **към писмото**, което госпожа Ганчева е изготвила и ни представи преди малко. Имаме ли коментари по него?

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, считам, че редакционните поправки, които бяха направени от колеги по отношение на четвъртия абзац - да отпадне първата думичка „отделно“ – приемам.

По отношение на първия абзац всъщност се преповтаря абзац първи от изходящото ни писмо и аз лично като докладчик също мислех дали да го има, или да го няма. Така че ще приема да го няма, след като разбирането в комисията е такова – „към настоящия момент не е получен отговор от Ваша страна, поради което молим да ни предоставите исканата информация в най-кратък срок“. Да, добре, приемам.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, режим на гласуване.

Гласували **18** членове на ЦИК: **за** – **17** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мария Мусорлиева, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*); **против** – **1** (*Ивайло Ивков*).

Приема се.

Продължаваме със следваща точка от дневния ред:

5. Проект на решение за регистрация на партии и коалиции в ЦИК в изборите за президент и вицепрезидент.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Колеги, във вътрешната мрежа в моя папка, проектът е № 3098 – относно регистрация на партии и

коалиции в Централната изборителна комисия за участие в изборите за президент и вицепрезидент на републиката на 6 ноември 2016 г.

Основанията са чл. 57, ал. 1, т. 1, 10, 11 – това е компетентността на Централната изборителна комисия да регистрира, издава удостоверения и заличава регистрацията; чл. 127, ал. 1 и 2 – това са общите положения за участие в изборите - кой може да участва; в чл. 128 са правилата за наименования и абревиатура на партиите и коалициите; чл. 129, чл. 130, чл. 131 – това е депозитът, участие, какъв е размерът – 2500 лв., кога се възстановява, кога – не; в чл. 132 – са общите правила за регистрация; в чл. 133 – 138 – документите за регистрация; чл. 139 – регистрация на коалиции и какви документи трябва да представят; чл. 140 – 146 във връзка с чл. 309 от Изборния кодекс, който казва, че извън специалните правила се прилагат общите правила. Това са, които ви ги прочетох. Мисля, че това са основанията по решението.

Глава „Общи положения“ – няма никаква промяна.

„Правила за наименования или абревиатура“ – включила съм новите изисквания: да не повтаря наименованието на коалиция, регистрирана в ЦИК и на парламентарна група.

Точка 6 – тези забрани в кои случаи не се прилагат. Точка 7.

„Депозит за участие в изборите“ – той е 2500 лв. Номерът на банковата сметка ще я обявим на интернет страницата на ЦИК незабавно след съобщаването ѝ от Българската народна банка. Не съм посочила дата. Със съобщение ще посочим датата.

Точки 9 и 10 – в кои случаи се възстановява и съответно сумите от депозитите къде отиват.

„Регистрация на партиите“ – не по-късно от 21 септември 2016 г., 45 дни преди изборния ден, Приложение № 50-ПВР от изборните книжа.

В заявлението за регистрация на партия какво се посочва: „а) пълното или съкратено наименование на партията според съдебната ѝ регистрация“; „б) пълното и/или съкратено наименование“ – това е новото всъщност, което съм добавила,

защото е в съответствие с изборната ни книга. Обръщам внимание – за разлика от предишни решения, защото това са общите правила за регистрация; искане за регистрация, адрес, телефон.

Към заявлението какви документи се представят: удостоверение за актуално правно състояние, издадено от Софийския градски съд не по-рано от 2 август 2016 г., това е датата на обнародване в „Държавен вестник“ на решението на Народното събрание за насрочване на изборите. Документите са същите, както при всички общи регистрации – образец от подписа на представляващия/те партията; образец от печата на партията; банков документ за внесен депозит. Отразила съм: списък, съдържащ имената, единния граждански номер и саморъчен подпис на не по-малко от 2500 избиратели, подкрепящи регистрацията, положен пред упълномощени от партията лице/лица – това е новото изискване, Приложение № 48-ПВР.

Формата и начинът на представяне на структурирания електронен вид на списъка са определени с решение... Ново решение ли ще вземем?

ОБАЖДАТ СЕ: Ново.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Удостоверение от Сметната палата, удостоверение за актуална банкова сметка, имената и длъжностите на лицата, които ще отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност на партията, свързани с предизборната кампания, изрично пълномощно от представляващия партията, в случаите когато документите се подават от упълномощено лице.

Централната избирателна комисия извършва проверка на документите по т. 11, 12 и 13, а списъците по т. 13, буква „д“ в структуриран електронен вид и на хартиен носител се предават незабавно на ГД „ГРАО“ в МРРБ за проверка.

При приемане на документите и установяване на непълноти и несъответствия ЦИК дава незабавно указания за отстраняването им в срок до 3 дни от съобщаването им, но не по-късно от крайния срок за регистрация – това е 21 септември 2016 г. Съответно когато

нередовностите се установят след приемането на документите, уведомяването става незабавно, не по-късно от крайния срок за регистрация.

Точка 15 – отказът за регистрация може да се обжалва. Когато съдът отмени обжалваното решение, не по-късно от 35 дни преди изборния ден, това е 1 октомври 2016 г., можем да регистрираме партията.

Главна дирекция „ГРАО“ в МРРБ извършва проверка не по-късно от 24 септември 2016 г. Това са 42 дни преди изборния ден. Когато проверката не е приключила до крайния срок за регистрация, партията се регистрира при условията на незавършена проверка.

Когато след изтичане на крайния срок за регистрация се установи, че партията не отговаря на изискванията на чл. 133, ал. 3, т. 5 от Изборния кодекс, тоест не е подкрепена от 2500 избиратели, регистрацията ѝ се заличава, което се съобщава веднага на партията и решението подлежи на обжалване по реда на чл. 58 от Изборния кодекс. Това е по раздел „Регистрация на партии“.

Ако има въпроси?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, дотук?

МАРИЯ БОЙКИНОВА: „Регистрация на коалиции“. Коалициите, както партиите, в същия срок – не по-късно от 21 септември 2016 г., подават заявление за регистрация. Приложението е № 49-ПВР. Документите са абсолютно същите, аналогични за партиите, със същата промяна, която ще направя в датата и в проверките.

Ако имате въпроси за коалиция – абсолютно по същия начин, имаме при незавършена процедура, обжалване.

Промени в състава и/или наименованието на коалиция – 35 дни преди изборния ден коалицията може да заяви тези промени като подаде Приложение № 57-ПВР. Когато напусне партия и наименованието е същото, дава се 3-дневен срок, в който коалицията – 30-дневен срок, в който Централната избирателна комисия следва да отрази промените в регистъра. Регистърът е Приложение № 51-

ПВР от изборните книжа, като поддържа и публичен регистър, който е Приложение № 52-ПВР.

Това е по отношение на промени в състава или наименованието на коалиция. *(Реплики.)*

Както искаме удостоверение за актуално състояние – оригинал, което удостоверява представителството, така и решението за създаване на коалиция – това ти е документът, че този субект съществува, естествено, че трябва да е оригинал.

РОСИЦА МАТЕВА: Аз не съм съгласна, защото смятам, че когато се представи оригиналът при представянето на документите на дежурните членове и се представи заедно с него заверено копие, което може да се сравни, може да остане завереното копие тук. *(Реплики.)*

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Продължете, госпожо Бойкинова.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Стигнахме до „Регистри и удостоверения“.

За регистрация на всяка партия и коалиция, както и за промени в състава и/или наименованието на коалиция ЦИК приема отделно решение. Решенията се вписват в регистъра на партиите – това е Приложение № 50-ПВР от изборните книжа, съответно в регистъра на коалициите – това е Приложение № 51-ПВР.

Централната избирателна комисия издава удостоверение за регистрация на партия, коалиция и удостоверение за промени в състава и/или наименованието на коалиция, със съответните изборни книги, които съм описала.

„Изпращане на списъците в РИК след регистрацията“. Централната избирателна комисия незабавно след приключване на регистрацията изпраща на районните избирателни комисии списъци на регистрираните партии и коалиции, информация за извършените промени в състава на коалициите и информация за заличените партии и коалиции.

„Заличаване на регистрацията на партия или коалиция“. Партия или коалиция може да поиска да бъде заличена регистрацията ѝ за участие в изборите не по-късно от 32 дни преди изборния ден – това е Приложение № 56-ПВР за партия и Приложение № 55-ПВР – за коалиция. Към заявлението партията или коалицията прилага и съответното решение за заличаване.

Централната изборителна комисия с решението за заличаване на регистрацията възстановява и внесения от съответната партия или коалиция депозит. Депозитът се възстановява в 7-дневен срок от влизането в сила на решението на ЦИК по т. 36.

В кои случаи депозитът се възстановява? Това е другият случай, когато след извършване на проверка се установи, че партията или коалицията не е подкрепена от 2500 избиратели.

„Справка в списъците“. Централната изборителна комисия осигурява възможност всеки избирател да може да прави справка в списъците, подкрепящи регистрацията на партия или коалиция.

„Подаване на документи за регистрацията“. Централната изборителна комисия започва да приема документи за регистрацията на партиите и коалициите за участие в изборите за президент и вицепрезидент на републиката от 9,00 ч. на дата... (Реплика.) Щом казва ръководителят на групата – 12 септември 2016 г. от 9,00 ч. Входът дали ще е същият или да не пиша „вход“ на този етап?

ОБАЖДАТ СЕ: Да не пишем.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Добре, в отделно съобщение. Остава само „в сградата на Народното събрание“. Приемането на документите се извършва всеки ден от 9,00 ч. до 17,00 ч.

Крайният срок за подаване на документи за регистрацията е 21 септември 2016 г., 17,00 ч. Всички срокове са в 17,00 ч. Крайният срок за подаване на документи за промени в състава на коалиция е 17,00 ч. на 1 октомври 2016 г.

Точка 45:

„45. Не се изисква нотариална заверка за документите и книгата по кодекса, освен в предвидените в него случаи.“

Това е законовият текст, новата алинея на чл. 19. А текстът, който е в жълто, е старият текст, но всъщност той отговаря на новия. Тоест, ние отговаряме, че освен в определените случаи, в тези случаи за регистрация на партия и коалиция не се изисква нотариална заверка. Така че няма проблем да остане старият текст, който подробно урежда...

„Решението подлежи на обжалване...“

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, коментари?

Подлагам на гласуване така предложения проект на решение ведно с корекциите, направени в залата.

Режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **17** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мария Мусорлиева, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Таня Цанева, Цветозар Томов*); **против** – **няма**.

Колеги, това е Решение № 3439-ПВР.

Колеги, за да приключим – заповядайте.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: За писмото за Градския съд.

Аз съм го подготвила в моята папка.

Колеги, моля да гласуваме писмо до Софийския градски съд с искане да ни изпратят списък.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Актуалният списък на регистрираните.

Колеги, режим на гласуване на писмото до СГС.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за** – **15** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Ерхан Чаушев, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мария Мусорлиева, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева,*

Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Таня Цанева, Цветозар Томов); **против – няма.**

Приема се.

Следващ докладчик е госпожа Нейкова.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, в папка с моите инициали е проект на **писмо до управителя на Българската народна банка** във връзка с прилагането на чл. 129, ал. 1 от Изборния кодекс, а именно във връзка с определяне на банковата сметка, по която ще се внасят безлихвените депозити за участие в изборите от партии, коалиции и инициативни комитети. Ще ви помоля да погледнете неговото съдържание.

Проектът на писмо е подготвен съвместно с главния счетоводител на ЦИК, след като е уточнила и с БНБ неговото съдържание.

Обръщам ви внимание, че посочваме приемното време на банката в дните, когато изтича крайният срок за регистрация – обръщаме се с молба да бъде удължен до 17,00 ч. Такава е и практиката на ЦИК в предходни избори.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, госпожо Нейкова.

Колеги, имаме ли коментари? - Не виждам.

Колеги, режим на гласуване.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за – 15** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мария Мусорлиева, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*); **против – няма.**

Приема се.

Колеги, с това изчерпахме точка пета от дневния ред.

Сега преминаваме към:

6. Проект на решение за регистрация на инициативни комитети в ЦИК за изборите за президент и вицепрезидент.

Заповядайте, госпожо Нейкова.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, проектът на решение е в моя папка под № 3252 относно регистрация на инициативни комитети в ЦИК за изборите за президент и вицепрезидент на републиката на 6 ноември 2016 г.

Подробно са посочени всички правни основания. Взимам повод от предходното решение, което приехме и ви предлагам и тук да добавим в правните основания чл. 19, ал. 3 относно изискванията за нотариална заверка, макар че тук в документите за регистрация на инициативните комитети изрично е посочено в кои случаи се изисква нотариална заверка, но все пак да го включим в правните основания, ако не възразявате.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Никой не възразява, продължавайте нататък.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Раздел I – „Общи положения“.

За изборите за президент и вицепрезидент на Република България могат да се създават инициативни комитети за издигане на независими кандидати за президент и вицепрезидент на републиката.

Раздел II е депозитът за участие в изборите. Няма нищо различно в неговото изписване, освен специфичните изисквания за инициативен комитет. Това е законовият текст на чл. 129. Малко по-подробно: размерът е 100 лв.

Раздел III – „Регистрация на инициативните комитети“.

За издигане на независими кандидати за президент и вицепрезидент на републиката се образува инициативен комитет в състав от не по-малко от 21 избиратели с постоянен адрес на територията на страната. Всеки избирател може да участва само в един инициативен комитет. Членовете на инициативния комитет определят с решение лицето, което да го представлява.

Инициативният комитет представя заявление за регистрация, което е Приложение № 59-ПВР от изборните книжа, подписано от всички членове, срокът е 26.09.2016 г. Това са 40 дни преди изборния ден.

Следващите точки е какво се посочва в заявлението. Това са законовите изисквания.

Точка 11 е какво се прилага към заявлението.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Това, че законодателят пише, че лицето представлява инициативния комитет, съвсем не значи, че лицата не могат да бъдат повече. Не може толкова ограничено. Предлагаме просто. Става въпрос да се обединим и нормално да четем закона, а не чак толкова стеснително. Да бъде „лицето/лицата“, ако не възразявате. И да уточним заедно или поотделно. Да преценим. (*Реплики.*)

Да обобщим за протокола това, за което разсъждаваме в момента – даваме текста на члена, както е от закона, но в случай че някои от инициативните комитети са се разбрали да представляват заедно или поотделно и ни представят такова решение, ние разбира се ще се съобразим с него.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, стигнахме до т. 11 - какво се прилага към заявлението за регистрация. Това е решението за създаване на инициативния комитет, лицето или лицата, както дискутирахме, да го представляват, нотариално заверени образци от подписите на лицата, участващи в инициативния комитет, декларация по образец – Приложение № 61-ПВР. Ние тук обединихме всички декларации в една изборна книга и съм се съобразила със съдържанието и на изборните книжа. Банковият документ за внесен депозит по чл. 129, ал. 1, т. 2 – добавям – от Изборния кодекс, удостоверение за новооткрита банкова сметка на името на представляващия, по която ще се обслужва предизборната кампания, длъжностите и имената на лицата, които ще отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност.

След това Централната избирателна комисия извършва проверка на заявлението и приложените към него документи при

приемането им. При установяване на непълноти или несъответствия, дава незабавно указания за отстраняването им в срок до 3 дни от съобщаването им, но не по-късно от крайния срок за регистрация – 26.09.2016 г. Когато нередовностите се установят след приемането на документите, уведомяването за отстраняването им се извършва на заявения адрес или телефон за контакт. Това обстоятелство се вписва в регистъра. В случай че указанията не са изпълнени в срок, ЦИК отказва регистрация.

Отказът за регистрация може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 58 от Изборния кодекс.

Когато съдът отмени обжалваното решение, ЦИК незабавно регистрира инициативния комитет за участие в изборите, независимо дали срокът за регистрация е изтекъл, но не по-късно от 04.10.2016 г., което е 32 дни преди изборния ден.

В Раздел IV е задължението ни да уведомим районните избирателни комисии, а именно след като приключи срокът за регистрация, да изпратим списък на регистрираните инициативни комитети и информация за заличените инициативни комитети, ако има такива.

Раздел V е относно заличаване на регистрацията на инициативен комитет. Тя може да стане по заявление на инициативния комитет не по-късно от 32 дни преди изборния ден. Това е 4 октомври 2016 г. Заличаването се извършва по писмено заявление, както казах. То е Приложение № 60-ПВР от изборните книжа. Към него се прилага и решението за заличаване. С решението за заличаване Централната избирателна комисия възстановява и внесения депозит. Депозитът се възстановява в 7-дневен срок от влизането в сила на решението за заличаване.

Раздел VI е „Подаване на документи за регистрация“.

Колеги, започваме ли от същата дата, така както е за партии и коалиции, да приемаме документи – от 12 септември 2016 г., макар че срокът е по-дълъг – до 26 септември 2016 г.? Както кажете.

Като от решението ще отпадне адресът, както е на предходното решение. Допълнително със съобщение ще го обявим.

Приемането на документите се извършва всеки ден от 9,00 ч. до 17,00 ч. Крайният срок за подаване на документи е 17,00 ч. на 26 септември 2016 г.

За регистрация на всеки инициативен комитет ЦИК приема отделно решение. Решенията се вписват в регистъра на инициативните комитети – това е Приложение № 62-ПВР, и в публичния електронен регистър – Приложение № 63-ПВР от изборните книжа.

Централната изборителна комисия издава удостоверение за регистрация на инициативния комитет – Приложение № 64-ПВР.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд чрез Централната изборителна комисия в тридневен срок от обявяването му.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Благодаря ви, уважаема госпожо Нейкова.

Уважаеми колеги, имате ли някакви допълнения, питання, забележки?

Обявявам режим на гласуване на това решение.

Който е съгласен с приемане на това решение, подробно представено от докладчика Нейкова, моля да гласува.

Режим на гласуване.

Гласували **13** членове на ЦИК: **за** – **13** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мария Мусорлиева, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*); **против** – **няма**.

Уважаема госпожо Нейкова, Решението е № 3440-ПВР.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Продължаваме със следващ проект на решение:

7. Проект на решение относно регистрацията на кандидатски листи в ЦИК за изборите за президент и вицепрезидент.

Заповядайте.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, проектът на решение е в моя папка под № 3299. Проектът е относно регистрацията на кандидати за президент и вицепрезидент на републиката в изборите на 6 ноември 2016 г. Към правните основания, които са посочени в проекта, ви предлагам да добавим и чл. 19, ал. 3 и някъде в края да се изпише и неговото съдържание.

Раздел I – „Общи положения“.

Да чета ли подробно текста или ако искате – по раздели всеки да чете, и ако имате някакви бележки?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, по Раздел I – „Общи положения“, имаме ли някакъв коментар?

По Раздел II моля госпожа Нейкова да представи т. 6 и т. 7.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, в Раздел II – „Издигане на кандидати“, е уредено кой може да издига кандидати.

Точка 4 – могат да бъдат издигани от регистрирани в ЦИК партии, коалиции и инициативни комитети.

Партиите, участващи в състава на коалиция, не могат самостоятелно да издигат кандидати за президент и вицепрезидент на републиката.

По т. 6 и т. 7 този текст, който е в италик, кой от вариантите да изберем, за да бъде по-ясно? Дали да бъде: „Независими кандидати за президент и вицепрезидент не може да бъдат включвани в кандидатска листа на партия или коалиция“ или текстът да бъде: „Независими кандидати за президент и вицепрезидент може да бъдат издигани само от инициативен комитет“?

Аз по-скоро възприемам положителния изказ – вторият вариант, който е в италик на т. 6. Първият вариант беше в принципното решение от 2011 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, кой от двата варианта – предложението на докладчика е по-скоро за втория вариант, като не възразява за първия?

Има ли противни становища? (*Реплика на Мария Бойкинова.*)

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Искаме да кажем, че независим кандидат не може да бъде включван в листа на партия или коалиция.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Значи, остава този вариант.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добре.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Обединяваме ли се, колеги? Остава първият вариант.

И точка 7.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Точка 7 според мен е добре да я има, че един инициативен комитет може да издигне само една кандидатска листа за президент и вицепрезидент на републиката.

Раздел III – „Лица, които не могат да бъдат регистрирани като кандидати от – или на – партии и коалиции“. Според мен е „от“. (*Реплики.*)

Раздел IV – „Кандидатски листи“. Тук са общи положения за кандидатските листи. Кандидатите за президент и вицепрезидент на републиката, издигнати от партии, коалиции и инициативни комитети, се подреждат в общи национални кандидатски листи. Коалициите участват в изборите с обща кандидатска листа. Всяка двойка независими кандидати за президент и вицепрезидент образува самостоятелна кандидатска листа.

Следващият Раздел V – „Регистриране на кандидатски листи и действителност“. Кандидатите за президент и вицепрезидент на републиката могат да бъдат предложени за регистриране само от една партия, коалиция или инициативен комитет. В случай че бъдат регистрирани от повече от една, действителна е първата по време.

Точка 13 – Централната избирателна комисия регистрира и обявява кандидатските листи.

Точка 14 е кандидатите, предложени от партия или коалиция. Тук вече е за това какви необходими документи се представят, а именно предложението, какво се посочва в него - Приложение № 65-ПВР от изборните книжа. Предложението се подписва от представляващото/ите партията или коалицията лице/а или от изрично упълномощено от тях лице. Срокът за представяне е 4 октомври 2016 г. Това са 32 дни преди изборния ден.

В подточка „а“ и „б“ е какво се прилага към предложението: заявлението-декларация, което е Приложение № 67-ПВР от изборните книжа, и пълномощно, ако документите се подават от упълномощено лице.

Колеги, обърнете внимание на подточка „б“, когато документите се „подписват и/или подават от упълномощени лица“. Коректно ли е така да остане?

ОБАЖДАТ СЕ: Коректно е.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добре.

Точка 15 е: „Кандидати, предложени от инициативен комитет“ - също какво се представя – предложението за регистрация, Приложение № 66-ПВР. *(Реплики и уточнения без микрофон.)*

По-нататък, че всеки избирател може да участва само в един списък. Той се предава на хартиен носител и в структуриран електронен вид на технически носител – какво съдържа, как се вписват данните на избирателите.

Следващият абзац е за формата и начина на представяне на структурирания електронен вид на списъка. Текстът ви предлагам да се промени: „се определя в отделно решение на ЦИК“.

В подточка „б“ е заявлението-декларация от всеки кандидат. Посочвам „всеки кандидат“, защото те вървят като кандидатска двойка. Всеки от тях трябва да попълни това заявление. Заявлението е Приложение № 67-ПВР.

По т. 16 в италик съм посочила дали да включим към списъка освен препратката към съответната точка от решението, и правното основание – чл. 320, ал. 2 от Изборния кодекс. Или няма нужда?

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: В т. 16 датата е обърната – „20.09.2016 г.“.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Не е 20 септември 2016 г., друга е датата – 9 октомври 2016 г. В т. 16 датата е „не по-късно от 09.10.2016 г., 27 дни преди изборния ден“. Това е във връзка с проверката на подписката.

17. Централната изборителна комисия в срок не по-късно от 09.10.2016 г. установява резултата за списъка въз основа на извършената проверка. При поискване инициативният комитет може да получи данните от протокола за проверка.

По т. 18. Не ви го предлагам в отделен раздел, защото е много кратко: „Централната изборителна комисия чрез интернет страницата си осигурява възможност на всеки изборител да може да прави справка в списъка по т. 15, буква „а“ по единен граждански номер“.

По този раздел, колеги, имате ли някакви допълнения?

Следващият Раздел VI – „Срок за регистрация. Регистри и удостоверения“.

Колеги, т. 19 – кандидатите се регистрират в срок до...
(Уточнения.)

Колеги, т. 19, вторият абзац – аз ви предлагам регистрацията на кандидатите да започне от 19 септември 2016 г. Крайният срок е 4 октомври 2016 г. (Уточнения.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, предложението, което постъпи в залата, е началният срок за подаване на заявление за регистрация на кандидатски листи да бъде 19 септември 2016 г. Има ли други предложения? – Не виждам.

Продължаваме.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, тук, в този абзац, часовете за приемане на документи в ЦИК са от 9,00 ч. до 17,00 ч. всеки ден в сградата на Народното събрание, и по-нататък...

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: И със съобщение можем да съобщим къде.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Мястото ще уточним къде е.

Крайният срок за подаване на документи за регистрация на кандидати е 17,00 ч. на 04.10.2016 г. Това е 32 дни преди изборния ден.

Точка 20 е относно регистъра на ЦИК – входящият конкретно на кандидатите, Приложение № 69-ПВР от изборните книжа, че документите се вписват с пореден номер, дата и час. Последователността на постъпването на документите определя и поредността на вписване. Поредният номер, датата и часът се вписват и върху предложението за регистрация.

За регистрацията на кандидати ЦИК приема отделно решение за всяка кандидатска листа. Решенията се вписват в регистъра. В случай че проверката по т. 16 – това е проверката по списъка в подкрепа на регистрация на независим кандидат, не е приключила към 04.10.2016 г. – крайния срок за регистрация, ЦИК взема решение за регистрация на независимите кандидати за президент и вицепрезидент на републиката при условията на неприключила проверка.

Централната избирателна комисия издава удостоверение за регистрация на всеки кандидат за президент или вицепрезидент на републиката. Тук мисля, че е по-редно да бъде „или“, защото няма как да е в двете качества. Изборната книга е Приложение № 70-ПВР.

По този раздел, колеги?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Следващият.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Следващият е Раздел VII – „Отказ за регистрация и заличаване на регистрация“. Тук мисля, че няма промяна в Изборния кодекс. При приемането на документите проверяваме дали са изпълнени всички изисквания. При отказ за регистрация или при обявяване на недействителност на кандидат от кандидатска листа на партия или коалиция, партията или коалицията може не по-късно от 06.10.2016 г. – 30 дни преди изборния ден, да предложи за регистриране друг кандидат.

Точка 26 е когато някой от кандидатите почине или изпадне в трайна невъзможност да участва в изборите.

По т. 27 ви предлагам да видите текста и кой от двата варианта ви звучи по-добре – дали когато някой от кандидатите в регистрирана кандидатска листа на партия или коалиция се откаже, партията или коалицията може да предложи друг кандидат не по-късно от 06.10.2016 г. – 30 дни преди изборния ден, или когато някой от кандидатите в регистрирана кандидатска листа на партия или коалиция се откаже, ЦИК заличава регистрацията му и уведомява незабавно предложилата го партия или коалиция. Партията или коалицията може да предложи друг кандидат не по-късно от 06.10.2016 г. – 30 дни преди изборния ден.

Аз съм за втория вариант.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. (Уточнения.)

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Подкрепям варианта, в който кандидатът може да се откаже, с уведомление от наша страна на партията. Хубаво е да е предварително, защото имаме телефони и имейли за връзка и лице за контакти. Защото, както каза Румен, може да си затрае партията, но да си ползва телевизионното време и клиповете и да агитира за друг кандидат на друга партия и коалиция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Само искам едно уточнение – какво означава „предварително“, не разбрах?

РУМЯНА СИДЕРОВА: Румен Цачев предложи – кандидатът като подаде до нас заявление свободен текст, ние незабавно да уведомим партията и коалицията. Аз приемам този подход.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: А какво правим с подаденото писмо за отказ – изчакваме партията да потвърди или извършваме заличаването?

РОСИЦА МАТЕВА: А защо ще ни потвърждава партията, на какво основание?

РУМЕН ЦАЧЕВ: Нямаме основание да изчакаме, тъй като не е предпоставка...

РУМЯНА СИДЕРОВА: Точно така. Доколкото съгласието на кандидата е предпоставка за регистрацията му от името на партия и коалиция, ние нямаме основание да изчакаме, но сме уведомили вече партията. В интерес на истината след това трябва да ги уведомим и за взетото решение. Но те могат и да си го прочетат, защото са длъжни да четат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: В такъв случай, колеги, текстът стана така: „Когато някой от кандидатите в регистрирана кандидатска листа на партия или коалиция се откаже, ЦИК уведомява незабавно предложилата го партия и коалиция и заличава регистрацията му“. Второто изречение...

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: За мен така изказано и „незабавно“ означава: влиза заявлението в регистъра и ние ще го запишем сигурно в онази графа, която е за забележки, защото нямаме специална графа, с датата. В момента, в който дежурните го впишат, вдигат телефона и се обаждат на партията и го вкарват в първото редовно заседание на комисията за вземане на решение. Също незабавно, за да не проиграем правата на партията да си предложи кандидат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Обединяваме ли се около това разбиране?

ОБАЖДАТ СЕ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: И само един въпрос искам да задам, колеги. Знам, че е частичен случай, но аз сега си подавам отказ и след един час си оттеглям отказа. Мога ли да го направя? (*Реплики.*)

Колеги, продължаваме натам.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, т. 28 от проекта: в случаите посочени в предходните три точки, когато партията или коалицията

не предложи друг кандидат, ЦИК отказва регистрацията, съответно заличава регистрацията на кандидатската листа.

Когато ЦИК установи, че независим кандидат не е подкрепен от необходимия брой избиратели, заличава регистрацията му.

Следващият е Раздел VIII – „Действителност на регистрацията“. Централната избирателна комисия констатира и обявява за недействителни регистрациите, извършени в нарушение на чл. 317, ал. 1 от Изборния кодекс. Решението се обявява незабавно и се уведомяват съответните кандидати, партии, коалиции и инициативни комитети.

Раздел IX е „Обжалване“ – тук така ви предлагам в проекта, в този отделен раздел. Не след всеки раздел да пише, че подлежат на обжалване, а общо.

Върховният административен съд разглежда жалбата, кога се произнася и така нататък.

Раздел X е задължението на ЦИК да обнародва в „Държавен вестник“ – не по-късно от 06.10.2016 г., това е 30 дни преди изборния ден, кандидатските листи, като посочва имената на кандидатите, дата на раждане, партиите, коалициите или инициативните комитети, които ги предлагат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, господин Андреев.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Все пак да се върнем на т. 28. Защото така както е формулирана, си противоречи с втория вариант, който приехме. Ако не предложи, чак тогава заличаваме или отказваме регистрации. А във варианта, който ние приехме, че ние заличаване, а те ако не предложат, от там нататък губят възможността после да предлагат. Защото този текст на т. 28 е останал с първия вариант на т. 27. Така е. Значи тук също би трябвало да го променим тогава, защото в т. 27 казваме, че заличаваме при всички случаи. *(Реплики.)*

Просто т. 27 да я махнем от там. *(Реплики.)*

РУМЯНА СИДЕРОВА: Да стане т. 26.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Просто я махаме.

В т. 27 вече го има – заличаваме и уведомяваме, за да направят предложение.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Точка 26 ще я махнем, защото я размених по предложението на Мария и в т. 28 ще останат т. 25 и т. 27.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Нали приехме, че ние заличаваме незабавно, а те могат да направят предложение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Андреев – направихме тази корекция.

До т. 32 имаме ли нещо?

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Раздел XI – „Статут на кандидатите. Неприкосновеност“. Това са текстове, които нямат промяна в Изборния кодекс. *(Реплика на Мария Бойкинова, уточнения.)*

РУМЯНА СИДЕРОВА: Мога ли да погледна? Така и така Мария ни върна. Точка 31. Може би това в какъв срок се произнеся Върховният съд няма смисъл да се пише, а дотам всичко, което ние вършим, да се опише. *(Реплики.)*

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Раздел XII – „Отпуск на регистрираните кандидати“.

Точка 36 е съобразена с промяната в Изборния кодекс по отношение на това, че отпадна терминът „държавна служба“, а е държавен или местен орган или заема служба в администрацията.

Точка 37 – отпусъкът, но ще бъде по т. 36, това явно е техническа грешка. Зачита се за трудов или служебен и осигурителен стаж. В случай на заличаване на регистрацията на кандидат, отпусъкът се прекъсва от деня на заличаването.

И накрая, че решението подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, подлагам на гласуване така предложения ни проект на решение.

Гласували 17 членове на ЦИК: за – 16 (Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария

Бойкинова, Мария Мусорлиева, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов), против – 1 (Мартин Райков).

Колеги, това е Решение № 3441-ПВР.

Колеги, продължаваме с:

5а. Проект на решение относно реда за проверка на списъците с избиратели, подкрепящи регистрацията на партиите и коалициите или независими кандидати за участие в изборите за президент и вицепрезидент на републиката на 6 ноември 2016 г.

Следващ докладчик е госпожа Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, предлагам на вашето внимание проект на решение № 3270, разположен в папка във вътрешната мрежа с моите инициали, подготвен от мен и от колегата Владимир Пенев, относно реда за проверка на списъците с избиратели, подкрепящи регистрацията на партиите и коалициите или независими кандидати за участие в предстоящите избори за президент и вицепрезидент на републиката.

Правя автокорекция – всички дати, които са с празни места, съобразно нашата хронограма, която е приета, ще бъдат попълнени. Има на няколко места технически грешки, които ще бъдат изчистени.

Проектът е отдавна подготвен и е предложен за запознаване в папката, в която събирахме проектите за предстоящите избори.

Предлагам да вървим точка по точка. Предлагам ви да не ви изчитам проекта.

Раздел I касае проверката на списъците с избиратели, подкрепящи регистрацията на партия или коалиция за участие в изборите.

Точка 1 е действието, което следва след получаване на списъка с избирателите, които подкрепят регистрацията, а именно,

че Централната избирателна комисия го предава ведно с техническия носител. *(Реплики.)*

Колеги, мога ли да ви помоля да може да се слушам аз поне, вие като не искате?

След получаване на списъка ведно с техническия носител, се предава на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ в МРРБ за проверка и проверките на списъците следват реда на вписването на партиите и коалициите, които ги представят в регистъра на ЦИК.

Колеги, последното изречение на т. 1 като редакционна корекция ще бъде уеднаквено с Раздел I, така както са проверките на списъците, подкрепящи регистрацията. По-нататък продължава в същия смисъл и ще следва така, както са вписани в регистъра на ЦИК.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Има ли някой забележки по Раздел I?

Заповядайте по Раздел II.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Точка 2. „Проверката се извършва само при наличие на саморъчен подпис, положен пред упълномощеното лице“, с оглед новото изменение. Посочен е обхватът: имената, собствено, бащино и фамилно, ЕГН – тук ще добавим „коалицията“, което е пропуснато, лице/лица, както е и съобразно нашите изборни книги. Съответно тук ще бъдат поставени препинателните знаци. Наличие на саморъчни подписи на избирателите и на упълномощеното от партията лице/лица. „Коалицията“ отново тук ще включим. *(Реплики, уточнения.)*

РУМЯНА СИДЕРОВА: Това са 2500 подписа, говорим за минимума хора - това са 250 страници. Да, по 25 души на страница - 250 страници. Сложете ръка на сърце и ще видите, че невинаги успяваме да прегледаме. А като донесат 10 хиляди и повече? Винаги можем да пропуснем. *(Реплика на Камелия Нейкова.)*

Ако си изпуснал случайно вътре да има такъв лист, няма да го проверява ГД „ГРАО“, за това става дума.

РОСИЦА МАТЕВА (*Без микрофон*): Ние сме длъжни да го проверим и ако не отговаря, да дадем указания да го поправят в срока.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Не, не могат да го поправят. Точно липсата на подпис на лице, пред което е слагано... Това не могат да го поправят.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Колеги, нека на микрофон.

Заповядайте.

РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, да поправят недостатъка на документацията, която ни представят. Ако имат достатъчно време, те могат да съберат още подписи пред упълномощено лице в списък, съобразно изборната книга. Ако не сме го проверили предварително това, когато са ни донесли документите и чакаме да го дадем на ГД „ГРАО“ да го установи, ще е изтекъл евентуално срокът и ние не сме си изпълнили законовите изисквания.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Госпожа Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Мисля, че не стигаме до края на нещата и сега ще ви кажа защо. Защото ние констатираме, че има няколко или повече страници – там няма подпис на упълномощено лице. Констатираме, че не достигат подписи и им казваме: „Отстранете го“. Но ние не можем да вадим тези листи от подписката, защото структурираният вид е по поредността на подписката. Там, тази страница, където са от 500 до 525, няма да я проверяват, но тя си остава на хартия при нас и...

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ МАРИЯ МУСОРЛИЕВА: Госпожо Сидерова, никой не е казал да вадим каквото и да било от друга подписка.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Това не решение, с което даваш указание, когато приемаш книга. Това е решение, с което вече приетите книга се проверяват. Правилно е написано.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, доколкото зная, проверката на списъците се извършва от ГД „ГРАО“. Доколкото зная, преди ние предлагаме на ГД „ГРАО“ както хартиения носител, така и списъка в структуриран вид. В момента и законодателят казва, че ще прилагаме списъка както в структуриран вид, така и на хартиен носител. Считам, че цялата тази проверка се извършва от ГД „ГРАО“.

Заповядайте.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Аз считам, че ако тук приемем нещо друго и изменим - ние с наше Решение № 3342-МИ от 04.08.2016 г. сме определили реда за проверка на списъците с избиратели, подкрепящи регистрацията на партии и коалиции за участие в новите избори за общински съветници и за частичните избори за кметове. Там т. 2 от решението е идентична – проверката се извършва само при наличие на саморъчен подпис, положен пред упълномощени от партията или коалицията лица, и обхваща... Като има разлика в оформянето, което предварително аз като докладчик казвам, с оглед да ни бъдат еднакви решенията ни, ще бъде оформено по този начин.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Точно в тази връзка ми беше изказването. По т. 1 вие много добре сте предложила кой извършва проверката, по т. 2 - съответно обхватът на проверката, която се извършва от ГД „ГРАО“.

Колеги, остава ли т. 2 така?

Продължаваме със следващи точки.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Със забележката, че ще бъде оформено, така както е съгласно вече прието решение.

Точка 3 касае при установяване на 2500 коректни записа при извършване на проверката от ГД „ГРАО“ в МРРБ, какво се прави - тя прекратява проверката и съответно ни уведомява. Мисля, че тази точка не е спорна.

Точка 4 сочи по каква процедура се извършва проверката. Колеги, тя е описана в следващите точки от т. 4.1. до т. 4.3.

Предлагам да се запознаете, да не изчитам на микрофон. (*Време за запознаване.*)

РУМЯНА СИДЕРОВА: Понеже при мен са в червено, аз ще кажа какво трябва да остане. Петото тире: „брой несъответствия между ЕГН и име“, трябва да остане като проверка. Винаги получаваме в протоколите такива данни.

През едно тире: „брой на лица, участвали в предходни списъци“. Точка. Защото тук имаме само един избор – за президент и вицепрезидент. Това са редакции, не е нищо особено.

И звездичката е за непълнолетните. Те трябва да останат, нали така? Просто разбиваш данните, които ние така и така си ги получаваме от ГД „ГРАО“, и те са си елемент на тяхната проверка. Добре. (*Реплика на Владимир Пенев.*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Заповядайте.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Така формулирано, аз го разбирам, че те не са положени, а не че на самия лист няма положен подпис на упълномощеното лице. „Неположени“ означава, че те когато са се подписвали, е нямало упълномощено лице. Може би „брой саморъчни подписи на избирателя...“

РУМЯНА СИДЕРОВА: Като няма име на лице, значи не е положено пред него. Това ти казва законът.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Момент! То може да го има името, но да няма подпис.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Значи, няма лице. Щом няма име и подпис, няма лице. И ЕГН даже трябва да има.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Заповядайте, госпожо Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Първо, предлагам в това, което колегата Андреев цитира, да добавим „на упълномощено лице на партия/коалиция“. Аз лично държа да остане този текст, така както е изписан. За инициативния комитет е в отделен раздел.

Поправката в поредното тире, не мога да го изброя, в т. 4.2., която касае и брой саморъчни подписи на избиратели: ще падне

„неположени пред упълномощеното лице“, а „за които липсва на съответната страница“ – това ще бъде текстът, който е в скобки под мястото, където се изписва името и ЕГН-то на упълномощеното лице от нашата изборна книга. Говоря по памет - Приложение № 48-ПВР.

РУМЕН ЦАЧЕВ (*без микрофон*): Имам едно питане – брой лица, участвали в предходни списъци за същия вид избор.

ВЛАДИМИР ПЕНЕВ: За това се разбрахме.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Пада „за същия вид избор“.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Това е едното.

И дали говорим за предходни списъци? По-скоро брой лица, намиращи се в други списъци.

РУМЯНА СИДЕРОВА: То е същото, моля ти се!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, имате ли друго по т. 4.2.?

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Точка 4.3. - това е протоколът от кого се подписва и заедно със съответния списък по чл. 133, ал. 3, т. 5 от Изборния кодекс или съответно списъкът по чл. 140, съответната алинея и съответната точка, за което се съставя приемно-предавателна разписка в два екземпляра – за ЦИК и за ГД „ГРАО“ в МРРБ.

Колеги, мисля, че тук реда го знаете – разписва се от член на ЦИК и от служител на ГД „ГРАО“. Мисля, че не е спорна.

Следваща точка е 4.4 е срокът за завършване проверката. Тук ще бъде попълнен точният ден – 24 септември 2016 г., ми помага колегата Нейкова, 42 дни преди изборния ден. Съответно този ден ще бъде попълнен и в т. 5. (*Реплика на Ивилина Алексиева.*)

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Добре.

По т. 4.4. госпожа Алексиева предлага и аз приемам да посочим 3-дневния срок за проверката, но не по-късно от срока по хронограмата – 24 септември 2016 г.

Точка 5. (*Реплики.*)

Приемам всички редакционни поправки, направени в оперативен порядък.

Колеги, ако нямате забележки, да преминем към Раздел II, който касае списъците с избиратели, подкрепящи регистрацията на независим кандидат за участие в изборите за президент и вицепрезидент на републиката.

Предлагам ви, така както направихме по т. 1 от Раздел I – колегата Сидерова предложи и аз приех, ще уеднаквим последното изречение на тази първа точка от раздела с така, както започва разделът, че ще бъде: проверките на списъците с избиратели, подкрепящи регистрацията на независим кандидат и след това вече следва вписването в регистъра. (*Уточнения.*)

Колеги, мога ли да приема, че където подобрихме в Раздел I съответните точки, можем да пренесем подобренията и в Раздел II в съответните точки. (*Реплика на Ивайло Ивков.*)

В коя част, колега Ивков, за да ви отговоря? (*Реплики.*)

Колегата Сидерова предложи и аз изчетох приетото вече решение за частични и нови избори. Колегата Пенев, който е съдокладчик, макар че мълчи, също цитира това решение и решихме, колега Ивков, да остане в записва, в който е предложен от докладчиците и приет с предходно наше решение. (*Реплики.*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, подлагам на гласуване така предложения проект на решение, ведно с корекциите, направени в залата.

Колеги, отменям гласуването. Гласуваме отново, поради техническо недоразумение.

Гласуваме.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **17** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*); **против** – **няма**.

Колеги, това е Решение № 3442-ПВР.

Мога ли да попитам, колеги, дали можем да се върнем към протоколите и да ги приемем?

Къде се намира изготвеният файл и алтернативен файл? Има два файла, колеги, разбрах: единият е в папката на госпожа Сидерова - Приложение № 69, другият е в папката на господин Томов, предполагам.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не в папката, а извън папката.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Извън папката, пише РЦ-2. Да разбираме, че под тези инициали този път се разбира ЦТ. Всъщност има ЦТ.

Колеги, давам 15 минути почивка, която ви моля да разбирате като 10 минути.

(След почивката.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, в залата сме 11 членове на ЦИК – имаме необходимия кворум. Продължаваме след почивката.

Има два проекта на протокол. Първият проект след обсъжданията ни е на госпожа Сидерова, вторият проект – на господин Томов.

Заповядайте, госпожо Сидерова, за няколко думи. След това господин Томов с няколко думи. Протоколът на господин Цачев стои във вътрешната мрежа. Прощавайте, и господин Цачев е направил съкращения, така че има трети протокол, корекция, която е в РЦ-2.

Тогава да представи докладчикът първи, след това госпожа Сидерова, след това господин Томов. Въпреки че нашите изказвания могат да бъдат по 5 минути, колеги, достатъчно обсъждахме този въпрос. Моля изказванията и представянията да бъдат в рамките на 2 минути, ако може.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Колеги, ще бъда кратък, предвид обсъждането, което направихме.

В протокола, в т. 7 – го няма текстът за бюлетините, за които не може да се установи еднозначно дали са недействителни, тъй като аргументът беше, че това не е законов текст.

Отпаднала е т. 6 като общ брой на действителните бюлетини.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Прощавайте, господин Цачев, че ви прекъсвам, но за да може комисията да се запознае наистина, много ви моля – протоколът на господин Цачев е извън папките, протоколът е № 69-РЦ2. Протоколът на госпожа Сидерова, която след това ще представя, е в нейната папка – Протокол 69 с инициали РС. Протоколът, който господин Томов е подготвил, е протокол извън папка за днешно заседание с инициал ЦТ. Надявам се, вече се ориентирахте кое-къде се намира и можете да го отворите.

Ще помоля господи Цачев да продължи.

РУМЕН ЦАЧЕВ: И другото, което го няма в протокола, е контролата по т. 3, с която се засича броят на действителните и недействителните бюлетини спрямо броя на намерените в кутията за гласуване пликове.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Цачев. Аз успях да се запозная с вашето предложение.

Колеги, вие успяхте ли да се запознаете? Изчаквам, за да видите визуално, важно е. Когато сте готови, ще преминем към следващото предложение.

Заповядайте, господин Андреев.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Не толкова коментар, колкото питане и то е свързано с т. 7 – брой на недействителните бюлетини: „сумата от“ – изброяването, което е - бюлетини, в които не е зачертан отговор, празни бюлетини... Тук какво се разбира? Бюлетина, по която не е зачертан отговор по единият от въпросите, по два от въпросите, по два от въпросите, по три от въпросите или по някакъв друг начин?

Както и в „бюлетини, в които са зачертани и двата отговора на всички въпроси“. А ако имаме бюлетини, в които са зачертани и

двата отговора на един въпрос или на два въпроса, какво правим с тези бюлетини?

ОБАЖДАТ СЕ: Действителни са.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Действителни, и къде ги отчитаме? Защото горе имаме ДА и НЕ, но не ги отчитаме по никакъв начин. Ако те са действителни бюлетини, къде се отразяват? Защото долу пише „брой на недействителни бюлетини“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Да разбирам ли с въпроса ви, че всъщност вие бихте приели, ако тук пише: „Бюлетини, в които не е зачертан отговор на нито един от въпросите“?

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Да, но това ще изключи останалите случаи, в които имаме бюлетини, в които имаме зачертаване на двата отговора или незачертаване на нито един от двата отговора по отделен въпрос или по два въпроса от трите възможни. Тоест, в тази връзка би следвало в т. 7 да има, ако виждането е за всички въпроси, разбивката, която е по отделните въпроси, за да може да се получи яснота.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Разбрах тезата ви, господин Андреев.

Господин Цачев искаше думата. Заповядайте.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Понеже беше въпросът – става дума за недействителните бюлетини като цяло. Недействителност по отношение на всички въпроси.

По първия въпрос – в скобичките, но накрая е казано „празни бюлетини“. Това означава, че не е зачертан никакъв отговор, празна бюлетина.

Вторият въпрос – зачертани са и двата отговора на всички въпроси. Казано е, което означава недействителна бюлетина като цяло, а не за определен въпрос.

Другите хипотези, които споменахте, означава, че те са действителни и няма какво да ги коментираме тях.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, позволете ми предварително мое мнение по този протокол.

Аз бих подкрепила този протокол, само при условие че в резултат от гласуването по поставените въпроси не пишем „действителните бюлетини“, а „действителни гласове“ и има следваща колона сбор от отговорите ДА и НЕ като общ брой действителни гласове. И с допълнението в т. 7 – бюлетини, в които не е зачертан отговор на нито един от въпросите. Разбира се, от следващите протоколи може да има нещо по-добро, но казвам, че ако тези промени не бъдат направени, аз ще гласувам „против“.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: В моята папка с инициали РС, това е протоколът. Това изказах и на микрофон. Следвала съм логиката на чл. 20 с всички подробности в него. До т. 4 съвпадат изцяло с протокола на колегата Цачев. Премахнала съм празните пликосе като т. 5, защото съгласно чл. 20, ал. 1, т. 9 те се вписват заедно с недействителните бюлетини.

Точка 6 – тя може да бъде и без графата „общ брой действителни гласове“, а може да бъде и в този вид. Това са действителните бюлетини, съответно преброени по всеки един от въпросите, така както е предложеният протокол на колегата Цачев.

В т. 7, която представлява броя на недействителните бюлетини и празните пликосе, аз съм следвала точния текст на т. 9 от чл. 20, ал. 1 и съм ги разбила по въпроси, защото считам, че резултатите трябва да се отчитат по въпроси, доколкото в бюлетината има 3 въпроса. Като недействителни бюлетини и празни пликосе с големи, с по-големи букви, ясно се очертава като текст точният текст на т. 9. А в скобичките, след думата „бюлетини“, е пояснено какво разбираме под „недействителни бюлетини“ - пренесен е текстът на чл. 19. Нататък всичко е идентично.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, време за запознаване.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Само за момент! Не съм ги преномерирала, за да можем да работим сега по-лесно. След това ще се изместят с една точка.

ИВАЙЛО ИВКОВ (без микрофон): А в т. 7.1. отгоре не трябва ли да имаш пак така „недействителни бюлетини“?

РУМЯНА СИДЕРОВА: Няма пречка, защото няма общ брой.

ИВАЙЛО ИВКОВ (*без микрофон*): За да се следва логиката на т. 6?

РУМЯНА СИДЕРОВА: Не може да има общ брой недействителни бюлетини, затова по този начин съм дала. Това са резултатите от бюлетините. Броиш бюлетината. (*Реплика на Ивайло Ивков без микрофон.*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Нека да пренесем и разговор на микрофон, ако имаме такъв.

Колеги, успяхте ли да се запознаете с този образец?

Искам да изразя своето мнение и по този образец, колеги. Бих подкрепила този протокол, при положение че действителни бюлетини и общ брой действителните бюлетини – 6.1., 6.2., 6.3., пишем „действителни гласове (бюлетини)“ и при положение че ЦИК има разбиране, че не може да се осъществи контролът по 7.1., 7.2. и 7.3. относно недействителните бюлетини, защото тук наистина става дума за недействителни бюлетини.

Заповядайте, господин Христов.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Изразявам обратното мнение. Ще гласувам „против“, ако бъде записано „действителни или недействителни гласове“. В специалния закон се говори само за „бюлетини“, никъде няма „гласове“ и не съм съгласен да вкарваме нови термини.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, други по този проект?

Заповядайте, господин Ивков.

ИВАЙЛО ИВКОВ: От този проект да разбирам ли, гледам ситния текст в т. 7 – бюлетини, в които са зачертани и двата отговора, че ние ще броим едната бюлетина или глас – това е друг въпрос, за недействителна, дори когато за един въпрос е отговорено, така както следва и правилно е зачертано?

РУМЯНА СИДЕРОВА: Не, не следва. Именно затова са разбити по въпроси. Следи се всеки въпрос – ДА, НЕ, и дали за въпроса някой по първия въпрос е зачертал двата отговора, или по първия въпрос е оставил двете квадратчета празни. Тя веднъж е действителна за верните отговора на двата въпроса, или на единия. Тоест, резултатът се отчита въпрос по въпрос. За това става дума.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, имаме ли допълнителни коментари? - Заповядайте, господин Христов.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Имам един въпрос. Ако в един плик има две или три бюлетини, те никъде не са коментирани, как ще реагираме? Какво указание трябва да дадем?

РУМЯНА СИДЕРОВА: Според мен в методическите указания задължително трябва да впишем, че се броят само едната бюлетина. Въпросът обаче ще е, ако те са с еднакви отговори.

Вижте, такава разбивка на действителност и недействителност имаше в Закона за избиране на народни представители и в Закона за избори за президент и вицепрезидент, тъй като той препращаше към този закон. Но това беше преди, примерно, 10 години. Сега нямаме такава разбивка, но колегата Христов правилно поставя въпроса – това произтича от гласуването с плик. Когато започнахме да гласуваме с интегралните бюлетини, отпадна този вариант. Но ние тук не можем да го разпишем, защото законодателят не ни е дал тази възможност.

Иначе можем да си възстановим старите текстове и да кажем. Когато в един плик има повече от една бюлетина и е гласувано по различен начин, гласът е недействителен. Когато в един плик има една попълнена и няколко празни, брой се попълнената бюлетина. Когато в един плик – останалите, не се броят и върху тях се пише: „Анулира се“. Мисля, че така пишехме по силата на действащите закони преди Изборния кодекс. Ако има в един плик няколко празни бюлетини, брой се за едни празен глас.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, което би могло да бъде елемент на методически указания и обучение.

Господин Томов има думата.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Да, но този вариант...

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Ще отиде, ще си сложи бюлетината в джоба и ще си пусне плика празен. И ще анулира друг плик, който е с две. (*Реплики.*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, понеже отново започнахме да говорим по четири човека едновременно, а, повярвайте ми, като председателстващ ми е трудно да слушам четири човека едновременно, и то извън микрофон, дадох думата на

господин Томов, а след това вие (*към Румяна Сидерова*) ще можете да допълните.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: В предложението, което правя, и при мен точки 1 и 4...

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Господин Томов, още не съм ви дала думата по вашия протокол. Говорим по протокола на госпожа Сидерова.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: В тази връзка исках да кажа мнение по отношение на казуса, който постави господин Христов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Заповядайте.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Аз си мисля, че тогава, когато има повече от една бюлетина, можем да отчитаме една недействителна бюлетина на основание на това, че не може да бъде разпознат вотът на избирателя. За разлика от ситуацията, в която се гласува с пликове по-рано, където самият избирател може погрешка да пусне повече от една еднакво попълнена бюлетина. Сега това при всички положения е изборно нарушение. Така че когато има повече от една бюлетина в един плик, бихме могли да дадем методическо указание тя да бъде една недействителна бюлетина, на основание, че не може да бъде разпознат вотът.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Госпожа Сидерова, след това и господин Цачев.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Госпожа Цанева подсети, че по принцип бюлетината се подава една от комисията, но за съжаление през 2011 г. имахме вариант, то затова се сещат колегите, когато при дебелата хартия подаваха по две бюлетини и тогава имахме вот в квадратчето отпред, а и на гърба даже трябваше – да, печатите бяха на гърба на втората бюлетина. Сега, слава Богу, в референдума поне печат няма. Но не е разрешен този въпрос и ако са всичките празни, е лесно, ако е разнообразен вотът е лесно – нали е недействителен глас. Въпросът е ако има – за мен също е лесно - една бюлетина, само върху която е гласувано, независимо как е гласувано, а другите са празни, според мен трябва да се брои само тази бюлетина.

И още един вариант: пет бюлетини по един и същи начин – брои се за един глас.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

И господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Колеги, по принцип съм против разбиването на недействителни бюлетини по отделните въпроси и така, като е предложена тази възможност за отделните видове въпроси, със сигурност няма да свърши работа като прецизност. Имам предвид секционните комисии ще вписват определени числа. Там имаме със сигурност и други хипотези на обща недействителност на бюлетините, които не са уредени и няма да се знае къде да бъдат вписвани.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Имаме ли други коментари? – Не виждам.

Третият протокол – заповядайте, господин Томов.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: В папка с мои инициали е, Приложение № 69, преди това е текстът.

Колеги от т. 1 до т. 4 е същото, както в проекта на Румен Цачев. От там насетне съм въвел точки от т. 5 до т. 8.

Най-напред с видовете недействителност. Те са разбити, могат да се обединят и в една точка, но реших за по-нагледно да ги опиша така. Видовете недействителност, съгласно чл. 19 на закона.

Брой бюлетини, намерени в кутията без плик, брой бюлетини, които не са по образец, които са зачертани изцяло, и брой бюлетини, в които не е зачертан отговор или са зачертани и двата отговора на всички въпроси. Това не е точно така записано в закона, но очевидно законодателят е имал предвид референдум с един въпрос. Моята интерпретация е, че трябва да съдим за този тип недействителност, само когато са зачертани всички въпроси.

Точка 8 – брой пликове, в които не е намерена бюлетина, празните пликове отделно.

Общият брой на недействителните бюлетини се образува в т. 9 от сбора от т. 4 до т. 7 без празните пликове. След това общ брой на недействителните бюлетини. Може да има контрола, при която имаме числото от т. 3, значи броят на пликите, намерени в избирателната кутия, минус т. 5-8. Ако забелязвате, тук отпада, не се изважда брой бюлетини, намерени в кутията без плик, които се отчитат като недействителни, тъй като може да няма съвпадение

между броя на пликите в избирателната урна и броя на бюлетините в нея.

По този начин всъщност сборът на действителните бюлетини и недействителните бюлетини може да бъде по-голям или по-малък от броя на пликите. При този тип изваждане обаче ние ще получим реалния брой на действителните бюлетини в т. 10, които трябва да бъдат разпределени по резултатите за трите въпроса, които съм описал в точка 11.

И аз съжалявам за лошия технически вид, не успях да изпиша самите въпроси, където предлагам да се изпишат натрупванията на отговор ДА, отговор НЕ и бюлетините без отговор, но бюлетини, които са действителни, тоест имат отговор на един от другите два въпроса, или на два от другите два въпроса, като общият сбор на всеки ред би следвало да ни образува общия брой на действителните бюлетини по т. 10 и да се използва като контрола.

По този начин имаме контроли върху трите най-важни числа. В т. 3, която ни дава избирателната активност, броят на гласувалите според намерите пликите, в т. 10 – общият брой на действителните бюлетини, по които всъщност се изчислява процентът на дали вот ДА и НЕ по всеки от въпросите на референдума.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, време за запознаване.

Аз искам да кажа, че бих подкрепила този протокол без резерви.

Заповядайте, господин Андреев.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Исках да попитам: в сумирането, което е общият брой на недействителните бюлетини, сумата от числата по т. 4 и т. 7, виждам, че е изключена т. 8, която също е недействителна бюлетина. Защото тя е в чл. 20, ал. 1, т. 9, в която пише: „Броят на недействителните бюлетини и празни пликите“. Празният плик е равнозначен на недействителна бюлетина, тоест аз съм гласувал, но все пак не съм дал никакъв глас, тъй като няма бюлетина вътре и това е недействителен глас.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Мога ли да отговоря?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Да, господин Томов. Само това не видях – да се поправя: аз бих казала от т. 5 до т. 8, а не от т. 4 до т. 7. Просто не видях номерацията.

Заповядайте.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Можем да решим този въпрос, както искате. Ние имаме това число като сбор от т. 8 и т. 9 поначало.

Аз съм отделил броя на празните пликосе отделно, защото интерпретацията на „празен плик“ като недействителна бюлетина, при положение че освен това отделно описваме недействителните бюлетини, не ми изглежда много чиста. Но ако искате, не е проблем т. 8 и т. 9 да се обединят в една точка. Важното е в т. 10 отново да изключим т. 4, когато въвеждаме контрола. Защото няма да имаме съвпадение или е много слаба вероятността да имаме съвпадение между броя на пликосете, които законодателят ни задължава да използваме като индикатор за избирателната активност, и броя на бюлетините. Така че да, с такава корекция съм съгласен. Можем да обединим т. 8 с т. 9.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Господин Томов, по-скоро, за да излязат контролите, и понеже говорим за пликосе, не видях номерацията, извинявайте. Общият брой на недействителните са сумата от т. 5, 6, 7 и 8.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Точно така съм ги записал. (*Реплики.*) Общият брой на недействителните би трябвало да включва и т. 8, ми казвате – да. То може да се поправи това, да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, други коментари по този протокол?

Заповядайте, господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Колеги, пак ще кажа, имаме и други хипотези на недействителност. Така че общият брой на недействителните бюлетини като сума от предходните числа с точно определени видове недействителност, със сигурност ще доведе до затруднения на секционните комисии за определен вид недействителност къде да впишат тази бюлетина. Струва ми се, че конкретно тук пък нямаме хипотезата, когато са зачертани двата отговора на една бюлетина по определен въпрос. Те къде отиват, как се отнасят спрямо бюлетината, спрямо недействителността и въобще

какво се случва с такава бюлетина? Със сигурност всички тези вписвания и контроли според мен ще доведат до затруднения в работата на секционните избирателни комисии при отчитане на резултатите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Аз съм описал като отделни точки четирите хипотези за недействителност, формулирани в чл. 19 на специалния закон. Ако допуснем други хипотези за недействителност, може да се въведе още една точка, която да включва брой недействителни бюлетини по всякакви други причини, да кажем хипотези, идващи от Изборния кодекс. Аз не се чувствам достатъчно юридически подготвен, за да предложа такова нещо. Затова просто извадих хипотезата за недействителност само от специалния закон. Но този проблем би могъл да бъде решен по този начин, ако се възприеме вариантът да имаме още една точка, в която се описват недействителни бюлетини по други причини, извън описаните в чл. 19.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Като напълно се солидаризирам с това, че не са изписани всички хипотези на недействителност, то аз считам, че с наши методически указания и обучения на комисиите би могло тези хипотези да бъдат подведени по точка от така предложения протокол. Тоест, аз не изпитвам притеснения в този смисъл. (*Реплики.*)

Колеги, тъй като имаме три предложени протокола и в оперативен порядък ви казах, сега казвам на микрофон, ще започна да подлагам на гласуване така предложените протоколи. Ако един от тях постигне мнозинство от две-трети, другите няма да ги разглеждаме. Ако нито един от тях не постигне мнозинство от две-трети, тогава ще продължим да работим с този протокол, който е получил най-много гласове „за“, и евентуално ще имаме негови подобрения, или не. Възразявате ли по тази процедура? - Господин Ивков.

ИВАЙЛО ИВКОВ: Предлагам, пак така в първата част, но да елиминираме третия въпрос, който е с най-малко гласове „за“, и отново да се подложат на гласуване другите два. И тогава, ако никой

не набере необходимото по закон мнозинство, тогава да работим по този, който е, с тази поправка. Защото лично аз примерно ще гласувам „против“ първия протокол и „за“ третия, но после бих гласувал „за“ първия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Разбрах, господин Ивков. Аз приемам това.

Господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Възразявам по този начин – аксиома на тип гласуване, така да се каже на падащо брой гласове или въздигащо брой гласове. Все тая. В ЦИК се гласува квалифицирано.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Заповядайте.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Моите аргументи почти съвпадат с тези на колегата Чаушев. Ние не бива да въвеждаме нещо, което е различно от закона. Решението ще го вземе ЦИК, когато реши и когато пожелае, с две-трети.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, в момента има възражения по процедурата, която предложих, която обаче е хипотетична. Така че нека да направим първата част от процедурата, която е ясна, а след това ще коментираме по втората.

Колеги, подлагам на гласуване по реда на постъпване – първия протокол, предложен ни от господин Цачев.

Колеги, режим на гласуване на протокола, предложен от господин Цачев.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **7** (*Владимир Пенев, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Румен Цачев*); **против** – **10** (*Александър Андреев, Ерхан Чаушев, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*).

Колеги, подлагам на гласуване втория протокол, предложен ни от госпожа Сидерова.

Режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **9** (*Александър Андреев, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*); **против** – **8** (*Владимир Пенев, Емануил*

Христов, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън Йорданка Ганчева, Мария Бойкинова, Румен Цачев, Цветозар Томов).

Колеги, подлагам на гласуване третия протокол, предложен от господин Томов.

Режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **5** (*Владимир Пенев, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Цветозар Томов*); **против** – **12** (*Александър Андреев Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*).

Колеги, въпреки че работихме с хипотези, видяхме, че нито един от протоколите не постигна необходимото мнозинство.

Въпросът, който стои пред нас, за да можем да постигнем някакво обединение, е кой от тези протоколи все пак да ползваме за основа и подобрене, за да можем да приемем протоколите. Разбира се, ние можем и чисто формално да отложим този въпрос за решаване някой друг път. Аз не възразявам, има време. Но можем да го решим и днес.

Предложението, което бях направила, не беше свързано с решение на Централната избирателна комисия кой протокол одобряваме, а върху кой да започнем подобрене. При положение обаче, че имам две изказвания от членове на ЦИК, които не приемат подобен подход, аз си го оттеглям и очаквам от вас да знаем какво ще предложите и какво правим от тук-насетне. (*Реплики.*)

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колега Ивков, ще кажа това, което искам и не съм длъжна да давам обяснение извън микрофон затова, че съм изразила отрицателен вот по хипотетично предложение на председателката заедно с друг колега. Има си как – вземаме решение с две-трети. (*Реплики.*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, тъй като аз оттеглих... (*Реплики между Ивайло Ивков и Йорданка Ганчева.*)

Господин Ивков, моля ви да останете! Тъй като аз оттеглих моето предложение, но вие не сте оттеглил вашето, аз сега ще подложам на гласуване вашето предложение. А вашето предложение беше да направим второ гласуване измежду тези, които са получили

най-много гласове. Това е вашето предложение – гласове „за“, и аз подлагам тази процедура на гласуване.

Колеги, режим на гласуване на процедурата, предложена от Ивков.

Гласували **14** членове на ЦИК: **за** – **11** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Таня Цанева, Цветозар Томов*); **против** – **3** (*Йорданка Ганчева, Мартин Райков, Севинч Солакова*).

Колеги, по същество това, което приехме, беше процедура на прегласуване на първите два протокола. Затова, колеги, подлагам отново на гласуване първия предложен протокол.

Искате ли да кажете нещо преди да подложат на гласуване? - Заповядайте, господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Колеги, искам да кажа по отношение на тази точка, която беше предложено да включим в т. 6.1. – нова графа, нова колона: „Общ брой на действителни бюлетини“, където да се сумират отговорите ДА и отговорите НЕ като действителни. Аз лично бих бил съгласен да има такава колона, независимо че няма такава категорично изискване за включване в протокола. Мисля, че това няма да затрудни кой знае колко секционните избирателни комисии – да сумират ДА и НЕ, да имаме общия брой. По този начин ще може да бъдат отчетени резултатите в секционните избирателни комисии по отношение на гласуването като действително гласуване по отделните въпроси и по отношение на това да се осъществи една частична контрола по отношение, пак казвам, на тези действителни бюлетини.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Аз пък искам да поясня, че колоната с общия брой гласове в т. 6.1., 6.2. и 6.3. съм я включила само заради предложението в залата. Иначе лично аз считам, че тя не е нужна. Контрола за броя на гласовете може да си се осъществи и само с ДА и НЕ, тъй като сумата на ДА и НЕ е общият брой на действителни гласове. А законът, за да си определи по-нататък необходимите

решения, се интересува от броя на гласовете ДА и броя на гласовете НЕ. И първото число – това е броят на гласувалите. Това са трите числа, които са нужни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, тъй като има две противни становища, ще подложа два пъти на гласуване този проект – първо, във варианта, в който е сега, второ, с евентуалното допълнение, което господин Цачев предложи.

Подлагам на гласуване отново протокола, такъв какъвто е в момента...

ОБАЖДАТ СЕ: На Цачев ли?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Да, без промени.

Колеги, режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **7** (*Владимир Пенев, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Мария Бойкинова, Румен Цачев, Цветозар Томов*); **против** – **10** (*Александър Андреев, Ерхан Чаушев, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*).

Колеги, подлагам на гласуване този протокол с допълнение колона „Общ брой действителни бюлетини“ в т. 6.1., 6.2. и 6.3.

Режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **9** (*Владимир Пенев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Цветозар Томов*); **против** – **8** (*Александър Андреев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Росица Матева, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*).

Колеги, не постигна необходимото мнозинство.

Подлагам на гласуване протокола, подготвен от госпожа Сидерова.

Режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **9** (*Александър Андреев, Ерхан Чаушев, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*); **против** – **8** (*Владимир Пенев,*

Емануил Христов, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Румен Цачев, Цветозар Томов).

Колеги, не постигнахме необходимото мнозинство. Считам за безплодно продължаването на гласуването.

Колеги, нека и по тези протоколи си дадем необходимото време за допълнително осмисляне, както направихме с предходните протоколи за част от изборните книжа за президент и вицепрезидент.

Нека да продължим със следваща точка от дневния ред.

Заповядайте, госпожо Солакова, вие сте по следващата точка – техническа характеристика.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Може би по-скоро да разгледаме проекта на бюджет, който е изготвен от главния счетоводител госпожа Грозданова.

9в. Доклад по проекта на предложение за проект на бюджета на ЦИК за 2017 г.

Във вътрешната мрежа, знаете, още на предишното заседание беше публикувана таблица с предложението за бюджет на Централната избирателна комисия за 2017 г., включително и разходите за 2018-2019 г. Бяхме уточнили всеки един да може да прегледа тази прогноза и да направи съответните предложения за увеличение или за корекции на така заложените бюджетни средства по виждането на счетоводството.

До този момент това, което госпожа Силвия Грозданова е направила, това е таблицата с числовите предложения. Тя допълнително готви обяснителни записки по всеки един подпараграф.

Още отсега уточнявам, че тя изрично ще запише в предложението до министъра на финансите за вероятността Централната избирателна комисия да получи друга сграда или част от друга сграда, където ще се помещава. Това ще създаде необходимостта от допълнителни бюджетни средства, независимо дали те ще бъдат предвидени в Закона за бюджета за 2017 г., или не. Както и увеличаване на числения състав на Централната избирателна комисия с оглед, от една страна, изпълнение на нашата

стратегия за изграждане на административен капацитет, която предвижда едно поетапно увеличение на бройките в администрацията, така и поради необходимостта от изпълнение на тези функции, които досега ние възлагаме по споразумението на служителите от Народното събрание - необходимостта те да бъдат изпълнявани от лица, които ще бъдат включени и ще бъдат част от администрацията.

Не знам дали в момента имаме необходимост от обсъждане в работен порядък или покана до главния счетоводител. Колеги, моля да прегледате предложението по подпараграфи и ако имате някакви въпроси и необходимост от изясняване и допълнителни уточнения и от госпожа Грозданова, моля да приемем съответното решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, коментари, въпроси? - Не виждам въпроси.

Подлагам на гласуване приемането на така изготвения бюджет и разбира се изпращането му в Министерството на финансите в рамките на крайния срок утре.

Режим на гласуване.

Гласували **13** членове на ЦИК: **за – 13** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*), **против – няма.**

Колеги, с това приключихме с т. 9в от дневния ни ред.

Връщаме се на:

8. Проект на решение относно техническите характеристики на бюлетината за изборите за президент и вицепрезидент.

(отлага се)

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, бих помолила, тъй като получаваме информация за броя на избирателите – за частичните избори става въпрос, от кметовете на кметства, включително информация за част втора и включените в тях избиратели – граждани на друга държава – членка на Европейския съюз, тъй като се изготвя обобщена справка от администрацията, моля за

принципно решение по този въпрос. В момента, в който имаме информация за броя на избирателите по секции, тази информация да се публикува на страницата в рубриката на отделен ред.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, режим на гласуване.

Гласували **12** членове на ЦИК: **за** – **12** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова*); **против** – **няма**.

Приема се.

Колеги, продължаваме с:

9. Проект на решение за публични регистри на ЦИК за изборите за президент и вицепрезидент и национален референдум.

Заповядайте, господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Колеги, в папката с моите инициали има два проекта на решение. Едното е по отношение на публичните регистри в изборите, а другото е за референдума.

Първото е № 3419 – за публичните регистри в националния референдум. Изброени са видовете публични регистри, които трябва да поддържа Централната избирателна комисия на интернет страницата си. Това са публичният регистър на гласоподавателите; списъкът с номерата и адресите на избирателните секции в районите; публичен регистър на инициативните комитети; публичен регистър на наблюдателите; на социологическите агенции и списъкът на упълномощените представители.

По отношение на публичния регистър на гласоподавателите и списъка с номерата и адресите, ЦИК ще получи тази информация и тя ще бъде публикувана.

По същество. Не сме вписвали тези данни като данни за задължения на ЦИК, което да приемем с решение, но тъй като казваме и за другите, считам, че това задължение на Централната избирателна комисия по чл. 57 трябва да го включим, макар и досега невписвано в решението за публичните регистри.

По отношение на инициативните комитети и на наблюдателите, т. 1.3. и 1.4. към решението има публичен регистър, който предлагам да бъде приложение към това решение, а не към съответните други решения, за да нямаме препращания от решение на решение, а да може да се види тук от лицата, които ще го ползват.

По отношение на социологическите агенции, този регистър ще бъде книга, която е към книгата от националния референдум и ще бъде посочен номерът. А списъкът на упълномощените представители ще бъде приложение към съответното решение за упълномощените представители.

По т. 2 и 3 следва да бъдат вписвани промените на тези подлежащи на вписване обстоятелства.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Цачев.

Колеги, коментари?

Упълномощавам госпожа Солакова да води.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Според мен чисто редакционно в относително пишем „относително електронни регистри“. Нека в относително да е „публични регистри“, ако искаш да има т. 1, в която да пише, че публичните регистри са електронни. Защото става разнотой между относително и вече съдържанието надолу.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Ако променим в относително, трябва да променим и в съдържанието. Защото в т. 1 точно казваме – публични електронни регистри, и такъв е записът на закона – извън регистъра на гласоподавателите и списъка с номерата. Останалите законът ги третира като публични електронни регистри, водени от съответната комисия. Мисълта ми, ако го променим горе, трябва и в т. 1 да го променяме.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Да стане като в т. 1 – видове публични електронни регистри. Ти не казваш, че са публични, а „публикувани“ на интернет страницата, публикувани от ЦИК при произвеждане. Видове публични електронни регистри. (*Реплики, уточнения.*)

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, с оглед поставения въпрос, може би за по-прецизна формулировка. С оглед на това, че

Централната изборителна комисия не поддържа база данни на гласоподавателите, за да не се дублира такава база данни в държавата, а ползва системата на ГД „ГРАО“, за да може да предостави възможност на всеки изборител и гласоподавател да извършва проверка в този регистър, моля, госпожа Сидерова поиска думата.

РУМЯНА СИДЕРОВА: По закон имаме задължение да водим този регистър. По закон нямаме право да държим базата данни на всички граждани в Република България. Четиридесет дена преди изборния ден ние имаме достъп до съответния регистър на гласоподавателите. Защото той се изготвя към 40 дена преди изборния ден за гласоподавателите. Нека остане така. Това е резултат на споразумения между ЦИК и ГД „ГРАО“. Ние не можем да извадим тези данни при всеки избор, да ги държим ние и да гарантираме тяхната сигурност. Затова е приет този ред. Създавайки списъците, който е един дълъг списък, но по секции за цялата страна, да имаме съответния достъп по електронен път до този списък. Това вече е и наш регистър на гласоподавателите. Тези списъци са и наш регистър на гласоподавателите. Нека да остане, колеги, защото имаме изрично задължение в чл. 57, ал. 1, т. 1. (*Реплика.*) Не може да го няма тук като вземаш решение какви регистри се правят.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колега Сидерова, да, обаче в оперативен порядък обсъждахме доколкото да обърнем внимание и да подпомогнем всички, които ще ползват решението, че този регистър служи за извършване на проверка от всеки един гласоподавател.

Бяха направения някои предложения. Искан ли някой думата, за да направи предложение по формулировката?

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Аз исках да взема думата точно в тази връзка и точно това, което в оперативен порядък обсъждахме, че води публичния регистър, така както е посочено в т. 9, осигурявайки възможност за всеки изборител да направи справка в регистъра по ЕГН, тоест за себе си да направи справка и лично считам, че е хубаво да посочим в обяснителен текст, че това се извършва към базата данни, която е чрез линк, който Централната

избирателна комисия осигурява. Защото по този начин този, който ползва решението, знае по какъв начин се извършва тази проверка, тоест за регистъра откъде се взимат данните. А данните се взимат само от едно място – там, където се изготвят и избирателните списъци. (*Реплика на Румяна Сидерова.*)

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Да, това е второ предложение като подход. При всички случаи обаче, трябва да става ясно, че това не е един прозорец, в който като се влезе, избирателите, гласоподавателите ще могат да видят имената на тези, които са включени в този регистър. Всеки ще може да прави проверка единствено и само за себе си, още повече че Централната избирателна комисия въз основа на предложение по Закона за защита на личните данни, включително и на препоръки от страна на Комисията за защита на личните данни, осигури допълнително гаранции за ограничаване и предотвратяване на злоупотреби с лични данни.

Два варианта се оформиха. Единият вариант като едно допълнение към тази точка. Второто предложение беше в отделна точка.

Колега Цачев, моля за отношение по направените предложения.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Можем към тази т. 1.1. да сложим в скоби: „Осигурява възможност на гласоподавателите да правят справки в регистъра“. По този начин ще можем, и всъщност това е запис и на закона и това е целта може би в крайна сметка. След като не се публикува регистърът в цялост, целта е именно гласоподавателите да могат да осъществяват своите права, да правят справки дали са вписани в регистъра и съответно пък дали регистърът е коректен и да искат дописване или заличаване в списъците, които се публикуват.

Затова предлагам в скоби да сложим тази възможност гласоподавателите да могат да правят справки в регистъра.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колегата Матева има предложение.

РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, предлагам в нашата страница, в секция „Регистри“, да има възможност с линк да се препраща към страницата на ГД „ГРАО“, където се отваря този регистър.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: А на първата страница може да остане само съобщение.

РОСИЦА МАТЕВА: Само съобщение, да.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колега Цачев, с вашето уточнение, с допълнителния текст в скоби като указание и предложението на колегата Матева в рубриката „Регистри“ с линк към ГД „ГРАО“?

РУМЕН ЦАЧЕВ: Естествено. Добре е така, именно с тази възможност на гласоподавателите да извършват справки в регистъра. Нормално е като погледне „Регистри“, знаейки, че става дума за регистър, да знае, че там може да се извърши справка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, други предложения? – Не виждам.

Колеги, по приложенията? – Не виждам.

Колеги, подлагам на гласуване така изменения и допълнен в залата проект на решение.

Режим на гласуване.

Гласували **13** членове на ЦИК: **за – 13, против – няма.**

Колеги, отменям гласуването.

Прегласуване – режим на гласуване на така предложения, изменен и допълнен в залата проект на решение ведно с приложенията.

Гласували **14** членове на ЦИК: **за – 14** (*Александър Андреев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Севинч Солакова, Цветозар Томов*), **против – няма.**

Колеги, това е Решение № 3443-НР.

Колеги, преди да преминем към следващия проект на решение, струва ми се, че не е необходимо да гласуваме предложението къде да бъде поставен линкът, защото обсъдихме как да изглежда страницата.

Колеги, бих ви предложила следното. След като господин Цачев докладва следващия си проект, след това да бъдат докладвани жалба и промяна в ОИК, с което да приключим днешното заседание.

Има и едно важно писмо. И ако има още някое важно писмо, което да докладвате, и с това да приключим.

Господин Цачев, по втория проект.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Проектът е № 3420 – публични регистри в изборите, които води Централната избирателна комисия.

Това са следните регистри: пак публичният регистър на избирателите; списъкът с номерата на избирателните секции; регистър на партиите; регистър на инициативните комитети, които са приложение към изборните книжа; публичният регистър на кандидатските листи, който е приложение към това решение; регистър на наблюдателите, който също е приложение към решението; регистър на застъпниците извън страната, приложение към изборните книжа; регистър на социологическите агенции, приложение към изборните книжа и списък на упълномощените представители, което ще бъде приложение към съответното решение за регистрацията на тези представители. Съответно промените в регистъра и вписването на обстоятелствата трябва да се извършват незабавно след възникването им и да бъдат публикувани на интернет страницата на Централната избирателна комисия.

По отношение на публичния регистър на избирателите бихме могли, както обсъдихме преди малко, да направим съответната корекция към този текст по т. 1.1. и в заглавието, както беше предложено да бъде: „Видовете публични електронни регистри и списъци, публикувани от Централната избирателна комисия“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, моля да ми простите, в момента не мога да си спомня, но ние за наблюдателите какво решихме? – Че ще има един регистър, който ще се вписва за ПВР, за НР или за ПВР/НР или ще има два различни регистъра? Защото това току-що видях и в предходното решение. (*Уточнения.*)

Колеги, имате ли коментари? – Не виждам.

Колеги, режим на гласуване на така предложения ни проект на решение.

Гласували **13** членове на ЦИК: **за** – **10** (*Александър Андреев, Емануил Христов, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Севинч*

Солакова, Цветозар Томов); **против – 3** (*Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Росица Матева*).

Решение...

Колеги, продължаваме със следваща точка от дневния ред:

9а. Доклади по жалби и сигнали.

Заповядайте.

МЕТИН СЮЛЕЙМАН: Уважаеми колеги, докладвам ви сигнал, вх. № МИ-22-40 от 31.08.2016 г. от Кристина Петкова. Сигналът е в моята папка за днешното заседание в PDF-файл.

Сигналът е относно нарушение на разпоредбата на чл. 186, ал. 3 от Изборния кодекс, а именно, че партиите, коалициите и инициативните комитети в 7-дневен срок след изборния ден трябва да премахнат поставените от тях агитационни материали.

Към сигнала има приложен и снимков материал относно вече сниманите агитационни материали, които са останали от местните избори, проведени на 25 октомври и 1 ноември 2015 г. Компетентна да разгледа този сигнал, уважаеми колеги, е Столичната ОИК, поради което предлагам да изпратим сигнала за произнасяне по компетентност от Столичната ОИК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, предложението е сигналът да бъде препратен по компетентност на Столична ОИК.

Коментари има ли, колеги? – Не виждам.

Режим на гласуване.

Гласували **12** членове на ЦИК: **за – 12** (*Александър Андреев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Севинч Солакова, Цветозар Томов*); **против – няма**.

Приема се.

Колеги, преди малко гласувахме решението на господин Цачев. Всички сме доволни, че го приехме, само че не му дадох номер. Така че, колеги, Решението е № 3444-ПВР.

Колеги, продължаваме с господин Чаушев.

9б. Предложение за промяна в състава на ОИК.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Уважаеми колеги, ситуацията е следната.

С наше Решение № 32-0-МИ от 20.04.2016 г. сме освободили член на ОИК-Момчилград. Вчера пристига с вх. № МИ-11-15-3108 предложение - плик с документи. Проблемът е следният. Няма декларация – новата ни декларация по чл. 81. Макар че е описано, че е представена, всъщност в преписката няма такава декларация.

Докладвам ви го за сведение. Когато получим декларацията и се свържем – проблемът е, че трудно ще се свържем с колегите от Националния фронт, чрез този адрес, който имаме в нашия сайт, ще се опитаме, и като намерим декларацията, в най-близко време да ви докладвам за какво иде реч. Просто ви го докладвам като факт към тази преписка. Така е в деловодството. Така е и в нашия компютър.

За сведение засега. Когато получа, ще го докладвам.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Чаушев.

Колеги, последна точка:

12. Доклади по писма.

Писма, които трябва да се докладват днес.

Първа беше госпожа Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, докладвам ви вх. № ПВР-00-28 от 31.08.2016 г., както и на срещата, която проведохме с представители на „Информационно обслужване“, господин Филипov ни информира, че ще ни изпратят схема на помещенията, които евентуално Народното събрание предлага да ползваме при приемането на изборните книжа и материали след произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент и на национален референдум. Те са направили схема на частта вляво, след влизане от входа от източното крило. Единият вариант е – аз ви информирам, за да може да се запознаете и докладвам писмото за сведение – те са определили и направили предложение къде да бъдат ситуирани представителите на „Информационно обслужване“ АД.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Фирмата по-скоро е предложила евентуален вариант с оглед нейния опит как да се разположи преброителният център.

Колеги, това е важно и молбата ми е да погледнем такава евентуално разпределение, за да видим къде евентуално ние бихме се поместили и също, колеги, къде евентуално би се поместил и центърът на Министерството на външните работи.

В тази връзка ви моля да погледнете схемата. Очевидно ще се наложи да се обърнем към Народното събрание и една от заетите зали с подаръчни, опаковъчни материали и подобни също да ни бъде предоставена. Аз съм сигурна, че можем да разчитаме на сътрудничеството от Народното събрание. Така че, колеги, нека да се запознаем и на следващото заседание, когато го обявя, това да ни е една от точките, за да можем да преценим и след това да направим комуникация с главния секретар на Народното събрание.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, само да помоля да възложим на администрацията да изготви една такава цветна схема и на другите помещения, за да можем да ги разгледаме и евентуално да определим предназначението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Възразявате ли, колеги? – Не виждам.

Колеги, ще възложим това на администрацията.

Заповядайте, господин Христов.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Колеги, преди два дни ви запознах с един имейл, получен от Съединените щати от госпожа Ана Петрова – докторант по политология. Аз ви казах, че тя беше задала два въпроса по отношение на това, че на нашата интернет страница има резултати само от 2003 г. насам, а се интересува от всички останали резултати. Освен това се интересуваше откъде може да намери информация за партиите, които участват в местните коалиции на местните избори.

Подготвил съм писмо, във вътрешната мрежа е, в папка с моите инициали. Това, което ви казах и преди малко, в този вид е писмото, че имаме дискета, CD, която е с резултатите от 1991 г. и

1999 г. и която можем да ѝ предоставим, ако тя или неин представител дойде в сградата на ЦИК, за да я получи.

По отношение на данните за партиите, които се намират в местните коалиции, съм описал, че те се намират в Държавен архив и в местните регионални архиви, така че би трябвало да се обърне към тях.

Това е писмото, което да се изпрати по имейла, тъй като сме получили имейл от нея.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, коментари? – Не виждам.

Колеги, режим на гласуване.

Гласували **13** членове на ЦИК: **за** – **11** (*Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Севинч Солакова, Цветозар Томов*); **против** – **2** (*Александър Андреев, Росица Матева*).

Приема се.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Колеги, получен е още един имейл от заместник-главния редактор на в. „Марица“:

„Здравейте, бих искал да получа бюлетин с резултатите от президентските избори от 1996 г. и от 2001 г. с разбивки по региони“. И си дава адреса, има и съответно телефоните.

Направих проверка чрез домакина. Той каза, че от двата бюлетина имаме достатъчно и можем да му предоставим. Така че ако Централната избирателна комисия разреши, ще го уведомим да дойде ги получи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, коментари? – Няма.

Режим на гласуване.

Гласували **13** членове на ЦИК: **за** – **12** (*Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Севинч Солакова, Цветозар Томов*); **против** – **1** (*Александър Андреев*).

Приема се.

Господин Сюлейман – писмо, госпожа Нейкова – писмо и госпожа Сидерова – жалба.

Заповядайте, господин Сюлейман.

МЕТИН СЮЛЕЙМАН: Уважаеми колеги, с вх. № МИ-04-02-156 от 25.08.2016 г. в ЦИК е постъпило писмо от Районно управление на полицията - Тунджа към ОД на МВР – Ямбол. Писмото е във връзка с разследване по досъдебно производство № 177 от 2016 г. по описа на РУП-Тунджа, град Ямбол. С това писмо искат да им предоставим оригинални документи от избирателна секция № 35, с Робово, област Ямбол. Това е във връзка с разследване, което се води по отношение на лице, за което има данни, че е гласувало в нарушение на изборните правила.

Във връзка с това писмо съм подготвил проект на отговор. Той е във вътрешната мрежа, в папка с моите инициали. Проектът е с № 7889, като съм се постарал да отговоря изчерпателно на абсолютно всички въпроси.

За коректност на доклада и за яснота става дума за член на секционна избирателна комисия, който е назначен в деня преди изборния ден на 25 октомври, но на 25 октомври не е гласувал там, затова го няма в списъка за първи тур на ГД „ГРАО“ за лицата, гласували в нарушение на Изборния кодекс. В същото време в протокола на секционната избирателна комисия от първия тур той не се е подписал, а е гласувал на втория тур. Евентуално там, на втория тур, е дописан в избирателния списък, като към писмото прилагаме копия на всички онези документи, с които разполагаме. А по отношение на оригиналните документ съм писал, че могат да се обърнат към съответната общинска администрация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, възражения по така изготвения отговор? – Не виждам.

Режим на гласуване.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за** – **15** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица*

Матева, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Цветозар Томов); **ПРОТИВ – няма.**

Приема се.

Колеги, следващ докладчик е госпожа Нейкова.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, с писмо № ПВР-05-3 от 31.08.2016 г. Областна администрация – Русе, ни уведомява, че има готовност да проведе консултациите за съставите на РИК на 08.09.2016 г., но се обръщат със следното питане. Видно от писмото, те са запознати с нашето съобщение от 26.08.2016 г., където обявихме адресите и лицата за контакт.

Молят да ги уведомим за всяка от парламентарно представените партии кое лице я представлява с цел изпращане по официален ред на поканата за участие. В случай че считаме, че поканата следва да се изпрати чрез лицата за контакт, когато една коалиция се представлява от повече от едно лице, трябва ли до всяко поотделно да се изпраща или уведомяването до едно е достатъчно. Предвид статута на множество коалиции, биха искали да получат информация във връзка с явяването на консултациите на техни представители как се вземат решения.

Колеги, предлагам да им изпратим кратък отговор със следното съдържание:

„Поканите до парламентарно представените партии и коалиции в 43-то Народно събрание за участие в консултациите за съставите на РИК следва да изпращате чрез определените от тях лица за контакт и на адресите, посочени на интернет страницата на ЦИК. Изпращането на покана до повече от едно лице за контакт е по Ваша преценка.

Начинът на вземане на решения при коалициите се съдържа в решението за образуване на съответната коалиция, екземпляр от което се представя при провеждане на консултациите, съгласно решение № 3427-ПВР/НР“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, моето становище е да остане за сведение, защото считам, че Областна администрация – Русе, би следвало да

разполага вече с необходимия капацитет, за да знае как се провеждат консултации и кой и по какъв начин се адресира.

Заповядайте.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Предлагам да гласуваме така подготвения отговор с оглед труда на колегата Нейкова, но по телефона колегата Нейкова като отговорник за Русе, да обърне внимание, че би следвало една областна администрация да знае как да си напише поканата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Колеги, подлагам на гласуване изготвеното писмо от госпожа Нейкова.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за – 13** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Цветозар Томов*); **против – 2** (*Ивайло Ивков, Ивилина Алексиева-Робинсън*).

Колеги, нали няма други писма, които днес трябва да се докладват?

Госпожа Сидерова, като последна точка от днешния дневен ред. (*Реплики.*)

РУМЯНА СИДЕРОВА: Аз предлагам да не се скарваме и ще ви кажа защо.

Постъпила е жалба, вх. № МИ-15-989 от 01.09.2016 г. Жалбата е срещу решение № 259-МИ на Общинската изборителна комисия - Своге, Софийска област.

Жалбата е от господин Венцислав Младенов Атанасов, представляващ партия ДПС за община Своге. С решение № 259 по същество са определени броят на членовете в трите секционни комисии, които ще произвеждат частичните избори за кметове на кметства Владо Тричков и Свидня. Две са във Владо Тричков, едно – в Свидня.

Общинската изборителна комисия с това решение е определила състав в секции № 13 и № 39 – едната е във Владо Тричков и в Свидня, които надвишават 500 изборители, 7-членна

комисия, а в секция № 14 – пак във Владо Тричков, 5-членна избирателна комисия.

Оплакването на господин Атанасов е, че по същество така определеният брой не дава възможност да се приложи разпоредбата на чл. 92, както и на нашето Решение № 1984. Но доколкото ние сме казали, че т. 13 не се прилага, директно разпоредбата на чл. 92, по същество това са т. 4 и 6, в които се казва, че съотношението между членовете в секционните комисии следва да е такова, както между членовете в общинската избирателна комисия. При този по-малък брой от максимално допустимия, за което е взела решение общинската избирателна комисия, не може да се осъществи някакво по-равно представителство на 8-те партии и коалиции, които са представени в Народното събрание.

Затова ви предлагам да уважим жалбата и да приемем, че в секциите № 13 и № 39, съответно Владо Тричков и Свидня, броят на членовете на комисията ще е девет. Така най-силно представената партия в Народното събрание ще има двама, всички останали – по един, а в секция № 14 – Владо Тричков – седем, там няма как да се надвиши това число. Вече ще си преговарят на преговорите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, господин Христов.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Аз съм съгласен само в частта, която касае с. Свидня. По простата причина, че ОИК - Своге е от 11 членове, а с. Владо Тричков има две секции, които са определени съответно по седем и пет, които са дванадесет членове. Така че тук не става дума за представителство във всяка секция, а за представителство в съответното населено място или община. Така е записано и в закона. Така че в Свидня, да речем, са седем души, няма как осем партии да влязат. Но във Владо Тричков от дванадесет членове се определят на базата на 11-те, дори остава един в повече.

Моето предложение е да отменим решението, но само в частта на с. Свидня и там да бъде от седем на девет членове.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Христов.

Колеги, моля за вашите коментари. Не виждам желаещи за коментари.

Подлагам на гласуване постъпилото в залата предложение да не се преразглежда ситуацията в секция № 13 – Владо Тричков, и там да останат съответно седем броя членове.

Колеги, режим на гласуване на това предложение – предложението на господин Христов.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за** – **7** (*Владимир Пенев, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Мария Бойкинова, Цветозар Томов*); **против** – **8** (*Александър Андреев, Ерхан Чаушев, Ивилина Алексиева-Робинсън, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова*).

Благодаря, колеги. Това предложение не постигна необходимото мнозинство.

Други коментари? – Не виждам.

Подлагам на гласуване така предложения ни проект на решение.

Режим на гласуване.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за** – **10** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Цветозар Томов*); **против** – **5** (*Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Мария Бойкинова*).

Колеги, това е Решение № 3445-МИ.

Отрицателен вот – заповядайте, господин Христов.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Гласувах „против“, тъй като създаваме тук прецедент да отменяме решение на общинска избирателна комисия без да има основание. Аз казах, че при 12 члена и 11-членна комисия съвсем спокойно могат да бъдат разпределени. Ние обаче взехме страната на жалбоподателя, без да имаме основание. Затова гласувах „против“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, с това закривам днешното заседание на Централната избирателна комисия.

Свиквам следващото заседание на комисията на 7 септември 2016 г., сряда, от 10,30 ч., като съобразно списъка, който имам,

колеги, бъдете готови в почивните дни да бъде свикано извънредно заседание. Знаем при какви хипотези може да се свиква, просто имайте такава готовност. Ако няма такава заседание, желая ви хубави празници!

Закривам заседанието.

(Закрито в 19,30 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Ивилина Алексиева

СЕКРЕТАР:

Севинч Солакова

Стенограф:

Цвета Минева